AHME

# KABE'YE DOĞRU



# 24

## HAZRETÎ YUNUS *(AS.)*

**I A VDALAATLAJV ESERLJER :**

**(KABE'YE DOĞRU) adlı (Tefsirli Büyük Kısas-ı Enbiya)** için müracaat edilen eserlerin başhcaları şunlardır :


1. Kur'an-ı Kerim
2. Kur'an-ı Kerîm'in çeşitti tercümeleri S. Kur'an-ı Kerîm'in çeşitli tefsirleri 4. Muhtelif HadSs-i Şerif kitapları
fi. Muhtelif İlmihaller
6. TaberS Tarihi
7. Kamus-ül Alam
8. Muhtelif İslam Ansiklopedileri
9. *IHfcer* mtisbet Tarih ve Coğrafya kaynaklan

**HAZRET! YUNUS (A.S.) EV**
**KURANI KERtM'DE ZÎKROLUNDUĞU**
**SÛRE ve ÂYET-I KERÎMELER**

| | | |
|---|---|---|
| Nisa' | : | 163 |
| Bn'am | : | 86 |
| Yûnus | : | 98 |
| Enbiyâ | : | 87-8S |
| Sâffât | : | 139-148 |
| Kalem | : | 4S-50 |

HAZRETİ YUNUS (A.S.) in HALTERCÜMESÎ

; YUNUS - îbranlce (Yuna). Kuş gibi uçan deniz güvercini demektir. Nitekim Yunus balıkları öyledirler. Babası Hazreti Elye-sa' Yunus balıklarım sevdiğinden bu isimle adlandırmıştır. Bazılarına göre onu yutan Yunus balığı dolayısıyla böyle lâkab-lanmıştır. Lakabı ise (Zennun) balık sahibidir.

ıi:11ĸİ Adı : Hazreti Elyesa' (A.S.) dır. (Bazıları ise Asurluların Ninova'ya sürdükleri (Amit-tay)ın oğludur derler.)

Annesi : Metta (Mette)

I »o^ıunu : Hicretten önce 1297 (M.ö. 675).

ı><>)',ıım yeri : Yahuda Devleti'nin başşehri (Sanıiriyye). Yine bazıları (Mustak) da bulunan (Nini-ve - Ninova) derler. Hatalıdır.

Hicreti : Hicretten önce 1264 (M.Ö. 642) de otuzüç yaşındayken ve babası Hazreti llyasa' seksen dört yaşındayken, onun vefatından bir yıl önce Ninova'ya hicret etmiştir.

**Adı**

-, _ 11 __

Peygamberliği
I[T]aşı
Vefatı
Bölgesi
Ailesi
Evlâtları
Mezarı
Tarihi kesin bilinmemekle beraber clay'arı göre Hicretten Önce ,1562 (M.Ö. 640) yılla nnda olması gerekir. Şüphesiz doğrusunu Hazreti Allah bilir.
85
Hicretten önce 1212 (M.ö. 590)
Asurlularm Başşehri Ninova merkez olarak şehir halkının yaşama sınırları içi.
Belki birkaç kere evlenmiştir. Fakat Yunus balığı yutana kadar bekâr olduğu kesindir. Ailelerinden ismi bilinen (Yefes kızı Alına) dır.
Ahna'dan elbette oğul ve kızları olmuştur. Bilinen kız (Rebka) ve oğul (Alut ile Bu-zi)dir.
Ninova bölgesi içi.
Elbette diğer yerlerde makamları mevcuttur.

HAZRETÎ ALLAH (C.C.) TARAFINDAN İHSAN BUYURULAN HUSUSİYETLERİ
Güzel yaratılmıştı. Sesi tatlıydı, gürdü. Hitabeti dokunaklıydı.
Daima Tevratı işinde büe okurdu. Unutmamak endi-şesindeydi.
Allanın emir ve yasaklarını tam yapardı. Halkı imana davette biraz aceleciydi, bu y\\zden Haz-reti Allah onu ikâz etti.. Ve ondan sonra sabrını çoğalttı.
israil Devletiyle, Yahuda Devleti'nin yıkılışım duyan, Asura taşınan esir îsrailoğullarını gören ve Asur Devleti'nin de imhasına şahit olan bir peygamberdir, önce ticaretle meşgul oldu, sonra amcası Buzi'den öğrendiği çömlekçiliği sanat edindi.
HAZRETİ YUNUS (A.S.) KUR'AN'DA ÎSMİ GEÇEN VE ÇALIŞMALARI AÇIKLANAN PEYGAMBERLERDENDİR.

GİRİŞ

Daha önceleri, Hazreti Elyesa'ın çocukluğunda Asur-lularm Akdeniz'e yürüyüp İsrail Devleti'ni işgal ettikleri ve onyedi sene süren bu işgalden sonra, İsrail Devleti'ni vorgiye bağlayıp çekildikleri anlatılmıştı.

Asurlulann ansızın çekilişlerinin sebebi İran topraklarındaki Medyeliler ile Fırat'daki Babilîlerin (Kaideliler -GeJdanîler) Asur'a isyan etmeleriydi. Asurlular bunu bastırmışlardı.

Yine bilindiği gibi, Medyeliler ile Babilîler her fırsatta baş kaldırmışlardı. Bunlardan birisi de Hazreti Yunus (A.S.) zamanına tesadüf eder.

Hazreti Elyesa' (A.S.) in, vefatından bir yıl önce (Hicretten 1264 ve Miattan 642 sene evvel) oğlu Hazreti Yunus (A.S.) a Ninova'ya gitmesi için izin vermesi, hattâ buna mecbur tutması elbette ilâhi bir sebebe dayanıyordu.

Uzun uzun anlatıldığı veçhile İşrailoğulları sapıklığın zirvesine tırmanmışlardı yüzyıllar boyunca. Nihayet (İsrail) -ve (Yahuda) olmak üzere Hazreti Yakup oğulları İM ayrı devlete ayrılmışlar, birbirleriyle ve komşularıyla savaşıp durmuşlardı.

En acısı da Mescid-i Aksa dahi kapatılmış ve Tevratla

amel unutulmuştu. Yeryüzü hayatı uğruna, mal, mülk, para sebebine kitapsız olan milletlere özenerek putlar dikmişler ve tapıyorlardı.
Halbuki kendileri ilk kitaplar indirilen (Tevrat ile Zebur} kavimdiler. Hazreti Allah (C.C.) onlara sevgili peygamber ataları yüzü suyu hürmetine çok armağanlarda bulunmuştu. Mısır'dan kurtarışı, Filistin'e yerleştirişi, nihayet kitapla şereflendirmesi az armağanlar mıydılar?
Israiloğulları, Siyonizm (ırkçılık) güttüler. Kendilerini üstün insan saydılar ve diğerlerini horladılar.
Hazreti Allah (C.C.) diğer sapıklıklanyla beraber, bunun için de çok ikazlarda bulundu.
Dinlemediler.
Azdıkça azdılar.
Yeryüzünün en sapık kavmi oldular.
Hazreti Allah (C.C.) onlara hep peygamberler yolladı, hiçbir zaman peygambersiz bırakmadı. Fakat dinlemediler.
Artık ceza safhası kesinleşmişti.
Hazreti Allah (C.C.) onları yok edecek, yerlerine başka bir millet getirecekti.
Tarihin seyrine göre, işte bu. milletlerden birisi o zamanlar Orta Şark'a hâkim olan Asurlulardı.
Kitapsız ve bâtıl dinde bir topluluktular.
Hazreti Elyesa' çok muhtemeldir ki vahy alarak oğlu Yunus'u Asurlularm başşehri Ninova'ya yollamıştır.
Bu Hazreti Allah (C.C.) in yeni bir mühlet vermesiydi.
Belki Hazreti Yunus (A.S.) Asur kavmini Tevratla amel etmeye çağırınca gelirlerdi, mümin olurlardı.
Jşte o zaman kitaba kavuşan mü'min Asurlular İsrail Bevleti'ne Allah'ın gazabı diye değü, ordusu diye gelince,

*Amir* devleti ikazıyla İsrail Devleti olsun Yahuda Devleti •olsun, yani bütün Îsrailoğuîlan akıllarını başlarına toplarlar ve kitaplarına dönerlerdi.
Hazreti Yunus (A.S.) çok uğraştı.
Hattâ Asurlulann kendisini dinlememeleri üzerine, •dayanamadı, Ninova'yj terk etmeye kalkıştı ve başına o balık tarafından yutulma olayı geldi.
Kurtulduğunda, Asurlular onu anyorîardi.
Çünkü hem gökyüzü, hem Babilîler ile Medyelüer haber verdiği gazap kuvvetleri olarak Asur'u yıkmaya hazırdılar.
Hazreti Yunus (A.S.) bunu, Allahm izniyle önledi.
Yüzbinlerce Ninovah mümin oldu.
Fakat geçici bir imandı bu, kalbden, inanarak değil, korkudan.
Korku ve tehlike atlatılınca eski hayatlarına döndüler. I {öylece îsrailoğuîlan, mümin Asurlu gelişinden yoksun kaldılar. Hazreti Allah'm her iki kavme verdiği mühletin kadrini bitmediler. Uzun uzun anlatıldığı veçhüe nihayet Hicretten önce 1238 (M.Ö. 616) da sapık Asur orduları tarafından önce Israü Devleti ortadan kaldırıldı. Halk Asya-ya sürüldü. Ninova pazarlarında esirler satıldı, İsrail Devleti topraklarına doğudan gelen kabileler yerleştirildi.
Yahuda'daM îsrailoğullan'nın bu olaydan ders almaları başladı ama, kısa sürdü. Hele kendilerine aynı yılda «aldıran Asurlulann iki defa yenilip gitmeleri üzerine <MÖ. 1234 — M.Ö. 612) sunardılar.
Zaferlerini Hazreti Allah (C.C.) in mü'min olmalan dolayısıyla gerçekleştirdiğini düşünmediler.
Peygamberlerine, velilere inanmadılar. Tekrar sapıttılar.
Onüç sene sonra, cezalarını buldular.
Medyelilerle birleşerek Asur Devleti'ni ortadan kaldıran Babilîler (Geldanîler), Yahuda Devleti'ni de yıktılar.

Röylece artık.devlet diye yoktu İsrailoğulîaru
Kimi esir, kimi kaçak, yeryüzüne dağılmış insanlardı onlar.
Hazreti Allah (C.C.) beşyüz seneye yakın bir zaman Filistin topraklarında kalanlara peygamber yollamadı. Velilerle ve âlimlerle mümin olanlar Tevratla amel ettiler ama, Tevrat nazil olan Tevrat değildi.
Hazreti Allah (C.C.J son bir deneme için onlara Ze-keriyya ve Yahya Peygamberleri gönderdiyse de, hiçbir kavmin yapmadığını yaptılar, bu peygamberleri şehit ettiler.
Hazreti Allah (<3,C), Tevratla oynayan, onu bozan Israiloğullarmm kitabını elbette artık yenisiyle değiştirecekti. Nitekim hemen bunu Hazreti İsa (A.S.) aracılığıyla (încıijle buyurdu.
Fakat onlar bozdukları Tevrat'ta direttiler. Ne ırkçılıklarını, ne yeni nazil olan kitaba yüz çevirmeyi bırakmadılar.
Daha sonra Hazreti Muhammed (A.S.) a da öyle yapacaklardı.
Kendi kitaplarında bile geleceği bildirildiği halde ne onu, ne Kur'am tanıyacaklardı.
O halde Allanın lanetine kesin uğramaları mukadderdi ve asla kurtulamayacaklardı bu lanetten, lanetin sonucundan.
**«**
İşte Hazreti Yunus (A.S.) îsrailoğullan'nm devletlerinin yıkılışından önce ve o sıralarda, onu yıkacak devletlerin içinde peygamber oluşu ve imana halkı getirmek için çırpınışı sebepsiz değildi. Ne denir? Kör bir inatla her lütfü iten Israiloğulları olsun, putperest Asurlular, Babililer ve diğerleri olsun, yaptıklarının cezalarım çekeceklerdi.

Şimdi lsrailoğulları acaba uyandılar mı? Hayır.
Bütün gayretleri Allah yolunda değil, ırkçılık (siyo-'"m) Cindir. Allah yolunda olsa derhal Islâmiyete gi-
ı« ı l.ıılı.
N'ilplcim bunun en bariz ve acı örneği, *geçen* yıl başlın kıuılarmın şöyle demesidir:
«Musa bizi petrol dolu çölden aldı bu verimsiz toprak-
lıı ı ıı j;c(irdi.»
I »emek ki başbakanları bile Hz. Musa'yı peygamber t ulunuyor. Eğer peygamber tanısaydı, Allahın ceza olarak İm lı yıl îsrailoğullanm gezdirdiği çölden kurtuluşlarının MİIK lıini bilirdi.. İnanırdı.
I 'clrol şimdi revaçta olabilir ama, yarın yapılacak icat-Inıl.ı kıymetini kaybeder, hiç olur. Fakat Filistin topraklın ı\ 'la çöl kıyaslanabilir mi?..
İşte hâlâ Israiloğulları'nm nelerin peşinde olduklarını *ı* flateren küçük misâl (gerçekte düşündürücüdür), onla-ıiıı daha pek çok yıllar hem kendilerine edecekleri, hem ıılığa çektirecekleri hakikatini ortaya koymaktadır.
Çünkü hangi musibet taşı kaldırılırsa behemehal al-lınılîi îsrailoğullan'mn akrepleşen kalbleri görülür.
11 Kasım 1975
Esentepe / tstanbul Ahmet Cemil Akıncı

Hazret-i Yunus (A.S.) "zamanındaki olaylara ait haritadır.

*r/s/e

Mco/ya

**Ae/t&'jrA*/**

***//IZ£.77 YUA/C/3 C/AJ AC/MH/AI YA) /YICGEr/A/oe T^K'A" £TT/6f YO t.***

. H/>zj!£r/ rw/uj c/r* H-/>L/K. r/tK/ır//voıv YUTC/İU/A-

***İ/<K &UAt K/10/>£ D£//IX/>C <S/2O/'jCfC-at'Ğ'/' </<C rl.KM/'Al S/AIAK'İ-O'Ğ-' f/d/Ci-^A***

***ASl/*Ct//./l*:m MtTOY£ </£ £A&f/.Ln.£# 77?JİZAtF/A/0SrAı sAt-/>'#/YA> UĞ/SAl Y/ƒ flKU-lf </£ /V/fi/OVA f£At£/AltN /M Af4±>***

**X *A/Z YL/AIC/İ (A.S.) Mr MC/t/T£.MJEt. *4£ZAfl Jfo't&SSf**

## KABE'YE DOGRÜ 24. HAZRETt YUNUS (A.S.)

## (D YOLA. DÜŞEN KAYALAR

Vakit akşama yaklaşıyordu.

Küçük bir kervan gitikçe alçalmakta olan güneşe sırlım vermiş doğuya doğru ağır ağır ilerlemekteydi.

Ansızın bir ses duyuldu: «Tepeler göründü.» Soran oldu: «Senin gözlerin ne keskinmiş öyle. Sahiden göründü
mü?.»

«Evet, gün batmadan oradayız. Bunlar, haftalardır i" ı yoran kum tepeleri değil. Gerçek tepeler. Arkalarmda ■ in "I'"ıiiz misâli Fırat var.»

Korvandan neşeli haykırışlar ortalığı doldurdular.

I fele adam şöyle deyince büsbütün coştular:

«Artık çöl canavarının ateşinden kavrulmak yok. Su-| M hıktan dudaklarımız kuruyup çatlamayacak. Eşkıyalar ı uı vermeyecekler.»

Kervan o coşkunluk-içinde hızlandı.

Develer sanki olacakları anlamışlar, yah^ıt «ekmişler-cesine, adımlarını açtılar.
Bu kervan İsrail Devleti'nin başşerhi Sâmirriye'de tertiplenmiş ve yola çıkmıştı iki hafta önce.
tik defa, kuzey doğuya yönelmiş, güzel, oyalayıcı yerlerden geçmişti. Lâkin kısa bir zaman sonra nerede ve nasıl biteceği bilinmeyen çöle dalmıştı.
O yıl Hicretten önce 1264 (M.Ö. 642) yılıydı.
Kervanın orta kısmında güzel, genç bir adam da vardı.
Devesinin üzerinde dimdik oturuyor, coşanlara katılmayarak sadece konuşulanlara kulak kabartıyordu*
Bu genç Hazreti Yunus (A.S.)dı.
Babası Hazreti Elyesa' (A.S.) dan Ninova'ya gitmesi emredilince, devesine satmak için zeytin, kuru incir ve benzeri, Filistin'in meşhur yemişlerinden az miktarda yüklemişti, îlk günler seyahatten zevk almıştı.
Fakat geride yurdu, doğduğu topraklar uzaklaştıkça, sıla şimdiden bastırmıştı onu.
Nerdeyse bu baskı altında dönecekti. Lâkin babası Hazreti Elyesa' (A.S.) in arzusu kesindi.. Yapamadı.
Süa hasreti, yoluna düşen ilk kayaydı. Gitmesini durdurmak isteyen ilk kaya.
Hazreti Yunus (A.S.) bu kayayı yolundan atmayı başardı. Fakat bu sefer başka bir kaya çıkmıştı karşısına.
Kervanda hep yabancı milletlerin, Asur ve Babülilerin tüccarları vardı.
Değil mümin, sapık bir îsrailoğlu dahi yoktu.
Hiç kimseyle arkadaş olmamak, hep düşünmek, susmak iyi bir talih değildi.
Halbuki Hazreti Yunus (A.S.) o güzel sesiyle ve hi-tabetiyle yolculardan arkadaş edinmek istiyordu sohbet etmek için.
Yine dönmek fikri aklım karıştırmıştı... Ve yine ba-

Ihı/.reti Elyesa'm hayalini sanki karşısında görmüş '• dtrhal vazgeçmişti... ikinci kayayı da böylece geçirtil yolundan.
Nihayet çöle girince güneş, susuzluk, göğsü daraltan ufuklar, seraplar, kum fırtınaları, yer değiştiren kanılı im tepeler de hep önünü kesen kayalar oldular. Fakat 'k dönüş imkân dışıydı çölden.
Onu asıl perişan eden hemen hemen her molada ker-vmülakilerin derhal heybelerinden karış büyüklüğündeki I m ı la nm çıkarıp tapmaları, onları selâmete ulaştırmak için v«'varmalarıydı. Her çeşidi vardı bu putların.
Kadın, erkekten, hayvanlara kadar.
iîazreti Yunus (A.S.) bu zavallı, sapık insanlara üzü-!• i'k bakmıştı hep. Acımıştı.
Onları uyaracak peygamberleri olup olmadığını dü-lllıımüştü. Sonra aklına kendi kavmi gelmişti. lsrailoğullanna peş peşe peygamberler gelmiş, kitaplın- indirilmişti de ne olmuştu?.
Jtşte seksen dört yaşını süren babası Hazreti Elyesa', lıftlA İsrail Devleti'nde didinip duruyordu. Kaç sapığı mü'-..... yapabilmişti?
Hazreti Yunus (A.S.) amcaoğlu Hezekiel (Zülkifl) ile İmhasının fedailiğini yaparak Füistin topraklarında gezilirdik yer bırakmamıştı. Karşılaştığı insanlar, öyle bir ze-iıu içmişlerdi ki, ona göre, ne ölüyor, ne de kurtulabiliyor-Itrdı. Sapıklık zehriydi bu.
Hazreti Yunus (A.S.) bu ve benzerlerini düşünene kadar, kervanbaşının bir işareti üzerine kervan durdu.
itiraz edenlere kervanbaşı bağırdı:
«Küçük bir mola vermek şarttır.. Korkmayın geceyi « tepelerde geçireceğiz. Hayvanları düşünün.»
Emre uyuldu ve molaya geçildi.
Hazreti Yunus (A.S.) da indi ve devesini yoklayıp, kuruladı. Eşyasının iplerini gerdi.

■Rııtm yaparken yanma yaşıtı birisi sokuldu.
Hazreti Yunus (A.S.) bu adama baktı.
Kendi balkına benzemiyordu.
Adam güldü ve ibranî diliyle aşinalık etti:
«Sabahtan beri sana baktım.. Bir yıldız gibi sessiz ve kimsesizsin. Sadece güzelliğin *göz* dolduruyor.»
Hazreti Yunus (A.S.) diliyde konuşan birisine rastladığı için pek sevindi. Derhal cevap verdi:
«Teşekkür ederim... Kim konuşmak, arkadaşlık etmek, istemez? Fakat, kervanda öyle bir kimse yoktu. Seni de hiç görmemiştim.»
«Kervana ben bu gece katıldım.»
«Konak yerinde mi, farkında olmadım.»
«Sen îsrailoğullan'ndansm, değil mi?..»
«Evet.»
«Ben de Tarşişliyim. (Tarsus)»
«Nerdedir bu yer? Yeni işitiyorum.»
«Fenike kuzeyinde bir körfez vardır Akdenizde. O ■ körfezin batısındadır. Adım Kaskandır.»
«Dilimizi nerden öğrendin?.»
«Ben yalnız bir adamım. Baalbekte on sene kadar çalıştım.»
«Şimdi ticaretle mi uğraşıyorsun?.»
«Hayır. Babil'e gidiyorum. Artık buralarda iş kalmadı. Babü valisi şehri onarıyor. Amele gerekli.»
«Nerdedir bu Babil?.»
«Artık ulaştığımız şu tepeler gerisinde Fırat Nehri' var.. %te o nehrin Basra Denizi'ne döküldüğü yerden on konak içerde, *nehrin* iki tarafındadır.»
«Daha önce görmüşe benziyorsun.»
«Gördüm. Sen nereye gidiyorsun?.»
«Ninova'ya.»
«Orasını da bilirim.»

Kıı sırada kervana hareket emri verildi... bindiler.
Kaskan devam etti:
«Ninova, Babil'den çok daha doğuda ve yukardadır. I >u lc denilen bir nehrin doğu kıyısmdadır. Fakat batıda da |HJilfllemi§tir.
Hazreti Yunus (A.S.) şaşırdı, sordu:
«Nehir kıyısında mı? Deniz kıyısında değil mi?»
«Hayır. Denizden günlerce sürecek yukarı bölgededir.»
Hazreti Yunus (A.S.) m yüzü gölgelendi.
İşte bir kaya daha atılmıştı yoluna.
O, denizi istiyordu.
Denizdeki güvercin gibi kâh uçan, kâh suya gömülen Vımus balıklarının hasretini çekiyordu. Çünkü bu sevgi babasından kalan şu andaki tek mirastı.
Kaskan, Hazreti Yunus (A.S,) m can sıkıntısıyla ilgilendi:
«Üzüldün, arkadaşım.»
«Haklısın.»
«Sebep nedir?. »
«Ben denizi ve balıklan severim. Bilhassa yunus (yuna) balıklarım. Seyirlerine doyamam. Birkaç kere Akdeniz kıyılarında babamla onları saatlerce izlemiştim.»
Kaskan şunu haber vererek Hazreti Yunus (A.S.) in önüne düşen kayayı kaldırdı:
«Canmı sıkmaya hiçbir sebep yok. Fırat olsun, Dicle olsun, az önce habercinin söyledikleri gibi, sanki denizdir. Kıyıları birbirlerinden uzaktır. Bu nehirlerde bizim iriliğimizde tath su balıkları bulunduğu gibi, bazan denizden Hürü halinde o balıklardan daha iri Yunus balıkları günlerce uçup yüzerek Babil ile Ninova'ya kadar, hattâ daha yukarılarına çıkarlar. Her ne hikmetse insanları ve onlarla oynaşmayı severler.»

Kaskan sözünü bitirip müjdesini verince öğrenmek istedi:
«Senin adın nedir .>.•
«Yunus.»
«Şimdi her şeyi anladım. Babandan sana o balığın sevgisi geçmiş. Mnova'da ne yapacaksın?.» »
«Devemdeki kuru yemişleri ve zeytini götürüyorum. Oldan satacağım. Talihim yâr giderse elde edeceğim parayla ticarete atılacağım.» Kaskan güldü:
«Talihim yâr giderse ne demek?.» dedi. «Siz Yahudiler anadan doğma kurnaz, hilekâr, tüccarlarsınız.»
Hazreti Yunus (A.S.) cevap vermedi.
Kaskan iyi kalbliydi *özür* diledi:
«Seni gücendirdim Yunus.»
«Hayır, aksine doğruyu konuştun. Lâkin ben müstesnalardanım. Hile bilmem.»
«O halde ticaret yapamayacaksın. Çünkü öyle bir zamanda 3'aşamaktayız ki, tücarlann en büyük silâhları yalan ile hiledir.»
«Biliyorum.»
Kaskan aynı mevzu üzerinde devam etti:
«Baalbek'te birinin yanında çalışırken, o sık sık fca-kazandıkça keyiflenir ve şöyle ilhamianırdı:
*Bende bu akıl varken, Hiyanet dolu bakışlarım Karşımdakine yeni açmış Menekşeye bakar Hissini verir. Dilimden dökülen zehri Bal sanarak yalar.*
*Bana dilediğin*
*İşe yaramaz malları ver.*

*Onları allayıp pullamam işten bile değildir. Pazaryerine götürmemle beraber Hemen müşterisini bulur.*
*Bunların hepsini yaptım*
*Ve kazandım.*
*Şimdi aklımı kurcalayan*
*Bir şey var.*
*Nedir o diye merak etme,*
*Söyleyeceğim.*
*Esir ticareti yapmak istiyorum. Fakat kesemi boşaltıp Güzeller toplamayacağım. Birkaç paraya en çirkini alacağım. Parmaklarımın hüneriyle öylesine giydirip süsleyeceğim ki Hükümdar pazaryerinc çıknca İlk defa benim esirimi alacak. Buna kesinlikle inanıyorum.*
*****
îki saat kadar sonra tepelere varmışlar ve aşarak, Fırat kıyısına ulaşmışlardı. Orada konağa geçildi. Fırat gerçekten hem geniş, hem hızlı akan bir nehirdi.
ilk iş olarak insanlar ve hayvanlar yıkandılar, bol bol, kana kana su içtiler. Kaskan hep Hazreti Yunus (A.S.) in yanındaydı. Fıratı gösterip sordu:
«Anlattıklarım doğru çıktı değil mi?.»
«İnanmıştım esasen.»
«İmkân olsa avlayabilsek, o dediğin tath balıkları da görebilirsin.»
«Muhakkak.»

Güneş battıktan sonra, ateşler yaVıMı konak yerinip.
Çok geçmeden de ay yükseldi. Bu hava içinde yemekler yendi. Sıra putlara tapmaya geldi yine.
Hazreti Yunus (A.S.J irkildi.. Neşesi hemen dağıldı.
Kaskan bile torbasmdan bir sığır heykeli çıkarmış önüne koymuştu. O haliyle ihtar etti:
«Ey Yunus, sen ne duruyorsun?..»
«Ben mi ..»
«Evet.»
«Putlarla aram yok.»
«Benim de yok ama, kervandakilerin hışmına uğramamak için yalandan tapıyorum. Sen de öyle yap.»
«Şimdiye kadar kızan olmadı.» «O zamanlar çöldeydiniz, herkes derdine düşmüştü.»
«Hâlâ duruyorsun.»
«Ben ancak Allahıma taparım.»
«Benim ise hiçbirisiyle ilgim yok. Boğazımı düşünürüm sadece. Kimseye de kötülük etmem.»
«Sen iyisin Kaskan. Ben yolculuğumuz sırasında seni Allah'ın varlığına şehadet ettireceğim.»
«îki konak yolumuz kaldı... Fırat boyunca bu iki konağı gittikten sonra ayrılacağız. Çünkü Kervan Ninova'ya gitmek için Fırat'ı orada geçecek. Bu zaman içinde beni kandıracağını pek sanmıyorum.»
«Kandırmak mı?.»
«Çok alıngansın ey Yunus. Ben böyle konuşurum. Bak, bazıları bize bakıyorlar. Onları kızdırmayalım.»
Kaskan hemen heykelin önüne diz çöktü.
Hazreti Yunus (A.S.) çok düşünmedi.
Amcası Buzi'nin eseri hatıra küçük su testisini indirdi, yanı başına yere bıraktı.
Sonra KÂBEYE DOĞRU dönüp ibadetine başladı.

*X* aptığı işte Allanın emir ve yasakiarına karşı bir şey y«'iiiu. Çünkü testi önünde değildi ve sapıkları kandırması <!« «ırf canını kurtarmak içindi.
Hu işler tamamlanınca, konak yerinde öylesine bir sefilimi âlemi başladı ki, görenler asla bu insanların çölden Mİ lıirı bir halde geldiklerine inanamazdı.
Bu hal gece yarısına kadar sürdü.
Nihayet uykuya çekilme akıl edildi ve konak yerini <ı< rm bir sessizlik kapladı.
Hazreti Yunus (AS.) ne kadar uğraştıysa da bir turlu uyuyamadı. Kalktı, gerideki ağaçlı tepe yamacma kadar yürüdü. Orası hoşuna gitmişti.
Devesini götürmek istedi.
Gürültüden Kaskan doğruldu ve sordu:
«Nereye ey Yunus?.»
«Bir türlü uyku tutmadı.»
«Beni de.»
«Şu tepe yamacında ağaçlar var, belki orada uyku I »artırır, öyle düşündüm.»
Kaskan fırladı: «Ben de geliyorum.» dedi.
Çeyrek saat sonra tepe yamacında ağaçlar arasınday-ılılar .
Yanyana uzanmış gökyüzünü seyrederek uykuya dalmalarını bekleşiyorlardı.
Lâkin olmadı. Çünkü yine Hazreti Yunus (A.S.) nı yoluna bir iri kaya daha düşmüştü.
Nereden çıktıkları belli olmayan haydutlar bir anda konmayerini basmışlar, yolculardan işlerine geleni ayırmışlar, gelmeyeni Öldürmüşlerdi.
Hazreti Yunus (A.S..) şaşırmıştı. Kaskan ikaz etti:
«Sakın kımıldama ey Yunus. Ben böyle baskınlardan it ııaldanmamak suretiyle iki kere kurtuldum.»
öyle oldu. Haydutlar, yarım saat içinde, mallan deve-

lere yüklediler, ayırdıkları adamların kol ve baldırlarını ateşe soktukları kızgın demirlerle dağlayıp işaretlediler. Böylece kölelikleri perçinleşmiş oldu ve hemen Fırat Nehri batısına hareket edip gözden kayboldular.
Hazreti Yunus (A.S.) olduğu yerde hareketsiz duruyor, gecenin karardığı içinde haydutların uzaklaştıkları istikâmete, sanki onları hâlâ izliyormuş gibi bakıyordu. Kaskan onu hemen uyardı:
«Ey Yunus, derhal yola çıkmalıyız.»
«Gece mi, niçin?.»
«Talihimiz bizi ölümden veya kölelikten kurtardı ama henüz tam değil.»
Kaskan bunu açıklamadan, hazırlıklara girişti. «Sen de toparlan bakalım.» dedi. «Yol boyunca konuşacak vaktimiz pek çok.»
*
**
Hazreti Yunus (A.S.) ile Kaskan iki saatten beri, Fırat Nehri'nin kıyısında, akıntı boyunca, doğuya doğru gidiyorlardı.
Bu iki saat süresince, hemen hemen hep Kaskan konuşmuş, Hazreti Yunus dinlemekle yahut kısa cevaplar vermekle yetinmişti.
Kaskanın anlattıklarına göre, baskın yerine şimdiye kadar Asur askerlerinin gelmiş olmaları lâzımdı. Çünkü artık Asur toprakları içindeydiler ve Asur devriyeleri daima haydutlarla işbirliği yaparlardı. Karşılığında da paylarım alırlardı. Bölge kumandamna baskın ulaşmadan, onu haber vermeleri için oyunları hazırdı. Haydutların feda ettikleri bir kaç kişryi baş suçlu diye götüreceklerdi.
«Bu hep böyle olmuştur ve oluyor.» demişti Kaskan.
Eklemişti de: «Eğer orada kalsaydık askerler bizi yakalar ve keyiflerine geldiği şekilde harcarlardı.»

Hasreti Yunus (A.S.J m sustuğunu görünce gülmüş tunları ilhamlanmıştı:
*Koşuyorlar peş peşe.*
*önde ceylân, arkasında kurt..*
*Sonra arslan.*
*Bir savaştır bu,*
*Bitip tükenmek bilmeyen,*
*Yaşandıkça sürecek bir savaş.*
*Dağbaşlan, Kıyılar değil yalnız. Şehirlerin en büyüğünde de Aynı sahneler oynanır..*
*Bir aldatmacadır*
*Sürüp giden.*
*Kimin kazandığı belli değil.*
*Gerçek ancak şudur: Birbirini avlayanların Değildir zafer.*
*Tek faydalananlar*
*Sava-ş meydanında kalan leşleri*
*Kemiren sırtlanlardır.*
Yine Yunus (A.S.) cevap vermeyince Kaskan sormuş-
«Galiba olayın tesirinden henüz kurtulamadın.»
O zaman Hazreti Yunus (A.S.) konuşmuştu:
«Değil.»
< O halde korktun.»
«Hayatımda korku nedir bümem.»
«Bir başka sebep mi var?.»
«İnsanlığımdan utandım.»

"«SerTÖyie ayrı bir dünyada *y&$ıyuı-*uû* ki, egti.' Lc kesin dünyasına dönmezsen, ömrün ıztırapla geçer. Çünkü kurulan devletlere, emredilen nizamlara bakma. Herkea canı babasına bir (Sen yeme, ben yiyeyim.) kavgasında-dır. Henüz bunu önlemenin çaresi bulunmamıştır. Bulunamaz da.»
îşte iki saati aşan gece yolculukları esnasında bunları ve benzerlerini konuşmuşlardı.
Şimdi yine yamaçları ağaçlık bir tepeyi dolanıyorlardı.
Kaskan durdu ve fikrini söyledi:
«Tehlike atladı... Biz de, hayvanlarımız da yorgun. Konaklayabiliriz.»
Öyle yaptılar.
Tekrar gözlerini açtıkları vakit güneş çıkmıştı.
İhtiyaçlarını giderip yolculuğa yine başladılar.
Hazreti Yunus (A.S.) Kaskan hakkında hükmünü vermişti. Bu genç arkadaşı hem atak, hem feylesoftu.
Dün dinsiz olduğunu açıklaması ve yollardaki fikirleri, asıl kendisinin ayri dünyada yaşadığını ortaya koyuyordu.
Hazreti Yunus (A.S.) a göre, Kaskan o dünyadan ko-pabilmek için çok çırpınmıştı. Esasen sık sık yeryüzünde i/j bahanesiyle yer değiştirmesi, bunun başlıca açıklayıcısıy-di. Kaskan, insanların yaptıklarıyla her seferinde çok sarsılmış, insanlar üzerinde, kurtuluşları uğrunda çareler düşünmüştü. Fakat bulamamıştı... Nihayet ipin ucunu bırakmıştı. Buna rağmen zaman zaman yine aynı mevzu Q« zerinde durmak zorunda kalıyordu. Çünkü onun da yoluna sık sık irili ufaklı kayalar düşerek, durmasına sebep oluyorlardı.
Hazreti Yunus (A.S.) böyle görmüştü Kaskan'ı.
Kanaati kesinleşince, artık onu uyandırmaya karal" vermişti. Uygun zamanı bekliyordu.
O zaman işte şimdi gelmişti.

Hep konuşan Kaskan her ne hikmetse yola çıktıkla» ımdan beri hiç denecek derecede ağzını açmıştı. Çevresiyle de ilgilenmiyordu! Dalgın bir hali vardı.
Bu dalgın halinden faydalandı Hazreti Yunus (A.S.) v<- Bordu:
«Hasta mısın Kaskan?.»
Kaskan uykuda gibi cevap verdi:
«Hayır.»
«Neler düşünüyorsun?.»
«Hiç.»
«Gizleme ey Kaskan. Hiç değü, çok şeyler aklım doldurmuş, içlerinden çıkamaz bir halin var.»
Kaskan başım çevirdi ve kabul etti:
«Bu doğru.»
«Öğrenmek isterdim.»
«öğrensen de neye yarar?.»
«Bilinmez, belki birlikte çözeriz kör sandığın düğümü.»
«Ummuyorum ama, hafiflemek için özetleyeyim.»
«Ben de senin gibi insanlığımdan utanıyorum. Ayrıca İnsan için devamlı bir üzüntüdeyim. O kadar ki yeni do-r,;ın birisini görsem, doğmamasının daha hayırlı olduğu kararını veriyor, yaşayacağı hayatı hayalleyerek, ıztırap çekiyorum.»
«O kadar mı?..»
«Hayır... Kendimi avutamayınca işi adamsendeciliğe kısacası deliliğe vuruyorum.»
Hazreti Yunus (A.S.) kesin konuştu:
«insanlar akıllarım başlarına toplar, vicdanlarının ve kalplerinin seslerine kulak verirlerse bu batak hayattan IkıırLulurlar.»
«Beni avutuyorsun.»
«Hayır, gerçeği konuşuyorum.»

«Sanırım bana dinlerden bahsedeceksin. İnsanların yaptıkları canavarlığın bir örneğini daha bu gece beraber yaşadık. Niçin kahr edici bir kuvvet çıkmadı da bunu ön-lemedi?. Şehirlerde tepe büyüklüğünde yapılanlardan tut, heybelerde taşman putlara kadar hepsi ölü ölü seyrettiler bunu. Ve daha binlercesini seyrediyorlar başka taraflarda olanların.»
«Bunda seninle beraberim ey Kaskan. İnsanın kendi yaptığı bir eserde, kendinden üstün kuvvetler bulunuşunu vehmetmesi çılgınlıktır.»
«Elbette.»
«Devletler ise istedikleri kadar ağır cezalar ilân etsinler, insan yakaladığı her fırsatta görülmediğini düşünerek suç üstüne suç işliyor. Bugün yeryüzünde yaşayanların belki yüzde doksandan fazlası bu haldedir.»
«Çare nedir?.»
«Aliahin varlığına ve birliğine inanmak.»
«Görünmez dediğin Allah?.»
«Evet.»
«Var olduğuna nasıl inandın?.»
«Bunu isbata bile lüzum görmüyorum. Her göğsü açılmış insan oradaki sese kulak verirse inanır. Ama başka yoldan, birkaç küçük örnekle sen de inanabilirsin.»
«Dinliyorum.»
«Biz nasıl var olduk?. Anne ve babalarımızın aracılığıyla değil mi?.»
«Evet.»
«Bindiğimiz develer de öyle.»
«Tabii.»
<Şu deve palanlarım, çuvalları, heybelleri, elbiselerimizi kim yaptı .»
« Kendimiz. >-
t Tamam.»

ikide ağaçların bir kısmı yakılmış, yakanları Uyuruz ama, derhal insan işi diyebiliriz.»
Iphesiz.» Ey Kaskan, bu örnekleri binlercesine çıkarabilirim. yeter. Şimdi sorayım sana, şu yerjnizünü ve üzerin-ı dıtğları, denizleri, nehirleri, gökyüzündeki güneşi ay I lldızlurı bir yaratan olmalı değil mi?.»
I Irası öyle. Ama hani?. Niçin görünmüyor?.» tarattığı şeylerden azametlidir de ondan.. Ancak, ılü.şiinen için O'nun en küçük bir yaratıkta bile te-
II iği kolayca meydana çıkar.» ı ı ■ .İ! an cevap vermedi.
Hazrcti Yunus (A.S.) devam etti: lir o yaratana Allah diyoruz biz insanlar. Eşi, ben-!•■ yoktur. Doğmamış, doğurmamış, doğurtulmamış-||| ı inlen fazla olsaydı şu kainattaki intizam sürüp git-
lı Doğru. Fakat emir vermeli ve cezalandırmak değil
apıyor.» Fasıl?..» . Allah, hiçbir topluluk j^oktur ki ona peygamber gönün:,; olsun. O peygamberler insanları uyarmakla, ■ lau uzaklaştırıp kurtarmakla görevlidirler. Bahset-AI lalım emirlerini yasaklarını tebliğ ederler.» A İlahın varlığına ve birliğine aklım yattı ama, pey-erlere şüphedeyim.»
Jüphede olma ey Kaskan. Peygamberliğini ilân edip ı e ikan kimse, yalanc: olsa varhğma inandığın Haz-|pll Allah onu derhal cezalandırır.»
Kaskan devesini durdurdu ve itiraf etti: İClde çok şejTler var ey Yunus. Derdimi nerdeyse •. 1 n\ j edeceksin. Şunu öğrenmek istiyorum: Allah, neden liklıyln haksızı derhal ayırıp cezalandırmıyor?.»

«Allah insanı yeryüzüne kulluk için yolladı yaratarak İmtihan edecek. Onun için bir takım emir ve yasaklar koy du. Bunları peygamberleriyle tebliğ etti. Bu dünya bil nöbet değiştirme yeridir. Nöbeti biten ebedî hayabna, Al lanın emrettiği yere dönecek. Orada dünyadaki hareketi» rinin hesabını verecek. Karşılığım da acı veya tatlı al* cak.» .
«Uyandım ey Yunus.»
«Esasen Allahın emir ve yasaklarına tam uyulsa, yer yüzü, müminlerin âhirette kavuşacakları bir cennet olur du.»
Kaskan pırıl pırıldı artık.
Hele gözleri rahmet dolu gökyüzü gibiydi. Ha yağdı ha yağacaktı. Nitekim şu kısa ilhamıyla çiseledi:
*Kanatlanıp uçan bir kuş kadar Hafifledim, yükümü atarak. Nereye gideceğini bilemeyen Ördek misâli yalpalaya yalpalaya Dolaşmaktan kurtuldum.*
*Hele her adım başında*
*Yoluma düşen kayalar*
*Artık durduramayacaklar beni.*
*O kadar kuvvetliyim ki.*
*Farkında bile olmayacağım onların,*
*Ezip geçeceğim hepsini.*
Kaskan ilhammı burada kesti ve çok yumuşak bir »e»< le diledi:
«Bana Allanın emir ve yasaklarmı anlatsana ey Yu mis.»
Hazreti Yunus (A.S.) pek sevindi. O andan itibarca yolculuklarında hep kah etti ve şüphede hiçbir şey bınd

ı Mİuıt Kaskan devamlı surette öğrenmek istiyordu.
• ı 'ılın daha.» diyordu.
ı 'in iki gün sürdü dersler.
11 nkta ansızın Fırat üzerinde sallar, şişirilmiş tulum-lıı ı ıiu kıyıda insan ve hayvan kalabalıkları gördüler, ı ı ıkan'a Hazreti Yunus (A.S.) bunlarm ne olduğunu
ıı£ı «ırada, Kaskan daha atik davrandı ve öğrenmek h
• A Malan emir ve yasaklarının hepsini bildirdin mi ba-
,lc sanıyorum.» Uphedesin.»
• I'.una mecburum. Kul hatasız olmaz. Daha yolumuz ıtıııı, Aklıma gelmeyenleri hatırlayabilirim.»
• ( tlmaz ey Yunus.»
• I »edim ya kul hatasız olmaz. Çünkü ben peygamber ıı. Hattâ peygamberlerin bile istemeyerek hata yap-ı olmuştur.» Kaskan devesinin yularını çekip durdu.
I lazreti Yunus (A.S) m ümit etmediği bir haber verdi: «Ey Yunus, uzun dediğin yolumuz bitti.»
• N<> diyorsun!.»
Gerçeği. Sana tanıştığımız zaman da söylemiştim, ini ıı m uzun iki üç konak süreceğini. İşte sen şu sallara bi-ırşıya geçeceksin ve bir kervana katılıp Ninova'ya i'ksin. »
• Sen de yine yolumuzda ilerle3ip Babil'e ulaşacaksın.» Kaskan cevap vermedi.
l levesini serbest bıraktı. Yürüdüler.
Çeyrek saat sonra Fıratın geçit yerindeydiler.
Kaskan yine içlendi:
*Ayrılık zamanı gelip çattı, Onu durdurmak, geriye doğru İşletmek ne mümkün!.*

*Günü ğclüncc*
*Beden toprağına*
*Ruh yükseklere gidecek.*
*Oralarda sahibinin Çağırmasına kadar Bekleyecek heyecanla.*
*O bekleyiş anlarında Doğdukları temizlikle kalan Günahsızlara ne mutlu!..*
Kaskan: «Uzatmayalım.» diyerek deveden indi.
Yuları Hazreti Yunus (A.S.) a verdi.
Ayrılırken sebebini anlattı:
«Beni bekle. Karşıya geçecekler içinde sana bir dost arayayım. Yolculuğun zahmetli geçmesin.»
Kaskan uzaklaştı. Bir saat kadar kıyıdaki kalabalık arasında gezindi. Döndüğü vakit neşesizdi. Anlattı:
«Hayret, hiç böyle olmamıştı. Tanıdık kimseye rastlamadım ey Yunus. Halbuki sen behemehal bir dosta muhtaçtın.» Hazreti Yunus (A.S.) gülerek cevap verdi:
«Üzülme ey Kaskan!. Allah en büyük dostumuzdur. O varken, neden yalnızlıktan şikayet edeyim?.»
Kaskan rahatladı.
«Beni pek raîıatlar>dırdın.» karşılığını verdi.
Sonra Hazreti Yunus (A.S.l a kime baş vurup karşıya nasü geçeceğini anlattı.
Susunca, uzunca bir zaman Hazreti Yunus (A.S.) ıll güzlerinin içme israfla baktı. Kopamadı bir türlü.
Hazreti Yunus (A.S.) ona yardımcı oldu: «Bir münün kardeşe kavuştuğum için pek sevinçliyim.» diyerek sarıl di. veda etti, hayırlı yolculuklar diledi.
Kaskan o zaman kendine geldi, derhal devesine bindi
Fakat, evet fakat. Babil yoluna yürümedi.

Devesinin başını geldikleri yola çevirdi. Hazreti Yunus (A.S.) onu ikaz etti:
• Ne yapıyorsun ey Kaskan?.» Kılıyorum yaptığımı.»
< teri gidiyorsun ama... Niçin?.»
Arlık Babil'e ulaşmak kararım hükümsüz kaldı.»
< 'vk; mi?.»
Evet. Oraya aradığımı bulmaya gidiyordum aslında. *i'* ■ değil. Lâkin aradığımı sen buldurdun yani derdime deli oldun.»
• Memleketine mi döneceksin?.;. Hayır, Samiriyye'ye gidiyorum.;
■ Sebep?.»
«■ Bana Allahm emir ve yasaklarım tam anlattığın ke-«III değil. Bunu sen söyledin. Huzuruma kavuşabilmem için in i'mi bilmeliyim. Ey Yunus, baban peygamber Hazreti ıa' (A.S.) ı bulacağım Samirriye'de. Tatmin olana kamımda kalacağım.»
Hazreti Yunus (A.S.) dayanamadı, Kaskan'm devesi | ınıııa kadar gidip, elini buldu sıcak sıcak sıktı. «Haklını dedi.
■ Babana ve yakınlarına bir diyeceğin var mı .> «Olanları anlatırsın ey Kaskan.» «Hattâ artık Ninova'ya selâmetle ulaşacağın: bile
eleyebilirim. »
"ilk gece olan baskım unuttun galiba?.»
«Bu .bölgeden sonra haydutlar artık baskınlara eesa-
|| edemezler. Askerler de *göz* yumamazlar. Halkı bir ta-gibi yolmak başka yollardan yapılır.-■-<
Anladım ey Kaskan... Hayırlı yolculuklara «.Sana da.:. Ninova'ya vardığım zaman, ilk tanıdıkla iana durumu bildireceğim.»
• Söylerim.»

# (n)

**ŞÜPHESİZ BIK KADERDİ BU**

Hazreti Yunus (A.S.), Kaskan gittikten sonra, yoluna devam edip, Fırat Nehri'nin geçit yerine ulaştı.
Fakat ordaki durumu görünce ne türlü davranacağını bulmak için kenarda durdu ve devesinden indi.
Geçit yerinde Fırat Nehri'nin her iki yanı bir ana baba günü gibiydi. Karşılıklı bir kıyıdan diğerine geçmek is-tiyenler sanki meydanları büyük pazaryerlerine çevirmişlerdi.
Buna rağmen Hazreti Yunus (A.S.), her şeyin düzenli ve gürültüsüz cereyan ettiğini gördü.
Sebep araştırdı ve buldu.
Asur subay ve askerleri bu intizamı titizlikle yasaklara uyarak temin ediyorlardı.
Yükkriyle beraber hayvanlarını nehirden geçirmek isteyenler, bir memura baş vurarak çalışan sallarda yer için sıraya giriyorlardı. Ayrıca çeşit çeşit boyda kayıklar ve deriden yuvarlak tulumlar yalnız insan götürüyorlardı.
Hazreti Yunus (A.S.) Kaskan'ı hatırladı,
O, bundan sonra haydutlara rastlamayacağını, **başka** türlü halkın soyulacağını söylemişti.
Hazreti Yunus (A.S.), fazla düşünüp oyalanmadı.
Salda sıra için memura gitti ve kendisini yazdırdı.

I /ikin memurun yanmda bulunan îbranice bilen tercü-HMİinlini kendisine ancak iki gün sonra sıra gelebileceğini (tgıvmli. Canı sıkıldı. îki gün burada oyalanmak zordu.
Çare düşünürken, yamna bir adam sokuldu. Asur di-IIv•«* bir şeyler söyledi. Hazreti Yunus (A.S.) anlamadığım ||nrntl<> anlattı. O zaman adam da işarete baş vurdu ve Imıij-'i dili bildiğini sordu.
Hazreti Yunus (A.S.): «Îbranice.* dedi.
<) zaman gelen adam bekle diyerek uzaklaştı... Az son-ı M vurunda başka birisiyle dönmüştü.
Getirdiği adam tercü-ıımnlık yaptı onlara. Tercüman anlattı:
«Bu adam seninle uyuşmak istiyor, eğer anlaşırsanız hnlılumı isterim.»
Hazreti Yunus (A.S.) öğrenmek istedi:
«Ne hakkında uyuşmak istiyor?.»
Tercüman Asurluya dönüp konuştu uzun zaman. Bi-ı.....c Asurlunun teklifini bildirdi: «Bu adamı ben tamımı, liiecardır. İyidir. Senin yabancı olduğunu anlamış. E-ı I ' iki gün burada zaman kaybetmek istemiyorsan, senin-■ ulaşmak fikrinde.»
♦Bulduğu çare nedir?.»
«Onun karşı kıyıda develeri ve malları var. İstersen,
> <-<'k. Devene deve, malına mal verecek.» Hazreti Yunus (A.S.) bunu uygun buldu.
Çünkü nasıl olsa ilerde deveyi ve yükünü çatacaktı.
> I'eki.» karşılığını verdi.
Anurluyla tercüman, hemen deveye yaklaştılar, yük-lı ' ı indirip baktılar. Deveyi de incelediler.
İşleri bitince, Asurluyla tercüman yine aralarında san-. ıtvga edercesine konuştular bir zaman. Nihayet, tercüman sonucu bildirdi:
II >cven pek yaşlıya benziyor. Yükündeki mallar da ı linova'da her zaman bulunan cinslerden.»

Hazreti Yunus cevapladı:
«Olabilir.»
«Buna rağmen, Asurlu sana karşı kıyıdaki develerinden birisini verecek. Mallarda da orada uyuşacağınızı ünıil ediyor. Birlikte tulum kayıkla karşıya geçelim, bak ve beğen. Uyuşmazsan yine dönersin.:»
«Devemle yükleri ne olacak?.»
Tercüman: «Bu doğru...» dedi. Düşündü ve: «Emin birisini bulup bekletelim onu.» dedi. «Pek fazla ücret İsta mez.»
Hazreti Yunus (A.S.), bunda hiçbir sakınca görmedi ve derhal kabul etti.
Çeyrek saat sonra, her üçü bir tulumda Fırat üstünde karşı kıyıya doğru gidiyorlardı. Kayıkçı uzun bir sırıkla tuluma istikâmet veriyordu.
Gençti kayıkçı, hem çalışıyor, hem Asur diliyle şarkı söylüyordu. Hazreti Yunus (A.S.) anlamamasına rağmen, nağmesinden hoşlandı şarkının. Bitince, tercüman şarkının sözlerini Hazreti Yunus (A.S.) a tercüme etti:
*Deli ırmak*
*Uykudasın bugün vinç. Böyle yapıp beni Aldatacağım mı sanıyorsun.*
*Ben seni iyi İrilirim, Sayısun unuttum, Kaç kere aldatıp Boğmaya çrdısi iğini.*
*Heh öyle gibiler gelir ki Açlığını kimse gideremez. Köklerini söktü ğiın ağaçlar. Yuvalarından kaptığın hayvanlar az gelir.*

*Şimdiye kadar seninle Hep savaktım. Biliyorum günü gelince Beni de yutacağını.*
Nihayet kayık tulum karşı kıyıya ulaştı ve bağlandı.
11er üçü indiler.
Tercüman uzakta bir konakyerini gösterdi:
«İste orada beğeneceğin deveyle mallar.» dedi.
Yürüdüler.
*
**
Konak yerine vardıkları zaman, Hazreti Yunus (A.S.) nmi hiş bir kalabalıkla karşılaştı. Tercümana uyup aralan-'i.ı karıştı.
Lâkin kısa zamanda hem Asurluyu, hem tercümanı ı ı (»betti. O kadar aradıysa da bulamadı.
Hâlâ iyi niyetini muhafaza ediyor, kötülük düşünmüyordu. Çare olarak kıyıya gidip beklemeyi akıl etti.
Elbete Asurluyla tercüman, onu göremeyince buraya geleceklerdi. Ne gezer!.
Hazreti Yunus (A.S.) bir saatten fazla beklediği halli, ne gelen oldu, ne haber salan.
O zaman ük kuşkusu başladı.
Bir yarım saat daha oyalandıktan sonra, Asurlu memurlara gidip durumu anlattı. Memurlar pek sinirlendilei
Lâkin yapılacak bir şey yoktu.
Memurların tercümanları gerçeği açıkladı:
«Seni dolandırdılar.» dedi. «O kadar uğraşıyoruz, falı m köklerini kazıyamıyoruz. Biraz da suç sende ve senin (•illilerde. Karşı kıyıda memurlarımız her işte kendilerine ınıiracaat edilmesini hatırlatıp duruyorlar.»
«Ben işitmedim ve şüphe de etmedim. Ziyanı yok, kar-5ya geçer iki gün beklerim.>

Tercüman güldü:
«Bu kadar iyi niyet fazla.» dedi. «Artık orada da devenle mallarını bulamayacaksın.»
Doğru muydu?. Elbette doğruydu.
Hazreti Yunus (A.S.) omuzundaki içinde yiyeceği ve testisi bulunan heybesiyle kalmıştı. Ayrıldı memurların yanından.
Açıkta, Ninova'ya giden yol üzerinde bir kayaya sırt verdi. Üzgündü şüphesiz.
Ama üzgünlüğü, bir deveden ve yüklerden olduğu için değildi. İnsanlığın haline acıyor ve söyleniyordu:
«Bu gidişin sonu ne olacak?. Yeryüzünün her tarafı karışık.»
Ne yapacaktı?. Karan kesindi... Ninova'ya gidecekti yine. Çalışır, kazanır, sonra dilediği bir ise koyulurdu. Cebindeki keseyi avuçlarına boşalttı. Epeyce Asurlu parası vardı.
Kendisine güven gelerek, kalkacak ilk kervanı araştırdı.
Kervanbaşı olsun, yolcular olsun, gösterdiği parayla bir deve tahsis etmeye yanaşmadılar. Nihayet kervanbaşıyla uyuştu.
Kesesrndeki parayla ancak emniyeti sağlanacaktı Haz. reti Yunus (A.S.) in... Yaya yürüyecek ve konaklarda Ker vanbaşının gösterdiği işleri yapacak.].
Kervan yola çıktığı zaman. Kervanbaşı onun orta yerde yürümesini istedi.
En azından bir haftalık yolları vardı.
Böyle bir yürüyüşe dayanacak mıydı Hazreti Yunus (A.S.) ? Kendisine güveni vardı, şüphe etmiyordu.
Yolun başlangıcında, neden başına bu hadisenin geldiğini düşünmeden edemedi. K:sa zr.rn.anda cevapladı:
«Şüphesiz bir kaderdi bu. Hazreti Allah (C.C.) W

l'/ui'i buyurduğu bir kader. Elbette başka bir kaderle bana
*v* ihsan edecek ve selâmete çıkaracak.»
Nitekim, bundan sonra önemli bir hal gelmedi Haz-KIİ Yunus (A.S.) m başına.
Ninova'ya yaklaştıkça, kanallar ve tuğla harmanlan çofaldılar. Her cihete devamlı bir hareket ve çalışma göze çarpıyordu. Böylece son konak da geçildi.
Uzaktan Ninova surları göründü.
'sU' o zaman Hazreti Yunus (A.S.) ı düşünce aldı.
Beg parasız ve yiyeceksizdi.
Şehrin içinde bu haliyle yapamazdı.
önce meselâ şu tuğla harmanlarında çalışmah ve para ı utanmalıydı.
Buna karar verdiği sırada, bir dere kenarından geçmekteydiler.
Derenin yukarı tarafında Hazreti Yunus (A.S.) in gö-|Une bir adam ilişti... Su dolduruyordu.
Kervandan ayrıl-<lı ve ona doğru gitti.
Adam, Hazreti Yunus (A.S.) yanma gelene kadar aya-ftıı kalkmıştı.
Hazreti Yunus (A.S.) onu selâmladı ve hiç ümit etine meşine rağmen kendi diliyle sordu:
«Bana yardım edebilir misin?.»
Adam da Hazreti Yunus (A.S.) gibi gençti.
îbranic-e cevap verdi:
«Nasıl bir yardım istiyorsun?.»
Hazreti Yunus (A.S.), yolda başına gelenleri anlattı.
Adam dikkatle dinledikten sonra adeta sevindi.
«Sana yardım edebileceğimi sanıyorum.» karşılığını verdi. «Şu vadide çömlekçilik yapan dedem var. Pek yaş-huKİı. Hastalığım duyunca şehirden yanına geldim, şimdi İyidir. Lâkin yalnız basma bırakıp gidemiyorum. Sen birlikte yaşar, hizmetini görürsen, gönlüm rahat ayrılabilirim. Ne dersin anlaştık mı?..»

: ,■.•■-..«Şimdilik %nl$ştxk. F?kat ben *de* uzun saman kah-mam. Çünkü Ninova'da yaşamak arzumdur. Hedefim buydu.»
«Merak etme, ben en azından ayda bir uğrarım. İlerisi için karar veririz.»
«Oldu.»
«Adın nedir senin?.»
«Yunus.»
«Benimki de Şattur'dur.. Dedem ise Veddal diye çağrılır.»
Hazreti Yunus (A.S.) öğrenmek istedi:
«Deden de benim dilimi bilir mi?.»
«Evet.»
«Nereden öğrendiniz?..»
«Ben çocuktum.. Dedem, babam, annem, kısacası bütün ailemiz Akdeniz kıyılarma göçmüştük. Çünkü pek övmüşlerdi. Lâkin oralarda on yıldan fazla kaldığımız halde, umduğumuzu bulamadık. Meğer senin soyun IsraiIoğuUan .pek hilekârlarmış. Daha kalsaydık belki derimizi bile yüzüp satacaklardı.»
Hazreti Yunus (A.S.) in canı sıkıldı. Lâkin gerçek karşısmda ne diyebilirdi Buna rağmen sormadan edemedi:
«Sizlere etmediklerini bırakmayan tsraüoğullan'ndan birisine dedeni nasıl emanet edeceksin?.»
«Ey Yunus, benim en büyük kudretim, insan sarraflı-ğundır. Sen iyisin.»
' «Teşekkür ederim.» Artık konuşmadılar yol boyunca.
Şattur'un keyfi büsbütün artmış olacaktı ki kendini tutamayıp hislerini dile çetirdi:
. .
*Bende ayrı bir kudret var. Kimsede olmayan hazine. Şimdiye kadar hiç yanıltmadı beni. Ne hissettimse,*

*Sanki qnriiyorv,m gibi Doğru çtktı daima*
*Garip bir inançtayım, Kudretim- artacak. Zaferleri genişleyecek zamanla. Yalnız insanların içini değil. Bir dağın derinliklerini de Avuçlayıp bakabileceğim.*
*Bunları şehrin meydanlarında Söz taşlarına çıkıp haykırsam, Derhal zindanlara indirilip Zincirlere bağlanacağımdan da Kendime inandığım kadar haberliyim. Boşuna ümitlenmesinler, beklemesinler Öyle bir çûgınlik yapacağımı.*
Şattur bunları söyledikten sonra Hazreti Yunus (A. M ) B döndü. «Beğendin mi?..» diye sordu.
t^ıı cevabı aldı:
«İnsanın bir pınar gibi zaman zaman boşalması dai-
güzel ve faydalıdır. »
«öyledir... İşte o kadar güzel konuştun ki hakkında girdiğim hükmü doğraladm.»
*** ****
Hazreti Yunus (A.Ş.) üç aydanberi Şattur'un dedesi \«,uial'ın yanında çalışıyordu.
Hem işinden hem Veddal'dan çok memnundu.
Şattur dedesini Hazreti Yunus (A.S.) a emanet et-ııı 1^ gehre dönmüştü.
Hazreti Yunus (A.S.) hemen hemen her gün kendini m amcası Buzi'nin yanında hissediyordu. O da çömlekçi değil miydi?. İşte Veddal da aynı mesleği yürütüyordu.

Veddal, daha ilk anlarda Hazreti Yunus (A.S.) *ıtt* mesleğe yabancı olmadığını anlamıştı.
Hazreti Yunus (A.S.) sebebini anlatmış, amcası Buzi' den söz açmıştı. Fikrini de söylemişti:
«Buraların toprağı işimize daha elverişli.»
«öyledir ey Yunus. Kısmet olur tuğla harmanlarım gezersen, hele Ninova'ya inip yapılan eserleri incelersen, daha da verdiğin hüküm kuvvet kazanır. Biz Asurlular ayrıca sanatımızda pek ileriye gittik.»
Buna inanmıştı Hazreti Yunus.
Ayrıca Veddal'ın en aranılan usta olduğunu da görmüştü.
Çünkü gün geçmiyordu, siparişler alıyor, hiçbirisini reddetmiyordu. Sakalı göbeğine varan bu ihtiyar, gece gündüz demeden siparişleri yetiştirmeye uğraşıyordu.
Renkli, cilâlı, işlemeli, testiler, vazolar, tencere ve ta* baklar saatlerce seyredilse doyulamaz bir halde kulübede sıralanıyorlardı.
Veddal, saraydan bile aranan bir usta3'dı. Aç gözlü de değildi. Ücretini değerinden az alıyordu daima.
Hazreti Yunus'u da yatırıp doyurmaktan başta daima satıştan faydalandırıyordu. Her ikisi birbirlerini pek sat mislerdi. Veddal konuşkandı da. Yemekte olsun, yataktl olsun, tatlı tatlı anlatırdı başından geçenleri. Belliydi, dünyası sadece sanatıydı. Eğer ondan koparılsa yaşamazdı.
Bir öğle üzeri hiç beklemedikleri halde Santur geldi
Üç gece misafirleri oldu.
Son akşam dedesine kararım açıkladı:
«Babam Sayda'ya kadar gitmemi istedi, ben de kabili ettim.»
Veddal içlendi: «Yine o iş için mi ey Şattur?.» dedi, «Boşuna bir yolculuk yapacaksın.»
«Değil ey dedem, yeni haberler aldık.»

/
• Nedir bunlar?.»
• Üvey kardeşimin annesi ölmüş.»
ı» halde belki kardeşini getirebilirsin.»
"i*, umuyorum.» Bir (orunumu daha yakınımda göreceğim için sevi-"İMİİİ • Konuyla Hazreti Yunus (A.S.) ilgilendi.
Bitince Şattur'a sordu:
vda Akdeniz kıyısındadır. Oraya giderken Samir-ılcn geçersin sanırım.»
• Mecburum.»
. (> halde orada yaşayan babam Eîyesa'a uğra Şattur» ı fgradım bil.»
Rahatla olduğumu anlat. Bir de yazacağım mektu-iiıı *vor.»*
l'eki.»
Hazreti Yunus, hemen çekildi-ve bir deri parçasına D un uzun hislerini yazdı. Sabahleyin Şattur giderken ili. Onun arkasından bakan Veddal üzgündü. Hazreti Yunus (A.S.) ilgilenince anlattı:
• I fen babasının işi. ikinci bir evlâdına kavuşmak uğ-nı,ı:ı diğerini kaybetmeyi düşünmüyor, ihtar etsem, kalbi ı, ıı ılacak. Çok yaşlandım ey Yunus. Kimseyi inciterek dün-
H ıdnn ayrılmak istemiyorum.»
Voddal, Sayda'da kalan kardeş hikâyesini de anlattı.
Şattur'un babası oradayken, bir kadından peydahla-ı.ir.11 onu. Fakat kadının ailesi kızlarını vermemişlerdi littur'un babasına. Çok mücadeleler olmuştu. Hattâ öl-.luııııe tehditleri bile. Nihayet Veddal, işin sarpa sardığım pörünce, geriye dönmüştü çoluk çocuğunu toplayıp.
Hazreti Yunus (AS.): «Demek Ninova'ya geri gelmenizin asıl' sebebi bu ey Veddal?.» dedi.
«■Evet budur. Başka ne olabilir?. Oralarını ben pek »vmiş:im.» karşılığını aldı. Ekledi de:

«Tabii, burada başka bahaneler sıraladık.> Veddal açıklamasım bitirince, yine Şattur'un gittiği istikâmete başını çevirdi ve iç geçirdi.
Tekrar Hazreti Yunus (A.S.) ile göz göze gelince, bakışlarının nemlendiğini gördü Hazreti Yunus (A.S.) Kendi kendine hükmünü verdi: «Her sanatkâr gibi, Veddal da pek hisli.» Nitekim Veddal'in yeni konuşması bu hükmünü doğruladı. Veddal Hazreti Yunus (A.S.) a sordu:
«Sizin taraflarda sık sık işittiğim hem nağmesi, hem sözleri güzel bir şarkı vardı. Şimdi onu hatırladım. Şarkıyı söyleyemeyeceğim ama, sözlerini tekrarlayabilirim aklımda kaldığı kadar.» Bunu dile getirdi:
*incir ağacının gölgesinde, Portakal bahçesinin kokuşundu Ne kadar rahattım!.*
*Niçin sanki bunu kâfi görmedim ?*
*Başımı yükseklere*
*Kaldırıp, meyvalartn*
*En güzellerine imrendim ?.*
*Hem de daUann uçlarmdakilerc..*
*Hep öyledir,*
*Uzaktakiler bizi çekerler, Bir başka türlü görünerek. Çıkmadığım ne incir, Ne portakal ağacı kaldı.*
*Her seferinde de Göz koyduğum myvaya Kavuşamadan düştüm.*
*Nitoyet kolumu, ayağımı hırdım.. Topallıyorum adımlarımda. Bir karış ileriye el atamıyorum.*

I •> ıı lul »arkının sözlerini bitirince öğrenmek istedi: . ı inini hiç işittin nü ey Yunus?.»
• Hayır.»
• Aç gözlüler için iyi bir derstir ve hikmet doludur.» •ÇÜphoaiz.»
*** Vlım bir sabahtı.
Mİİ.KLİ Yunus (A.S.) ile Veddal çamur karıyorlardı. Aıuızın bir atlı çıka geldi.. Subay kıhğındaydı. v. ddal'ı bir kenara çekerek uzun uzun konuştu. Son-hilip gitti. Son sözleri:
• l in gizli olacak. Bir haftalık zamanın var.»
H m lu subay «Bu gizli olacak.» diye emir vermesine vVddal derhal açıkladı:
• Hükümdarımız, benden şimdiye kadar yapmadığım
ı iHliyor. Asya'dan gelecek bir başka hükümdara
olarak verecekmiş.» 11nr.roti Yunus (A.S.) Veddal'ın moralini yükseltti: . Vupacağından eminim ey Veddal!.»
• Elbette yaparım. Fakat hükümdarımız, hep hediye-.....ı< kuvvet ve dehşetini gösterecek resimler ister olun Hllyünmez ki Asyalılar ruha ferahlık verecek güzeldi, ı <■ daha rağbet ederler. Gelip geçen tüccarların eşyala-
ıı hu kanaate ulaştım ben.» ı tareti Yunus (A.S.) başka şey sordu : «Ey Vedal, hanidir öğrenmek istiyordum. Hükümda-.....m udi nedir?»
• I oırdanapal (Acemler Şinşariskun derler).» «öğrendim.» Bu konuşma Asur diliyle oluyordu.
| .'ıinkü Hazreti Yunus (A.S.) bu dili öğrenmek istenil v»' ilk günden beri îbranioeyi yasaklamıştı kendisine, ı.vıia da öğrenmişti. Hasreti Yunus (A.S.) tekrar söz aldı :

«Sen "bir sanatkârsın ey Veddai. Düşündüğün esen yap.»
«Sardanapal zalimdir. Öyle bir eseri başıma vurdug gibi, bedenimi de kırk parça ettirir.»
«Gelen subay götürecek değil midir?»
«Hayır; hükümdar bizzat beni ister.»
«Anladım.»
«Ey Yunus, gözümle görür gibi oluyorum. Şimdiya kadar benim 3'aptığım ve hükümdarın armağan diye ver diği bütün eserlerim, alanlar tarafmdan belki sarayda zo raki bir zevkle seyredilmiştir ama, ilk fırsatta atılıp p&B çalanmıştır. Bütün üzüntüm bundandır.»
Hazreti Yunus (A.S.) bir az düşündü.
Amcası Buzi'hin yaptığı eserleri birer birer gözleri»j nin' önünden geçirdi. Sonunda yüzü birdenbire aydınlanmıştı. Teklif etti :
«Ey Veddai, iki eser yap. Birisi hükümdarm arzusu* na uygun olsun. Diğeri de senin. Ancak seninkinde öylo bir özellik bulunsun ki, hükümdar bu özellik yüzünden onu daha çok beğensin.»
«Nasıl bir özellik ey Yunus ..»
«Anlatayım ama, sakın bana gücenme. Amcam Buzl bir leğenle ibrik yapmıştı.»
«Evet?..»
«İbrikten su akarken, sanki bülbül şarkı söylerdi.»
«Niçin güceneceğimi sandın? Bunun nasü yapıldığın» unutmaduısa kabul.»
«Unutmadım.»
«O halde hemen işe başlayalım.»
Önce Hükümdarın istediği gibi, üzerinde Asur Devletinin haşmetini gösteren resimlerle dolu, renkli, göz alici, bir heykeller topluluğu yaptılar. Dört arslan sırt sırta vermiş, şahlanmış, kükrer haldeydiler.

< her ikisi de gerçekten eşi yapılamaz hükmüne Kukat Veddal asla tatmin olmamıştı, fer Hazreti Yunus (A.S.) in açıkladığı leğenle **11 hlar.** Ilırllıten KU dökülürken bülbül gibi şakıması, su donun içine dar geniş tuğla perdeler konmasından-ı Inınlar bir ölçüyle yapılıyordu. Ayrıca İbriğin ı ılıt delikler vardı, deliklerin herhangibiri su dökülürken parmakla Itllırun başka nağme işitiliyordu. Leğenle *â:nk* de tandı.
İti Dillendirildi.. İnsanı bir ha,\ al âlemine götüren na-lüslendi. Nihayet ibrik o .ˢale geldi ki su dökü-| D çıkan nağmeler, dinleyeni bir bahçeu. çiçekler ara-|| havuz başında olduğuna inandırıyordu. Veddal pek rahatlamıştı. Bir çocuk gibi sevinçliydi.
.".ılı .sık leğenle ibriğe bakıyor, Hazreti Yunus (A.S.) ıı döktürüyor, duyduğu nağmelerle hisleniyordu :
■ (> kadar uğraştığım halde gittiğim âlemlerden döneni um.» diyordu. «O âlemlerde neler var bilsen .. Da-
Içlerinde yaşamak isterdim. Sen de aynı halde mi-
Evet ey Veddal.» «Bunu Hükümdara vermek istemiyorum.» »Ver ey Veddal. Daha güzelini yaparız.» Evet evet, daha güzelini yaparız.» Hazreti Yunus (A.S.) bir atasözü ile bunu kuvvetindi :
*Sarkıtılan başarı ipinin Nereden bırakıldığı görünmez. Onun yere yaklaşan ucuna El değdirmekle kazandığını*

*Sanan insan aldanır. Daha işin basındadır çünkü.*
*İpe tvrmanmayt akletmelidir. O zaman görmediği. Kolayca çıkmasını sağlayacak, Düğüm yerleriyle karşılaşacaktır. Onlarda dinlenip yükseldikçe Basandan başarıya ulaşacaktır.*
*Böylesine yükselirken,*
*Boşuna yukarıları araştırmasın.*
*Sonunu göremez* ipin.
*Çünkü ip yaşayacağı hayatından*
*Daha uzundur.*
*Bütün hüner, yükselmesinin*
*Tadını çılearabilrnesindedir.*
Veddal başını salladı: «Doğru.» dedi. «Hele biz sanatkârlar, bunu asla unutmamalıyız.»
**
Daha eserleri Ninova'daki saraya götürmeye iki gün vardı.
Buna rağmen, Veddal'ın isteği üzerine, Hazreti Yunus (A.S.) yalan köylerden bir eşek satın almış getirmişti.
Fakat ansızın Veddal ateşlendi.
Hazreti Yunus (A.S.) bildiği bütün tedavi usullerini tatbik ettiği halde, ateş düşmedi, aksine arttı.
Veddal sık sık çevredeki tuğla harmanları gibi yanmaktaydı, hattâ kendisinden geçmekteydi.
Durmadan sayıklıyordu :
«Saraya gitmeliyim. Bunu yapmalısın ey Yunus.»
Hazreti Yunus (A.S..) in da fikri buydu.

*y-ulıVı* Ninova'ya götürebilse, hekimler belki hasmı giderirlerdi.
A um İncitmeden, yormadan, üç saatlik bir yolculuğa *«• ı. mrtmda onu nasıl çıkarabilirdi?
v.-ıMal'ın kendine geldiği bir saatte, fikrini ona açtı.
VVddal kabul etti.
I'arasını sakladığı yeri göstererek arzuladı :
«Uır araba satın al ey Yunus.»
V ıımis (A.S.) yine köye koştu ve bir araba bulup inli
İteklemediler daha fazla. Hazreti Yunus (A.S.) ara-
ıı içine yatak serdi, yastık koydu. Veddal'ı içine ya-
ı ıı ii ve örttü. Yapılan iki eseri iyice sardı ve bağladı. Ha-
ı ettiler. *Gece* bastırmadan Ninova'ya girmişlerdi.
Hazreti Yunus (A.S.), ilk defa bu şehri görüyordu. ı eye baksa şaşırıyordu her yönden.
Veddal oğlunun evine gitmek istedi.
Hazreti Yunus (A.S.) **tarif** ile onu eve ulaştırdı.
Şattur'un babası olan Veddal'm oğlu, babasının ge-
' |)ek hoş karşılamadı. Belliydi, rahatı bozulsun iste-M.ıvordu. Fakat onun hükümdara çıkacağını öğrenince iteklen suya erdi. Babasını kucaklayıp yukarı çıkardı. He-hıiu aramaya koştu. Gelen hekimler, başbaşa verip konuşlu I ur muayeneden sonra, gerekli üâçları verdiler. Bu ilâcınım da faydası görülmedi. Veddal yine o gece de yandı lütuftu. Sabahleyin biraz iyileşince ilk sözü oğluna oldu :
«Ey oğlum.» dedi. «Anlıyorum ki ben artık göçece-r">ı Çalıştığım yer, tezgâhım Yunus'undur.»
Oğlu üzüleceğine kaşlarını çattı. «Mirasını bir ele mi sereceksin baba?.» dedi.
Veddal kızdı: «Evet.» dedi. «Çünkü o **bana** senden va kındır.»
Hazreti Yunus (A.S.) oğluna işaret ederek susmasını

istedi. Onun bütün arzusu Veddai'ı kurtarmaktı.
Oğlunu dışarıya aldı ve akıl verdi :
«Eğer babanın kurtulması için elden geleni yapmazsak, Asur'un en usta adamını öldürmekle suçlanırsın. Hemen saraya koş ve babanın durumunu bildir. Hükümdar duysun, hekimlerini göndersin.* Veddal'm oğlu korktu.
Hazreti Yunus (A.S.) m dediklerini hemen yaptı.
Öğleye doğru hekimler geldiler saraydan, uğraşıp didindiler.
Bu arsda sık sık subaylar geliyor: ^Hükümdar, Ved-dal'dan haber istiyor.» diyerek bilgi taşıyorlardı.
Gece bastırınca, bu sefer Asur hükümdarı Sardana-pal'm başyaveri göründü. Pek kızgındı. Ayaklarını yere vuruyor ve hekimleri tehdit ediyordu :
v-Yccsdal'ı yaşatmahsmız. Aksi halde hepiniz hükümdarın en korkunç işkenceleriyle can verirsiniz.*
Başyaver bu tehditleri savurmakla beraber, yanandaki subayları da peşpeşe kâhinlere koşturuyor, kurbanlar kestiriyordu.
Bütün bu gayretleri Veddal boş gözlerle seyrediyordu. O gece, başyaver dahil, doktorlar, gelen iki^ kâhin Veddal'm baş ucundan ayrılmadılar. Sabahleyin Veddal bir az açıldı. Halini görenler sevindiler.
Fakat Veddal onları uyardı :
«Bu geçici bir iyiliktir.» dedi. «Bana her türlü yardım yapıldı. İyilesmememde kimsenin suçu yoktur. Suç bendedir. Yüz yaşıma ulaştım. Bedenim yükünü kaldıramaz oldu. Hükümdarımıza söyleyin, kimseyi cezalandırmasın. Üzülmesin de. Arzu ettikleri, şu genç adam Yunus'tadır. Emrine uydum, onları hiç kimse görmedi. Eğer ölürsem Yunus onları lıükümdarımıza götürecektir. Çünkü ancak o biliyor hünerlerini. Ayrıca yine hükümdarımıza müjde-levin. Yunus benden ileri bir ustadır. Bunu kısa zaman-

..ir ıİM• yapacağı eserlerle isbat edecektir.» \". .Iılııl kendisi için de ricada bulundu :
ıuırum zaman beni çalıştığım yere yatır ey Yu-
II.ıı.•! i Yunus (A.S.) bunu yapacağına söz verdi. ıı ı bir sessizlikten sonra, Veddal ruhunu teslim etti. I
I tbah hükümdarın verdiği mühlet bitmişti.
i'.ii',ıyjıvt>r bunu bildiğinden, Hazreti Yunus (A.S.) a
.uli:
ECy Yunus!;: dedi. «Torbanı al ve benimle saraya ' Emanetleri hükümdarımıza teslim
edeceksin.» Ilıı/ıci Yunus (A.S.) derhal torba yi sırtladı. Veddal'm oğluna tenbih etti :
\ ı aba aşağıdadır. Sen babanın hazırlıklarını ta-
ı, ben döner dönmez, hareket edeceğini ve babanın
leğini yerine getireceğim.»
Sfürüdü Hazreti Yunus (A.SJ, başyaverin uzaklasın! gözleye gözleye.
Başyaverin kendisini işitmeyeceğinden emin olunca
' ıl'ın oğlunu işaretle çağırdı ve kulağına şunları fı-. ılılınlı :
. Baban mirasmı bana bıraktı ama, onları ben de sa-> | ıı 'iliye edeceğim. Parasının yerini bile
biliyorum. Ay-
I liikümdarm vereceği ücreti de.»
Veddal'm oğlu daha ne işteşindi?
Zorlukla: «Sağol!» dedi ve ayrıldı.
Hazreti Yunus (A.S.) sokağa çıkmca, başyaver onu m ılı ısına aldı ve hareket ettiler.
Hazreti Yunus (A.S..), yol boyunca olanları düşündü.
'"onunda aynı cümleyi, bundan önce bir kere daha I ek parladıklarını için için söyledi :
«Şüphesiz bir kaderdir bu. Hazreti Allahm buyurdu-ı'u lı.-ıdar. O dilerse, başkasıyla beni hayırlı
yollara çıka-

(IH)
BALTALİ HEYKELLER
Hazreti Yunus (A.S.), arabada giderken, zamanı unutmuştu.
Güneşe baktı bir ara ve o zaman en azmdan bir saatten beri yolda olduklarını anladı. Pek büj'üktü Ninova
Babil'li sanat adamlarının bilgilerinden faydalanılarak, görülmemiş bir güzellikte imar edilmişti. Caddeler, sokaklar pırıl pırıl ve temizdiler.
Araba tam Mele Nehri kıyışım takip ettiğinden, Hazreti Yunus (A.S.) Ninova şehrinin karşı kıyıda olan diğer yansım da görebiliyordu. Orası da aynı haldeydi.
Sık sık şehrin iki yakasını birbirine bağlayan köprülere rastlıyorlardı.
Hazreti Yunus (A.S.) şehrin içi ile dıştaki köyleri bir an yanyana getirip hayalledi. Aralarında dağla uçurum farkı vardı. Fakat halkın bir kısmı dilediği şekilde böyle bir şehirde hayatım sürdürüyor, çoğunluğu ise, yarının-dan kuşkulu, yoksul bir halde taşralarda sürünüyordu.
Niçin böyleydi?
Hazreti Yunus (A.S.), bunun cevabım biliyordu. Her şey Allah korkusu, veya sevgisi olmayışından oluyordu.

Ilufyaver, Hazreti Yunus (A.S.) m devamlı surette u. hıı İr ıl);ıl<-ndiğiııi görünce, sordu :
iBy Yunus, Ninovaya ilk geliyorsun galiba[9]»
• Kvı-I.)
• Savımıiş bir halin var.» «l>o^ru.»
«Nınova yeryüzünün en güzel ve büyük şehridir. Eğer ı>. i tarafım dolaşmaya kalkışsan tam üç gün sürer.» . Belli.»
• Aklına sakın Mısır'ın başşehri Menfis'i getirme. O-. | ı luııun yanında köydür. Fakat biz günü gelince Mimi 'ı topraklarımıza katacağız. Menfis'i de Ninova gibi ya-ı M .iz. Nil Nehri üzerine nice nice köprüler sıralayaca-
Hazreti Yunus (A.S.) in dikkatini şehrin ortasında \ uinclen ve hemen hemen üzerinde hiçbir şey olmayan ı<l>i' çekti.
«Bu niçin çıplak?» dedi. Başyaver anlattı :
«Orası (Dua Tepesi)dir.»
«Dua Tepesi mi? Neden lüzum görülmüş Puthane-lt»r var ya.»
«Bazan ortak felâketlerimiz olur. Bunu önlemek için I ur puthaneye gitsek, diğer putlar gücenirler. Onun için bu tepeye çıkar ve bütün putlarımıza oradan seslenir, yardımlarım ister, yalvarırız.»
«Anladım.»
«Tepe en azından yüzbin kişiyi alır. Ninova şehrinin yarı nüfusunu.» Hazreti Yunus (A.SJ cevap vermedi.
İlerledikleri caddenin iki tarafında çok büyük çeşit <,H'şit heykeller, dikkatini çekecek kadar çoğalmışlardı.
Hemen hemen hepsinde de baltalar vardı.
Yine aynı anda Asur askerleri artmıştı.. Caddenin iki yanında devriye geziyorlardı. Onlar da battalıydılar.

Başyaveri gördükçe hemen dönüyor ve yere kapanıp kalkıyorlardı. Hazreti Yunus (A.S.) için için söylendi :
«Baltali Heykeller.»
Devam etti :
«Canlısı da var, cansızı da. Ne garip alışkanlıktır ki, canlılar, cansızlar için bu baltalarla birbirlerini doğruyor-lar.»
Hazreti Yunus (A.S.), onların artmasından saraya yaklaştıklarım anlamıştı.
Buna rağmen, içiyle yaptığı sohbetten kurtulamıyor-du. Hatıraları onu dinlediklerine götürdü.
Böylece ta Hazreti ibrahim (A.S.) devrine uzandı.
Hazreti İbrahim (A.S.) sapık Ninova halkını Allanma döndürmek için neler çekmiş, ne türlü baskılara uğramıştı. Bunları sıralamak için günler harcamak gerekirdi. Puthaneye girmesi ve putları baltasıyla parçalaması, sonunda baltasmı kafası koparılmış en büyük putun boynuna asması, yakalanıp ateşe atılınca .o ateşin bir gül bahçesine dönmesi ve Hükümdar Nemrud'u perişan etmesi unutulur muydu?
Unutulmazdı şüphesiz ama, yüzyıllar geçtikçe unutulmuştu ki bu sapık hayata tekrar dönülmüştü.
Acaba, şu canlı ve cansız heykellerin kısa saplı baltalar taşıması o büyük olayın Hazreti Allah (C.C.) tarafından Ninova halkına mal ettirilmekle, bir bakıma onlara devamlı surette bir ibret dersi verilmiyor muydu?
Elbette hem ders, hem cezaydı.
Lâkin halk o baltalarda öyle hikmetler düşüneceklerine, zulüm âleti faydasını bulmuşlardı.
Hazreti Yunus (A.S.) m aklına böylece yeni bir **sual** takıldı.
Asurlularm sapıklığıyla mücadeleye memur edilen peygamber kimdi ve şimdi neredeydi acaba?

Hftireti Yunus (A.S.), bu sualine cevap bulamaya-• «ıh11 şimdilik. Çünkü serbest değildi henüz. Asurlularm
mehal böyle bir peygamberi olmalıydı. Çünkü Hazre-II AII.ıh (C.C.), her ümmeti devamlı surette peygamber-ı. ılr uyarmıştı ve bu sürüyordu. Ancak çoğunun isimleri ıııı.hnldü. Ancak yüzbinleri aşan onlardan, ibret için bir ı rmı açıklanmıştı.
Hazreti Yunus (A.S.) Asurlulara memur edüen peygamberden de kolay kolay kopamadı. Bilhassa hangi ki-injila amel ettiğini merak ediyordu? Tevratla mı, yoksa bankasıyla mı? Çok öğrenecekleri vardı.
Hazreti Yunus (A.S.), nihayet düşündüklerinden ayrıldı. Çünkü bir saray kapısından girdiklerini gördü.
Araba ilerledi ve bahçeden sonra durdu.
Başyaver, Hazreti Yunus (A.S.) a işaret ederek indi.
Çeşitli koridorlardan ve salonlardan geçtiler.
Hazreti Yunus (A.S.,), hemen hemen her adımda nöbetçi askerlerin dizili olduğunu gördü.
«Meğer zalimler ne korkakmış.» diye söylenmekten kendisini alamadı.
Son salonda Başyaver, Hazreti Yunus (A.S.) m beklemesini söyleyerek, bir kapıdan girdi ve kapı kapandı.
Bu salonda da duvarlara yakın dizilmiş en azından elli asker vardı. Yine kısa kısa baltahydılar ve heykel hareketsizliğindeydiler.
Salona o esnada bir hizmetçi kadın girdi.
Hazreti Yunus (A.S.) a selâm verdikten sonra, salonu temizleyip düzeltmeye başiadı.
Kendi kendisine bir şeyler mırıldanıyordu.
Hazreti Yunus (A.S.) şaşırdı.
Kadm, bunun farkına vararak, Hazreti Yunus (A. S.) a. bilgi verdi :
«O gördüğün askerler hem sağır, hem dilsizdirler.»

«Neden ..»
«Saraydan dışarıya sn- sızmaması için. Küçükten yetiştirilirler. Kulakları patlatılır, dilleri kopanlır. Ancak kuvvetlerinden faydalanılır.»
Hazreti Yunus (A.S.) boş bulundu, içinden geçeni dile getirdi :
«Gözlerini unutmuşlar, onlara da mil çekselerdi, her şey tamam olurdu.» Kadm, güldü.
Anlaşılan saray hayatına diş bileyen bir ruh taşıyordu. Nitekim çekinmeden şöyle ilhamlandı :
*Bir taht görüyorum. Çok yükseklere kurulmuş. Üzerinde oturan zalim Zift kuyusundan kara.*
*Baktıkça kinleşeceğime, Güleceğim geliyor. Çünkü öyle zavallı Öyle bön bakışlı ki.*
*Bir de tahtın kurulduğu Tepeyi yadırgıyorum. Kölelerden olmuş tepeyi, Nasıl bir sabırdır onlardaki.'*
*isterdim ki köleler birbirlerinden Çözülüp ayrılsınlar. Taht düşüp parçalansın. Zalim, korktuğu sonuca ulaşsın.*
Hazreti Yunus (A.S.) kadına: «Sus!» dedi.
Kadm reddetti :
«Bundan sonra hep konuşacağım bu türlü, öldürülünce ye kadar.»

İçin?.»
. ı'.m »:<•(•(■ iki kardeşim iftiraya uğradılar ve sorgu-
ı. Iırma atıldılar.» ıı ıifti Yunus (A.S.) cevap vermek üzereyken kapı ' vı« içeriye çağrıldı.
I İn /.reli Yunus (A.S.) yere bıraktığı Veddal'ın ema-lı ı mı alıp çağıranın peşinden gitti.
***.***
BİT adam Dicle kıyısındaki caddelerden en büyüğün-ı. 111ıh kânının önünde oturuyordu. Gelen müşterilere sat-llfı İM-lli bir maldı boya.
Hu adam Hazreti Yunus (A.S.) di.
Nnıova'ya gelişi üzerinden bir yıl geçmişti. Yani şim-.lı Hicretten önce 1263 (M. ö. 641) yılıydı ve Hazreti Yu-•>■•• (A.S.) otuz dört yaşındaydı.
Ne olmuştu da böyle değişmişti Hazreti Yunus?
Başlıca sebep hükümdar Sardanapal'dı. Hazreti Yunun <A.S.) la başyaver onun huzuruna çıkıp Veddal'm vıı|ılıkları eserleri görünce, bilhassa ibrikle leğen karşınında şaşırmış, böyle sanatkârları olduğundan gururlan-
**IIIKJİl.**
Veddal'm ölümünden üzülmüştü şüphesh. Lâkin ye-İİİM- Hazreti Yunus (A.S.) ı bıraktığından teselli bulmuştu Artık Hazreti Yunus (A.S.,) in, Veddal gibi dışarılarda çalışmamasını istemiş, ona bu dükkânı ve gerisindeki Dicle'ye kıyı, arsa ile evi armağan etmişti.
Burada Hazreti Yunus (A.S.), alış verişle oyalanacak, hiç kimseye eser yapmayacak, ancak kendisinin istedik leriyle uğraşacaktı.
Hazreti Yunus (A.S.), bu emre karşı koyamamıştı..
Hemen o gün Veddal'm oğlunun evine dönmüş, oğluyla beraber, onu çalıştığı yere götürüp arzusu veçhüe dofnetmişti. Oğluna söz verdiği gibi, Veddal'm arazisini,

parasını, hattâ hükamdardan aldığı armağan altınları o#« luna bırakmıştı.
Sonra dönüp, buraya gelmiş ve evini, dükkânını, bu çede çalışacağı sanat işleriyle ilgili tezgâhları, malzmıc leri hazırlamıştı. Şehirdeki toprak pek elverişli olmadıj'.ın dan, dışardan epeyce iyi toprak getirtmiş depolamışü.
Bir ay önce de Sayda'ya kardeşini almaya giden **Vod-**dal'm torunu 'Şattur dönmüştü kardeşiyle.
Bunlar hep iyi işlerdi.
Hazreti Yunus (A.S.), bir tek şeyle canevindcn vu rulmuştu.
Şattur ona Samiriyye'ye uğradığını, babası HazM u Elyesa' (A.S.) a mektubunu verdiğini ve durumunu anlat» tığını söylemişti.
Hazreti Elyesa' (A.S.) ona Savda dönüşü, tekrar uğramasını, oğluna mektup yazacağım rica etmesi üzerini Şattur öyle yapmıştı. Lâkin Hzreti Elyesa' (A.S.) m vo» fat haberiyle karşılaşmıştı.
işte Hazreti Yunus (A.S.) in kalbine bir ok gibi sap. lanan haber buydu. O haiiyie merak edip sormuştu :
«Ey Şattur, babamın yerine Hazreti Allah (C.C.), ki mi peygamberlikle görevlendirdi ?»
Şattur gülmüş âi önce ve cevap vermişti :
«Hâlâ böyle işlerin peşinde misin ey Yunus?.. Heiİ kiel (Zülkifl) adında birisi, ki o da akrabanmış, peygaffl berliğini ilân etmiş.»
«iyi.. Başka?.»
«Sana bir mektubu da var.»
Hazreti Zülkifl (A.S.) bu mektubunda, uzun uzun lı retten bahsediyor, bir yıllık olayları özetliyor ve gerçoll ten Şattur'un haber verdiği gibi, peygamberlikle **müjdf:** lendiğini bildiriyordu. Fakat mektubunun bir yeri dilu-n gibi batıp canını incitti Hazreti Yunus (A.S.) *m.* Ha/n

ıi ı (A.S.) ona pek sapak bir topluluk içinde bu-ıı1 1ıı, Ninova'nın şa'şaalı hayatına kapılmamasını, unlan kopmamasını istiyordu, ıiıınla Hazreti Yunus (A.S.) bu isteğin acısını ı lal tâ Hazreti Zülkifl (A.S.) a hak verdi. \ Inr bu bir yıl içinde, Hazreti Yunus (A.S.) Ninova'yı •tokîik gezmişti. Asurcayı iyice öğrendiğinden halk-| bil mudun usanmadan sohbet etmişti. Hazreti İbrahim ı m putları kırdığı puthaneyi ve yakıldığı yerleri de ı . ı misti. (Bazılarına göre bu yer Urfa'dadır. Ekse-. I \ • ı ıı- İMiylu olur. Dolaştığı her yer peygamberler makamı *M* önemli hadiselerin mal'edildiği yerler haline girer. Utl ılıırııaı, hürmetle karşılanmalıdır. Ancak tarihî gergek-ı. ı lıırşısıııda da doğrudan ayrılmamak gerekir.)

Hazreti Yunus (A.S.) Dua Tepesi'ne de çıkmıştı. Tcpe'den Dicle'nin ve şehrin görünüşü pek muhteşemin Ancak, zaman zaman tepe üzerinde yakılan ateş ar-llklıırıyla, kurban edilen insanlarm kemikleri onu sarsmış-\ Il.ıhım, bu kullarım sapıklıktan kısa zamanda kürdiye dua etmişti. Hazreti Yunus (A.S.), ilk geldiği günden beri düşün-

Asur'a memur edilen peygamberi de aramıştı. Nihayet birisi dilediği bügiyi vermişti. Bu bilgiye göre, Ninova çevresine otuz yıl önce bir v ıbttncı gelmiş ve kendisini peygamber ilân etmişti. Halk • ın.ı, ıicr peygambere yaptıkları gibi deli gözüyle bakmışım, İmzan gülmüşler, hazan kovmuşlardı. Fakat peygamber yılmamıştı. Nihayet geçen yıl vefat etmişti.

Haberi veren adam, Hazreti Yunus (A.S.) a bu pey-ı■..ıiıılıcrin şehir dışındaki mezarım büe göstermişti.

Hazreti Yunus (A.S.) bu haberi doğrulayıcı başkala-■ mı da bulmuştu.

O halde bir yıldan beri Ninova peygambersizdi.

Yahut bir peygamber memur edilmişti de henüz hg zırkk sai'hasmdaydı.
Hazreti Yunus (A.S.). hep onunla karşılaşmayı dü« şünnıüş, dilemişti.
Bakalım Hazreti Allah (C.C.) ne zaman bu isteğinin yerine .getirilmesi için enirini verecekti. Hazreti Yunul boya ticaretini gerçekten oyalanmak için yapıyordu.
Amcası Buzi'den ve Veddal'dan öğrendiği . şekildr, mat-parlak, renk renk solmaz boyalar hazırlıyor, isteyen-lere ucuz fiatla veriyordu.
Ekseriya öğleye kadar dükândaki işleri bitiyordu.
Bugün de öyle oldu.
Hazreti Yunus (A.S.) artık müşteri kalmadığım gi rünce, dükkânını kapattı. Arka kapıdan evine geçti.
Y* mek yedi ve Dicle'yi sınırlayan bahçesinde tam kenara, İm ağaç altma oturdu. Bilhassa burasmı pek seviyordu.
Dicle elli metre kadar aşağıda tam önünden akar, du rurdu çünkü.
Köprüler, karşı kıyıdaki Ninova'nm yarısı, Dicle'de gezinen gemiler, balıkçılar, ilgi çekiciydiler.
Fakat en ilgi çekici olanlar başkalarıydı.
Yunus balıkları.
Hazreti Yunus (A.S.), onları ilk gördüğü gün §aşıı mış ve sevincinden bağırmıştı:
«Yunus balıkları!. Kaskan doğru söylemiş.»
Basra körfezi neresiydi, Ninova neresi?.
İşte gerçekten Yunuslar, denizden Dicleye geçiym lar ve sürüler halinde, uçarcasına taklalar atarak akıılı ya karşı gidiyorlardı.
Çok kere kıyılara sokuluyorlar, çocuklarla bir ark» daş gibi oynayıp onları eğlendiriyorlardı.
Belki Hazreti Yunus (A.S.) adının (Yunus) olml sından, belki babası Elyesa' (A.S.) in onları pek sevın<<

| ı ı ıı< llM de tutulmuştu onlara ve bulunduğu yüksek-ı geldikleri zaman yiyecek atıyor, için için koıltı onlarla.
II de oturduğu ağaç altında, nehri araştırdı bir m ıi< . ıknıedi, yine bir Yunus sürüsü göründü ve çilli) a» hep orada dolamp birbirlerini kovaladılar.
11 bitişik evden seyreden olmalıydı ki bir kadın •ııi .İdi:
*Engin denizler gibi Sizler için yaratılmış Bir hürriyet beşiği varken, İşiniz ne buralarda?*
*Günler dolduran Yollar aşarak Dicle'nin kirli sularında Kimi, neyi, niçin Aramaya geldiniz?*
*Bol yiyecek.*
*Doğuracağınızı bırakacak, Emniyetli yerler Burada bulunmazlar.*
*Dönün geriye!. Dicle'den çıkın. Hattâ Körfezden büe. Ummarilara koşun.*
*Sanır mısınız ki Sakalı inci dizili zalim Sizlere devamlı göz yumacak? Bir emriyle yok edilmeniz İşten bile değildir.*

*Bütün bunlara rağmen*
*Sizi kıshantyorum.*
*Ben Ninova adlt canavarın*
*İçinde, karanlıkta, yaşarken*
*Siz lıayattn tadını çıkarıyorsunuz.*
Hazreti Yunus (A.S.), kadın susunca onun ilhamındn haklı taraflar da buldu, haksız taraflarda.
Lâkin bir gerçek vardı ortada, ta sarayın içinden itibaren, Asur Devleti'nin sınır köylerine kadar hep aynı *ttft* yat yükseliyordu. Her ağız «Hürriyet!» diye haykırıyor, göğüsler, yırtmıyordu. Ama bunun devasmı arayan yoktu
Onlar, kendilerini ayrı düşünmeyip, insan adı altında birleşseler, bir olsalar, Allahları gibi en güzelin çevresin de toplansalar, zalim ve açıkgözlerin oyuncakları olmazlti di şüphesiz.
Hazreti Yunus (A.S.), acı acı bunları düşünürken, gerisinde ayak sesleri duydu ve bekledi.
Hakikaten bir gelen vardı ve bu saraydandı.
Hazreti Yunus (A.S.) *ı* selâmladıktan sonra habor verdi:
«Ey Yunus!. Hükümdarımız, yarın Medyen'e harekol edecekler. Bu seyahatinde senin de bulunmanı emretti.»
Hazreti Yunus (A.S.) düşündü, sonra öğrenmek ı-tedi:
«Acaba niçin?.»
«Bilmiyorum.»
«Bir şey almamı söylemedi mi?.»
«Hayır.»
«Peki. Hareket ne zaman ve nereden?.»
«Sabahleyin, Dua Tepesi meydanından.»
«Olur, şafakla birlikte oradayım.»

Iln/.ıcü Yunus (A.S.) o gece çok düşündü, araştırdı, 11IIkûmdan Sardanapal'ın kendisini îran topraklann-MiMİycn şehrine birlikte götürüşünün sebebini. Lâkin tııjulı. Asker değildi. İdareci değildi. ıiuitiinıdarm muhasibi değildi.
\ *ı-ıUhıl* aracıhğıyla, kaderinin tecellisi olarak, hüküm-ıı u/.cl ustası olmuştu Seramik üzerine. ıı. iz iv ti Yunus (A.S.) ı, gece bunları düşünürken, hiç ııJiılığı bir adam ziyarete geldi. Kendisini Ninova kuzeyindeki köylerde yaşayan sıra-birİBİ olarak tanıttı.
Bütün arzusu, seramik sanatı üzerinde ilerlemekti.
• Meraklıyım, çok meraklıyım.» dedi. «kazanmak için kendimi tatmin için ilerlemek istiyorum. Bir kurdun
\ M < (uyduğu açlık kadar açlık duymaktayım buna.» Hasreti Yunus (A.S.), adamı dinlerken inceledi. I .vreekten, tehlikeli yahut gizli maksatlı birisi olmadı-ıdeee sanatkâr ruhlu yaratıldığı hükmüne vardı. Arzusunu kabul etti:
teninle ilgileneceğim.» dedi. Adam çok sevindi.
• Y/ınn başlayabilir miyiz?.» diye sordu.
Ilazreti Yunus (A.SJ onun sevincini gölgeleyen ce-
[1] ı verdi:
«Hayır.»
«öbürgün?.»
• i [ayır.*/
ı Niçin ama?.»
• Hükümdarla birlikte yarm sabah seyahata çıkacağım, emir aldım.»
• Keklerim. Ne zaman döneceksiniz?.» . İtilmiyorum.»
• (.'ıılilecek yeri söylersen, belki bir mühlet bulurum.»

Hazreti Yunus (A.S.) bunda hiçbir mahzur görmedi Cevapladı: «Medyen'e gidiyoruz.»
Adam dudaklarını ısırdı ve kızdı:
«Hükümdarımız esasen ya Kabil'e yahut Medyen'e gi der en çok.»
«Neden acaba?.»
«Çünkü o şehirlerin valilerinden ve halkından devamlı kuşku içindedir. Bir kere baş kaldırmışlar, nerdeyse Nino va'yı ele geçiliyorlardı, Sardanapal'ın babası zamanında güç kurtuldu Asur Devleti yıkılmaktan.»
«Bunları dinlemiştim. Her yerde olur. Hükümdar halı lıdır.»
«Bana göre, yine hükümdarın düşmanlarının bazı hazırlıkları var. Sardanapal, onlara gözdağı vermek istiyor.»
Hazreti Yunus (A.S.) in en sevmediği şey siyasetti. Bunu dile getirdi:
«Biz sanatkâr ruhlu yaratılmışız, böyle şeylerle ilgi lenmemeliyiz.» dedi.
Adam ilk önce hak verdi, sonra devam etti:
«Hükümdarımız seni özel ustası yaptı, elbette onu ae« veceksin. Esasen sevilmeyecek tarafı yok. Ben de seviyorum. Lâkin halkla hükümdarın arasını açanlar, onu zalim mertebesine çıkaranlar, çevresini saranlar, öylesine halkı eziyorlar ki. Halk da gizli gizli Babil ile Medyen başkald" masmı dört gözle bekliyor.»
Hazreti Yunus (A.S.) kısa cevap verdi:
«Gelen, gideni daima aratmıştır.»
Adanı. Hazreti Yunus (A.S.) m ağzından mutlaka M kötü söz almak isliyordu.
Hazreti Yunus (A.S.) bunu farketti ve gelen adam hakkındaki fikri değişti.
Bu adamın gelişinde gizli bir sebep vardı. . Ne olabilirdi?.

(Jttllbn adam, Medyen yahut Babil teşkilâtındandı ve ılıi ünü yayılmış bir sanatkârı kendi taraflarına "it h isliyordu, il.1 .M-rti Yunus (A.S.) böyle bir hükme varınca, daha ■ ıı Konuştu. Nihayet adam kalktı. «Dönüşünde verdiğin sözü unut-
ılcnıeyi ihmal etmedi. I İn .-.reli Yunus (A.S.) yalnız kalınca bir zaman uyu-ıılı
Efter ilerde de kendisini rahatsız edecekler çoğalırsa \ 11ı.uaktı. Hazreti Yunus (A.S.) in huzursuzluğa ta-ıılılilü yoktu. ı nar verdi, öyle bir durumla karşılaşırsa Samirriy-
geri dönmeye. Ancak o zaman rahatladı. Her gece ibadetini yaptıktan sonra TevraL' tan bazı mıberlerin ilhamlarını tekrarlar, sanatkâr, ince ruhunu inimin ederdi. Bu gece.de öyle yaptı.
Fakat dudaklarının ucuna şimdiye kadar hiç söylemediği İm- ilham geldi. Bu Hazreti Süleyman'dandı:

*Kötülerin yoluna girme. Şirret adamların Yolundan yürüme, öylelerden sakın, Yanlarından sapıp geç.*
*Çünkü onlar*
*Kötülük yapmazlarsa*
*Uykuları kaçar.*
*Bir kimseyi düşürmezlerse*
*Rahat edemezler.*
*Çünkü onların yediği Fenalık ekmeğidir, içtikleri zorbalık şarabıdır.*

*SaliMerin ise yolu Doğan ışık gibidir,' , Tam gün oluncaya kadar Git gide parlar.*
*Kötülerin yolu,*
*Zifiri karanlık gibidir,*
*Neden sık sık*
*Düştüklerini,*
*Felâketlere uğradıklarını bilmezler.*
Hazreti Yunus (A.S.) nihayet uyuyabildi.
O pek az uyur, sık sık uyanır ve gizlice ibadetini doyasıya yapardı. Tıklım tıklım sapık dolu böyle bir şehirde ibadetindeki gizlilikten garip bir haz duyardı.
Her bitirişte duasını şöyle tamamlardı:
«Ey güzellerin güzeli Allahım!. Kısa zamanda hem bana, hem şu sapık kullarına açık açık sana kulluk etmelerini nasip et.»
*****
******
Hazreti Yunus (A.S.), söz verdiği gibi, şafakla birlikte, Dua Tepesi eteğindeydi.
Fakat şaşırdı. Çünkü tepede hiç kimse yoktu.
Belki erkendir diyerek iki saat bekledi.
Ne gelen oldu ne giden.
Oturduğu taş üzerinden kalkamıyordu dönmek için. Hâlâ ümitliydi çünkü.
Nihayet uzaktan birisinin yaklaştığı gözüne ilişti. Bu Asurlu bir subaydı. Hazreti Yunus (A.S.) m karşısma yaklaşınca durdu ve haber verdi:
«Hükümdarımız seyahatten vaz geçti.» dedi.
O zaman Hazreti Yunus (A.S..) rahatlayarak kalktı.
Fakat Asurlu subay yeni bir emri tebliğ etti:
«Hükümdarımız seni saraya istiyor.»

Hazreti Yunus (A.S.), bunda bir sebep araştırdı, fa-i'Mi v ukala yamadı.
.".ubay, geldiği arabaya Hazreti Yunus'u bindirince, •mulu yarışa çıkmışçasına uçurdu arabayı ana caddede. 11»ikm ezileceğini düşünmüyor, çekinmiyordu.
Bir kaç kere Hazreti Yunus ikaz etti:
♦ A eden niçindir?. Birkaç kişiyi ezeceksin.»
A.surlu subay inadına kamçısını şaklattı ve sordu:
€Kimleri ezeceğim, şu sürüleri mi .»
Hazreti Yunus (A.S.) cevap vermedi.
< > da bir baltan heykeldi çünkü.
Nihayet işkenceli yolculuk bitti.
Hazreti Yunus (A.S.) saray bahçesinden içeri girdik-»nra, her zaman yapıldığı gibi, üstü aranıp subaydan m111.ya teslim edile edile kendini taht salonunun kapısı failinde buldu.
İler ne hikmetse Hazreti Yunus (A.S.), buraya gel-■nıan, kendisini yerin yedi kat altına indirilmişcesine karanlıkta görür, bir zaman ahşamazdı. Yine öyle oldu.
Kah haletinden çıkması bu sefer kısa sürdü. Arkasm-• ı İM da taht odasına alındı.
Hükümdar Sardanapal, o en büyük baltalı heykel, baş-vn veriyle yalnızdı. Lâkin taht salonuna açılan diğer kapılının birisinden uzaklaşan ayak sesleri duyuluyordu, kapı ■ İn henüz tam kapanmamıştı.
Hazreti Yunus (A.S.) usule uyup gereken saygıyı gös-ktrdi ve gonk çalınca ilerledi, alıştığı yerde durdu. Sarda-ıı ıı I mi'in gözlerinin tâ içine bakarak o da salonu çevreleyen ılı" l duvar dibine dizilmiş, en iri dilsiz, sağır, baltalı hey-ktller gibi taş kesildi sanki.
Hükümdar Sardanapal da Hazreti Yunus (A.S.) dan Mki üç beş yaş büyük yaşta bir gençti. Lâkin sırtına kadar uzattığı ve tek tek ördürdüğü saçlarıyla, göğsünü fır-

çalayan sakalıyla, boyanan yüzüyle, yaşından çok ilerde koşuyordu.
Salonda, hükümdardan başka, konuşup gezebilen tek insan başyaver Sardanapal'ın yerine konuştu:
«Ey Yunus, buraya niçin çağrıldın, haberli misin?.»
«Hayır.»
«Senin hükümdarımıza daima baş kaldırmaya hazırlanan bazı nankörlerin arasına karıştığın bildirilmişti.»
Hazreti Yunus (A.S.) sasınmadı ve kesin konuştu:
«Yalan.»
«Bir şey söyleyebilecek misin?.»
«Değer mi, faydalı olur mu bilmem?. Ben kendi halinde bir san'atkârım. Hükümdarım bana düşündüklerimden fazlasını verdi. Bir an için o hükümdarlığı ele geçirmek için çalışanlar bunda muvaffak olduklarını düşünelim, ne kazanırım?.»
«O kadar mı?.»
«Evet.»
«Ama niçin bize böyle bir haber gelsin?.»
Hazreti Yunus (A.S.), bekletmeden cevapladı:
<;İnsanoğlu bu.» dedi. «İhtirasla doludur. Kıskanır, aklına koyduğunu yapmak ister. Elde ettikçe şımarır.»
«Anlaşılmadı.»
«Bir az daha açayim.»
«Aç!»
.«Fakat kızılmasın.»
«Hayır.»
«Bir subay emir aldığı kumandanının yerine göz diker. Oraya ulaşınca daha yukarısını ister. Yaverler de, valiler de öyledirler. Bunu doğru yoldan elde edenler bulunduğu gibi, hilelerle kazanan, yahut kazanmaya çalışan aceleciler de vardır. Halk arasındaki çeşitli ticaret kollarında^ zenginliği paylaşma uğruna aynı mücadele sürer.»

Doğrudur, çok örnekleri görüldü.»
Ben hükümdarımızın baş ustasıyım çömlekçilik işle-
.....i' Elbette kıskanılacaktım. Demek bazı sanatkârlar,
l lııl alma hırsı ile böyle bir iftira düşünmüşler. Ben hü-ı llnıdarımızın gazabına uğrayarak ortadan kalkarsam, bu kir geçecekler çünkü.» Sanki bilir gibi konuştun.» Akıl yolu birdir.»
«l Fakkında gerekh' incelemeler yapıldı, hattâ dün gece
gelip Medyen seyahatini haber veren subay da bu
lihklkatın bir parçası olarak kullanıldı; bir ipucu verme-
ı gibi, hükümdarın seyahat haberini başkalarına yetiş-
.....'do telâşa düşmedin. Uyudun ve sabahleyin doğruca
ı Mİ , Tepesi'ne gittin ve buraya geldin.» l'.aşka türlüsü olamazdı çünkü.» • Sana inanıldı.»
Hazreti Yunus (A.S.) SardanapaPa baktı. Bardanapal, konuştu bu sefer : Ey Yunus, sana güvenim tamdır, sadıksın. Sanatına ılıi güvenim öyledir. Yerine geçmek isteyenler cezalandın-lııı ılılır.^
Hazreti Yunus (A.S.) karşı çıkmadı buna. Sardanapal devam etti:
Ilımların kimler olduğunu merak etmiyorsun?.» I K'ğer mi ey Hükümdarım?.» Sardanapal, başyavere, Hazreti Yunus (A.S.) m an-l I madiği iki işaret yaptı. Başyaver taht'a yaklaştı, gerisin-ı büyük bir kese aldı ve Hazreti Yunus (A.S.) a verdi. T;ıhl salonunda başka kapılar vardı. Girilen kapıdan çıkılmazdı dışarıya. Sardanapal'm bini aşkın kadınla dolu haremine açılan, lılere açılan, serbestçe gideceklere açılan ve cezalan-dirilncaklara açılan kapılar başka başkaydılar.
Hazreti Yunus (A.S.), Başyaver tarafından ceza ka-

pısına götürüldü Bu esnada Sardanapal da hareme geçti.
Başyaver, Hazreti Yunus (A.S.) ile birlikte ilerlerken, sebebi açıkladı: «Ey Yunus!» dedi. «Seni sanatından etmek isteyenler Veddal'ın oğlu ile torunu Şattur'dur.»
Hazreti Yunus pek üzüldü, anlattı :
«'Şattur'dan hiç beklemezdim. Veddal'ın oğluna ise, bana miras bırakılan her şeyi vermiştim.»
Başyaver başını salladı ve bir atasözünü hatırlattı:
*Kılavuz, kervanı selâmete çıkarınca Hemen sahibinden uzaklaşmalıdır. Çünkü kervanın kayboluş haberi Ortaya yayılırsa kervanbaşı işsiz kalır. Tek çıkar yolu kılavuzu öldürmcsidir.*
Hazreti Yunus (A.S.J: «Nankörlüğün temelinde aynı sebepler sırabdır.» dedi ve merak ettiği mevzua geçti:
«Veddal'm oğlu üe torunu beni ortadan kaldırttıktan sonra nasıl ustalık yapabileceklerdi?. Bir şey bilmezler ki, emellerine kavuşsunlar.»
«Evlerinde Veddal'ın keşiflerini anlatan bazı yazılar bulduk. Onları sana *vereceğim,* incelersin.»
«Şimdi nereye gidiyoruz?.»
«Zindana ineceğiz. Düşmanlarının nasıl cezalandıklarını seyretmen, sanırım şu elindeki keseden daha büyük bir hediye olacaktır.»
Hazreti Yunus (A.S.) razı olmadı:
«Yeteri derecede, dost bildiklerim, beni yaraladılar. Bunun geçmesi uzun sürecektir.»
«Ama o yara, işkenceleri izlemekle daha çabuk tedavi edilir.»
«Aksine, derinleşir. Beni onlarla yüzleştirme.»
Başyaver uygun buldu, ilerledikleri yol boyunca, başka bir kapı açarak istikâmet değiştirdi ve Hazreti Yunus (A.S.) ı saray bahçesine çıkardı.

(IV) BAHAR ÇİÇEKLERİ

Hazreti Yunus (A.S.) bu hadiseden sonra, Ninova'da \< girdiği bir hafta süresince, ne kadar uğraştıysa asla es-kl huzurunu bulamadı.

O kadar sevdiği Yunus balıklarına bile aklı başka yer-|«ro kaçmış bir halde bakıyordu.

Gerçekten, yakın bildiği, iyilik ettiği insanlardan ilk v".ısını almıştı. Onlar ihtirasları uğruna kendisini fedaya lınIkılırlarsa diğerleri neler yapmazlardı!.

İsine göz dikmiş nice nice kimseler vardı şu şehirde!.

Günü gelip fırsat çıkınca, aynı iftiralara veya benzerimi İne uğraması işten bile değildi.

O halde ne yapmalıydı ?. îşte bunu bulamıyordu.

Zaman zaman doğup büyüdüğü yerler gözlerinin önü-tu* geliyordu. Oralarda hatıralanyla yaşıyor, oyalanıyorum sanıyordu.

I'ugün de dükkânını erken kapatmış, Dicle'ye kargı hor zaman oturduğu yerde aym ruh haletiyle mücadele (•ılıyordu.

O kadar dalgındı ki, arkasma yaklaşan adamı farke-domedi. Adam ona seslendi:

«Ey Yunus, başını sakın çevirme. Beni tanı.»

Hazreti Yunus (A.S.) bu sesle sanki memleketindeki bahçelerde mevsiminde açan bahar çiçeklerinin dile gelmiş kokusunu duydu. Nasıl tanımazdı onu!.
Kapı bir komşusu ve çocukluk arkadaşı Boşet'ti o.
Hemen cevap verdi.
«Ey Boşet tam zamanında geldin.»
Boşet öne geçip Hazreti Yunus (A.S.) ile kucaklaştı ve karşısına oturdu.
İlk sözü: «Seni iyi gördüm Ey Yunus.» demek oldu.
«Sen de öylesin ey Boşet.» karşılığım aldı.
Sormadan da edemedi:
«Senin buralara geleceğini rüyamda görsem inanmazdım.»
Şehir ticaretinden bıktım. Bir kervanla mal getirdiniz
Hazreti Yunus (A.S.) öğrenmeden edemedi:
«Yolculuğunda senin de önüne sık sık kayalar düştü mü .»
«Anlamadım.»
«Yani zorluklarla karşılaştın mı?.»
«Hayır, pek rahat geldim.»
«Talihin varmış, ben çok çektim.»
Hazreti Yunus (A.S.) seyahatinin safhalarını anlattı:
Sonunda: «Hepsini unutmaya çalışıyorum.» dedi.
Boşet karşılık verdi:
«Ben buraya dün geldim. Seni aradım. İşlerinin iyi olduğunu ve Hükümdar Sardanapal'm ustabaşılığına yükseldiğini öğrendim. Belki Ninova'ya o yoksul halde girme-seydin, bu nimetlere kavuşamazdın.»
«Elbette. Sen yakınlarımdan ve memleketimden bahset!.»
«Her şey bıraktığın gibi. Biz Israiloğulları o kadar başka yaratılmışız ki birbirimizle toplu yaşamamız mümkün değil. Her gün aramızda olaylar patlak veriyor. Bana

< yeryüzüne dağılmamız en doğrusu. Biliyorsun. Bi-Inı im- Alhıhımız var ve kitap verdi. Diğer insanların ne •il ıhları var, ne kitapları. Onlar, biz Israiloğullarının gö-ini'lr, diğer canlılardan farksızdırlar. Biz onlara hiikmet-H M lı. güçlerinden faydalanmak için yaratıldık.» ' Hazreti Yunus (A.S.) m canı sıkıldı, reddetti: ■ Ey Boşet, sana bunları kim öğretti?. Sanmam ki . ımılılu peygamberin amcamoğlu Hazreti Zülkifl (A.S.) in is olsun.»
«Elbette o söylemedi ama, eskiden beri kulaklarımız il I iğim sözlerle doldu.» l »olabilir, lâkin artık büyüdük, düşünmek lâzım.»
♦ Eğer seni incittimse bu konuyu kapatalım.»
♦ Hayır önce beni dinle Ey Boşet! Allah birdir değil *fiil*
«Evet.»
«O halde yalnız bizim değil, bütün canlıların, yarattığı una hepsinin AUahıdır. Yine biliyorsun ki, Allah (C. » ı her topluluğa peygamberler göndermiştir. O halde di-ı . ı insanlardan kendimizi üstün görmek, onları hakir halı <in:.;iirmek mümin olan kimseye yakışmaz.»
♦ Ama, o Allah (C.C.) yalrız bize kitap verdi.»
(Mabilir. Belki de en nankör ve zalim kulları biz ol-'lnrumuzdan, yaptı bunu. Fakat halimizi bilirsin, Israü ı '■ ı iıiı'nde, Yahuda Devleti'nde kaç mümin kaldı?. Da-| M'inıı evi bile kapandı, her taraf putlarla doldu.»
Boşet başını önüne eğmiş mahcup bir halde dihliyor-ıiıı Hazreti Zülkifl (A.S.) a getirdi sözünü nihayet:
./.iilkifl onlarla kıyasıya bir mücadeleye girişti. Sen lınlılısnı ey Yunus. Döner dönmez artık uzaklarda ticaret mayacağım. Zülkifl'e yardımcı olacağım.» Hazreti Yunus (A.S.) sordu:
♦ Buraya geleceğini biliyor muydu?.» .'

«Evet. Sana sıhhat, başarı diledi ve selâm gönderdi.»
«O kadar mı?.»
«Başka ne bekliyordun?.» '
Hazreti Yunus (A.S.) bu suale cevap veremedi.
Hakikaten ne bekliyordu ?.
Yoktu böyle bir şey.
Ortadan bir cevap verdi:
«Buradan göndermemi istediği vardır sandım.»
«Hayır.»
Boşet hatırlattı:
«Ey Yunus, bana tam zanuuunda geldiğimi söylemiştin. Senin bir derdin var.»
«Doğru. Sıkılmıştım. Geçti bile.»
«Pek benzemiyor.»
Boşet bu hükme vardıktan sonra âdet olduğu üzere hislerini ilhamıyla açıkladı:
*Keseler dolusu para. Hattâ dağlar büyüklüğünde Mal mülk,*
*Gizlenebilir bakışlardan, Hırsız ellerden.*
*Saklanamayan tek şty*
*İçimizde zaman zaman ayaklanan,*
*Çılgınlıklar yapıp tepintm*
*Çeşitli hislerimizdir.*
*Onları dışa vuran*
*Neler yok ki!.*
*Gözlerimiz baş vefasızlardır. Sırrımızı derhal Ele verirler. Onları kapatmaktan Başka çare kalmaz.*

*Yalnız onlar mit.*
*Yüzümüzün şekil değiştirmesi,*
*Dilimizi tutsak bile*
*İç çekişlerimiz*
*Ye benzerleri*
*Göğsümüzü açan ve içerdekîleri gösteren*
*Türlü türlü anahtarlardır.*
Ilazreti Yunus (A.S.), artık sakmca görmedi, çocuk-■ nk adaşını pek iyi bilirdi. Ağzı sıkıydı, ona son basma gelenleri anlattı.
K ıışkudayım, huzurum kaçtı.» diye bağladı açıklanıl. Boşet hemen çareyi gösterdi:
• l ten, onbeş güne kadar işlerimi bitiririm. İstersen bir-llktf Samiriyye'ye döneriz. Hakikaten can tehlikesi altınlı' yaşamak çok zordur. Çoluk çocuğunu merak etme, onları yolculukta rahat ettirmeyi üzerime alıyorum.»
Hazreti Yunus (A.S.) Boşet'i hayrete düşüren ceva-"ıı verdi:
♦ Henüz evlenmedim ey Boşet.»
«Sahi mi?. Doğru mu?. Nasıl olur?. Dünyaya küsmüş Mı'i yaşanır mı?. Elbette canın sıkılır, huzurun dağılır. Ben '-vi.mlim.» Hazreti Yunus (A.S..) gülümsemekle yetindi.
Boşet fikrini tekrarladı:
«Artık karar verildi sayılır... Birlikte döneceğiz. Yur-• I"muza varınca derhal evleneceksin. Eğer burada seni ı m un ,>ek sevdiğin şu Yunus balıklanysa, denizlerimizde I"'lı çokları var.»
«Bunu da nereden çıkardın ey Boşet?.»
«Yunus balıklarım görmek istediğini sık sık söyledi-» im galiba unuttun?.»
«Belki bu da bir sebeptir ama, beni buraya yollayan ı'ucam Elyesa'dır.»

■»Geldin ve emrini yaptm. Artık dönmekte serbestsin.*i*
Hazreti Yunus (A.S.) sözü bağladı:
«Galiba dediğin gibi dönmek en hayırhsıdır.»
Boşet, o günden sonra Hazreti Yunus (A.S.) in evinde misafir kaldı. Gündüzleri işlerini bitirmeye gidiyor, akşamları dönüyordu ve devamb surette Hazreti Yunus (A. S.) ı dönmek üzerinde işliyordu.
Hazreti Yunus (A.S.) artık buna tam karar vermiş gibiydi.
Memleketinin bahar çiçekli havasında yaşıyordu tamamen.
Ama bir gün Boşet'in gelmesini beklerken, birden bire etine bıçak saplanmışcasma dişlerini sıktı, bağırma-mak için. İçin için: «Ben memleketime dönemem.» dedi.
Hayret edilecek şeydi, niçin dönemiyordu memleketine ?. Tam bu esnada Boşet geldi.
Hazreti Yunus (A.S.) ı o haliyle görünce şaşırdı.
Sebep aradı:
«Sana ne oldu ey kardeşim?.»
«Boşuna günlerdir, memleketimin bahar çiçekleri arasında dolaşmışım.»
«Öyle mi?.»
«Evet, ben seninle gelemeyeceğim.»
«Nasıl olur?.. Burada seni ayağından tutan yok ki.»
«Var ey Boşet. Hem de zincirle bağlanmışım buraya.*
«Hiçbir şey anlamadım.»
«Sardanapal'ı unutmuşuz biz.»
«Ondan sana ne?.»
«Onun çömlekçisiyim..»
«Çömlekçi mi yok?.»
«Var ama, 'beni bırakmaz. Anla -durumumu, bir köle yim ben. Etimde damga yok ama, öyleyim.».

•:'m de canı sıkıldı.  Mevzuu değiştirdiler. ı .MKiıı her ikisinin de keyifleri kaçmıştı.
mckte bile dalgındılar. Ancak uyuyacaklarına yakın Boşet hatırlattı: ıcdîinapal'dan izin iste ey Yunus.»
Vermez.»
ıı olayı sebep gösterirsin.»  Bu mümkündü. Huzreti Yunus (A.S.), izin alamasa bile, hiç  değüse ı hükümdarın iftiralara kapılmasını önler, böylece ı ı m niyetini sağlardı.
I'ı krar huzura kavuştu Hazreti Yunus (A.S.). förtesi sabah derhal saraya gitti; başyavere  derdini İtip Sardanapal'ın huzuruna çıktı, ırdanapal, onu sabırla dinledi. Hazreti Yunus (A.S.) m sözleri bitince Hükümdar ı bir cevap verdi Hazreti Yunus (A.S.) a. «Seni ' • verim ve takdir ederim.» dedi. «Fakat gerçekten ye-diken düşmanlarla çevrilisin. Benim de ters bir
ı.....ma gelir, kanarım. Vazifeni güvendiğin  birisine
ı  ı ı ve arzuladığın zaman yurduna dön.»
eti Yunus (A.S.) saraydan ayrıldığı zaman pek
▪"
ı '■ krar yağmaya ve koku saçmaya başlayan bahar gi-lı ı Mım altındaydı eve dönerken. Tek bir yapacağı vardı:
\ • ı İne adam bulmak.  Bu da hazırdı ona göre.
I irmen hemen her gün Hazreti Yunus (A.S.) a uğra-ı im komşusu vardı. Israrla ve hevesle ondan çömlekçi-hfckkinda ders alırdı. Niyeti öğrendikleriyle şehir dişinim tezgâh açmaktı. Hazreti Yunus (A.S.) onu kendisi İm  <-lı ve aklı işlek görüyordu çömlekçilikte. Ayrıca i-
ıı ı ıı I ret i de mevcuttu.
Iln/.rrtı Yunus (A.S.) dönüşünde evine girmedi... Ona İd]

Hükümdara yeni ustabaşı olacak çömlekçi bahçedeki tezgâhının başındaydı.
Hem tablayı çevirerek, üzerindeki çamura şekil veriyor, hem bir şarkı mırıldanıyordu:
*Ben ne garip insanmışım meğer!. Artık şu tabla Düşündüklerime az geliyor. Tasarladığım eserlerimi*
*Taşıyacak tezgâh Henüz icat olunmadı.*
*Çaresini bulsam,*
*Dağları tablaya koyup*
*Onlara yeni biçimler*
*Vermek istiyorum.*
*Şu oyuncaklar oyalamıyorlar beni.*
Hazreti Yunus (A.S.), şarkıyı işitince irkildi.
Demek ümit ettiği adam, ihtirasla'rmm zirvesine ulaşmış bir esirdi onlara. Hükümdarm çömlekçibaşıhğını küçümserse ne olacaktı? İkinci bir namzet yoktu henüz Ha* reti Yunus (A.S.) m elinde.
Buna rağmen Hazreti Yunus (A.S.), adama geldiğini bildirmek için hatır sordu:
«Nasılsın ey Mednan?.»
Mednan, Hazreti Yunus (A.S.) m geldiğini görünce pek memnun kaldı, onu oturtacak yer bulamadı. İki eline sarılmış hem sıcak sıcak tutuyor, hem istirahatı için yer gösteriyordu.
Hazreti Yunus (A.S.) uygun bir yere ilişince sordu:
«Tablanda hamur var ne yapmak arzusundasfıı?.»
«Bir ağzında zeytin dalı olan güvercin.. Ne dersin *W* tam?.»

M mereti Yunus (A.S.) in az önceki şaşkınlığı, yerini
bırakmıştı. «Ama ey Mednan,» diye söze başladı. «îçeri girdiğim ı bir şarkı mırıldanıyordun.»
• Kvot, korkunç bir şarkı.» Korkunç mu?.»
• İV'fil mi?. Öylesine bir ihtiras sahibi artık insanlı-n ı;ıkmış, bir kaya olmuş demektir.»
• Kukat seviyordun ki diline dolamıştın.»
»Zaman zaman, bilhassa bir esere başlarken, içimde | ı i'ımıhlanmalar olur. tbret için bu şarkıyı söylerim ve mu durdururum.» I îüzel bir davranış.» *ı -.;* olasın.»
• Agamda zeytin dalı olan güvercini nasıl oldu da il-.inim?.»
• tufanların şu perişan hali buna sebep oldu. Ağzında
«İnli bulunan güvercin, insanlığın selâmete erişmesi-mlıracak.» «Çok iyi.»
ıBir de güvercine insanlara yaptığı hizmetten dolayı lıı ı1ll«'ijcn hakkını ayakta tutacak o eserim.»
■Bunu anlamadım.»
• Ey Yunus, Nuh Tuf anı'nı batırlaî. Yeryüzünün her )IU denizle kaplanmış, hiçbir kara parçası görünmüyor.
Iı bir gemi var başı boş dolaşan. İçinde Peygamberleri ı uyan bir avuç insanla, hayvan. Hazreti Nuh (A.S.), i'l kuşlar uçuruyor sularm çekilmeye başladığım» İçrek. Boş dönüyorlar. Ancak güvercin uçunca, geri İnde bir dal getiriyor ağzında. Hazreti Nuh (A.S.), ı İnin kılavuzluğunda kara parçasına gemisini bindi-vc insanları selâmete çıkarıyor... Ve biz o insanların uyoruz.»

Hazreti Yunus (A.S.) pek hoşlandı bu ince ve haksl nas buluştan. Bunu açıkladı.
Tek bir üzüntüsü vardı, insanlar öylesine bir sapıkl içindeydiler ki, anlayamayacaklardı eserdeki engin ve d rin mânayı.
Hazreti Yunus (A.S.) üzüntüsünü açıklamadı Mod-nan'a. Geliş s-ebebini anlattı:
«Ben yurduma dönüyorum ey Mednan.»
Mednan şaşırdı:
«Olamaz, yapma bunu, kardeşten yakm bir dosil.-nı hele bilgisini esirgemeyenden mahrum kalmayayım.»
«Mecburum.»
«Hükümdar Sardanapal, seni bırakmaz.»
«îzin aldım. Lâkin şartı var.»
«Nedir?.»
«Yerime güvendiğim birisini bulacağım.»
«Senin yerini kim doldurabilir?.»
«Sen ey Mednan.»
Mednan'ın gözleri açıldı, adeta bağırdı:
«Olamaz bu.»
«Ben öyle bir görüşteyim. Arzu edersen bildireceğini»
«Başkasını salık ver.»
«Güvenemem.»
«Kabul etmezsem, hükümdar seni bırakmaz. Bu bakımdan kabul edeceğim.»
«Sanatma hakkmı ver ey Mednan. Sen kendi dereceni bilmiyorsun.»
«Çok övmedin mi?.»
«Asla. Yalnız ayrılmadan önce şunu da hatırlatmak mecburiyetindeyim: Saray çömlekçisi olunca, çok düşman kazanacaksın ve iftiralara uğrayacaksın.»
«Kendimi korumasını bilirim. Sen gönlünü ferah tul I
*** ****

ÜÇ günden beri Hazreti Yunus (A.S.) ile Samiriyye'-■ I. ki çocukluk arkadaşı Boşet bir kervana katılmıştılar ve Nlnova'dan memleketlerine dönüyorlardı.
Henüz Fırat Nehrime ulaşmamıştılar.
Hazreti Yunus (A.S.) hükümdara Mednan'ı çömlekçi tlkrfck kabul ettirmişti ve bütün tamdıklarıyla vedâlaşmış-**h**
Nedendir bilinmez, Ninova'yı terk ettiğinden beri ıı nreLi Yunus (A.S.), garip bir huzursuzluğa kendisini kıi|i(ırmıştı yine. Düşünüyor sebeb bulamıyordu .
Boşet: «Bu halin geçicidir.» diyordu. «Yurduna dö-"ıı mı .sevinci pek ağır basıyor. Zamanla dağılacak, sen de nıluıllayacaksın.» *Öyle* miydi?. Belki de.
1 Hirdüncü günün akşammda, kervan bir köyde konak-lum-.ık istedi.
Hazreti Yunus (A.S..), köyün gerisindeki mezarlığa MU yi madiği kadar cenazenin götürülmekte olduğunu gö-rUncc, derhal şüphelendi ve kervanbaşıyı bulup hatırlattı:
«Köyde bulaşıcı bir hastalık var ki insanlar topluca elliyorlar, bak şu mezarlığa. Belki de vebadır bu.»
Kervanbaşı umursamadı:
«Böyle kaç köyde konakladık.» karşılığını verdi. «Bana göre, zehirli bir şey yiyen aile halkıdır hepsi.»
Başka yolcular da Hazreti Yunus (A.S.) tarafım tut-ıulursa da, kervanbaşı bu köyden başka geceleyecek yer Dlmadığını söyledi ve konaklama emrini verdi.
İhtiyaten, köyden ayrı kalınmıştı ama, ne de olsa köy hu Ilımdan gelenler, yiyecek içecek gibi şeyler getirenler |lv yordu.
Hazreti Yunus (A.S.) adeta yalvarırcasına onlar bir ||y almamalarım, halkla temas etmemelerini söylüyordu prim, yolcular dinlemiyorlardı. Hattâ çocukluk arkadaşı Mofjot bile.

Onun yalvarmalarına kargılık alaylı ilhamlarda, imalarda, bulunanlar çıkıyor ve dokunduruyorlardı:
*Yine bir akıttı çıktı. Bizi canımızdan edecek Görünmez oklardan, Balta ve kılıçlardan Söz ediyor.*
*Yol yorgunluğu yetmez gibi. Bizlere gecemizi Kuşku içinde geçirtmek niçin? İyilikler düşünüp uyuyalım, Sabahı öyle karşılayalım.*
Hazreti Yunus (A.S.) çaresiz kaldı ve konak yerinden uzaklaşıp bir mağaraya sığındı en yakın tepedekilerden.
Kararı kesindi.
O, çok görmüştü böyle hastalığın belirtilerini.
Vebaydı. Kaçmak lâzımdı yayıldığı bölgeden.
O gece Hazreti Yunus (A.S.) göz kırpmadı.
Sabah gün ışırken, köyden yine on kadar cenaze QH karılmıştı.
En garibi de kervandakiler hâlâ derin uykudaydılar, hayvanlarla beraber.
Hazreti Yunus (A.S.) uzaktan onları dikkatle izliyordu.
Konak yerinde bazı ayağa kalkmalar oluyordu ama,, çok sürmüyor, kalkan hemen uzanıyordu.
Herkes anlamıştı başlarına geleni, fakat iş işten geçmişti.
Bir aralık kervandaküer, zorlukla, dürtülerek ayaklandırıldılar... Bunlar hayvanlarım hazırlayacakları yerde, kaçtılar.

I lıızrcti Yunus (A.S.) orada heybesindeki yiyeceği bi-
..... İt adar, altı gün kaldı. Gözü önünde kırılan insanlara
ı' m edememek ne kadar acıydı.
ı -M altı gün içinde, ne köyde, ne kervanda canlılardan *VH* duyulur olmuştu.
Hazreti Yunus (A.S.), nihayet mağaradan çıktı. Ne yapacaktı?. Elbette memleketine dönecekti. Yola koyuldu.
l »uha ilk tepede Ninova'ya dönen bir tabur kadar A-ımkeri ile karşılaştı. Kumandanlarına koştu.
Kumandan onu tanımış ve şaşırmıştı. Sordu:
• Ne arıyorsun buralarda ey Yunus?. Hem de yalnız-lanırım hükümadanmız bir eser istedi senden. Topra-
iHİni bulacaksın. Fakat Ninova'dan çok uzaklaşmışını ı Hazreti Yunus (A.S.), gerçeği anlattı.
Kumandan: «Katıldığın kervan nerde öyleyse?.» de-<) zaman Hazreti Yunus (A.S.) asıl mevzua girdi:
«Şu köyü görüyorsun sanırım.» . Evet?.»
• Altı gün önce o köyde konaklamıştık. Ben köyde velin «algım olduğunu anladım. îhtar ettim. Kimseye dinle-
lim. Geçen günler içinde ne köy kaldı, ne kervan. Sa-■ıun için koştum: Sakın oradan geçmeyin. Askerlere
lık bulaşmasın.»
Kumandan yaşlıydı ve gün görmüştü. Hazreti Yunus (A.S.) m omuzunu okşadı ve hislerini ı vurdu:
• l'izi kurtardın ey Yunus!. Ninova'ya varınca bunu limdara ulaştıracağım.»
«içim artık rahatladı, sen kervanbaşı gibi bilgisiz ı.'idın.»
«O veba adlı hastalık öyle görünmez bir ordudur ki. ı mı lık ordulan derhal bir varmış bir yokmuş eder. Fa-

kat sen hâlâ memleketine gitmekte kararlıya benziyor-sun.»
«Evet.»
«Bu halinle mi?.»
«Yol emniyetlidir.
«Fırat'tan sonra pek değildir.»
«Mecburum.»
«O halde, Fırat yolundan şimdilik ayrıl! Bizim gt-ldı ğimiz yola sap! Ayak izlerimizi takip et! Akşama doğ ru ilk köye rastlayacaksın.» O köyde bir bölük asker var Yarm sabah israil sınınıa kadar gidecek, emre göre ye" leşecekler. Kumandanları sanırım seni tanır. Tanımaz» şu armalı kırbacımı göster ona, seni memleketinin sınırın kadar bölüğüyle götürsün.»
Hazreti Yunus (A.S.) öyle yaptı.
Taburun geldiği yoldaki ayak izlerinden faydalanarak ilerledi.
Dört saate yaklaşan bir yürüyüşten sonra, yoruldu.
Yine bir mağara önünde oturup yemek yedi ve dm lendi.
Bütün gece *göz* kırpmadığından, ağırlık bastı üzerin» ve uyudu.
Rüyasında ilkönce, yine memleketinin küçüklü büyüklü ağaçlarından uçuşan bahar çiçekleriyle sarıldı.
Sanki kendisini uçuruyorlarcasına hafiflemişti.
Sonunda ansızın uçuşan hiçbir şey kalmadı.
Amcası Hazreti Elyesa'm canlı denecek derecede h yali göründü. Yüzü sertti. Konuştu :
«Ey Yunus!. Seni Ninova'ya yollamamda ilhaml mam elbette bir hikmete, hayra dayanıyordu. Neden Nin va'yı bıraktın? O hikmete hayır için hizmette bulunmadın

■ it Iıu- için sabretmeliydin. Böylesine acelecilik niçin-ıtlı ı*crha! dön Ninova'ya.»
Kureti Yunus A.S.) uyandığı zaman, güneş batmak Uanrvydi. Ayağa kalkamadı. Bir kayaya sırt verdi sadece.
(îördüğü rüyadan şaşkınlık içindeydi.
Bir vehim mi o rüyayı göstermişti ona?. Yoksa ger-| • ı ı-n Hazreti Elyesa' (A.S.) üâhi bir emri mi ihtar et-
• . Çok zor çözülecek bir düğümdü bu.
önünden o esnada bir deve sürüsü geçiyordu. Çobanlım arkalarından yürüyor ve gür sesiyle, yaklaşan aksanını hüznünden, üham almış olacaktı ki içini döküyordu
ığa:
*Bir dal daha kırdılar*
*Hayat ağacımdan.*
*Yarın yine yapacaklar.*
*Kaçmadır bu?.*
*En azından bir ordu*
*Kadar oldular solan dallarım,*
*Dönmeyecek günlerim.*
*Ben bunu bile bile Sabahla birlikte Tekrar develerimin Peşinden buralara geleceğim. Ne kazanıyorum. Ne hazırlığındayımî. Hiçbirisinden habersizim.*
*Bozan basımı alıp Gönlümün çektiği yerlere Gideyim diyorum. Yapamıyorum bir türlü. Bacaklarıma yapışanlar.*

*Aklımı karıştıranlar var.*
*Sanırım en iyisi yine çdbanlığımdır.*
Hazreti Yunus (A.S.), çobanı dinledikten sonra, bu içlenişten kendisine pay çıkardı. İşte bir çoban bile sabrediyordu.  Ya kendisi?. Kendisi bunu yapamamıştı.
Fakat artık yapacak, Ninova'ya tekrar dönecekti.
Bu kararla orada kaldı artık .
Çünkü nihayet bir saat sonra karanlık bastıracaktı.
Öyle oldu.
Etraf karardı, peşinden de sağındaki tepeler gerisinden sini büyüklüğünde muhteşem ay yükseldi.
Işıkların) serpe serpe sanki Hazreti Yunus (A.S.) m bulunduğu tepe üzerine yürüdü.
Hazreti Yunus (A.S.) bundan pek memnun kaldı. Nasıl olsa daha az önce uyandığı için, gece yatamayacaktı.
Aklı Ninova'ya gitti.
Orada da zaman zaman ay böyle yükselir ve Dicle'yi -bir masal suyu yapardı.
Hazreti Yunus (A.S.) ansızın yine neşesini kaybetti. Huzursuzluk havasına girdi.
Buna sebep, Ninova'ya dönünce, Hükümdar'a ne diyeceğiydi?.  Gördüğü rüyayı anlatamazdı.
Ancak tek sebep veba hastalığıydı. Onu ileri sürebilir di. Bir de yerine çömlekçi olanın karşılaşacağı iftira II hilelerden vicdanının rahatsız oluşunu.
Yeterdi bunlar... Hepsi de doğruydular.
Hazreti Yunus (A.S.) tekrar rahatlayınca, her şeyi unut aı.
Kâbeye Doğru döndü: yıldızlardan faydalanıp ve I] tık gecenin geç saatlerine kadar ibadetten kendini almadı,
Yine uyumazdı ama, her ne hikmetse, şimdiye kadM hiç tatmadığı, hoş bir hal sardı onu... Uzandı, gözlerinin kapanmasını bekledi.

Ltkin göz kapaklan ağırlaşacaklanna sanki kanatın
Jflne sebebini bilmeden üzerine hürmet edici bir eda ı • htl doğrulup oturdu.
<» anda da yine bahar çiçeklerinin kokusu havasını ini il ur ve bir ses işitti önce, sonra birisini gördü.
< lıirdüğü kimse ona Cebrail (A.S.) olduğunu söyledi Vı« I lazreti Allah'ın emrini tebliğ etti.
Emir üç kere tebliğ edilmiş ve üç kere «Anladın mı «v Yunus?» denmişti. Hazreti Yunus her seferinde «An-ı ılım, cevabını verdi.
Neydi Cebrail (A.S.) in getirdiği emir?. 1 lazreti Yunus (A.S.) peygamberlikle müjdelenmiş ve < .1 ılr göreceği bölge bildirilmişti. Ninova şehriydi, çevre-ıli, bu bölge. Cebrail (A.S.) kaybolup gitmişti.
Nuha, ondan sonraki peygamberlere vahy ettiğimiz ve İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, evlâtlarına, İsa'ya, Eyyub'a Yunus'» Harun'a ve Süleyman'a vayh eylediğimiz ve Davud'a Zebur verdiğimiz gibi (h&bibim) şüphesiz sana da vahyettik biz. (Nisa':* 163)
İsmail'i, Elyesa'ı, Yunus'u, Lût'ıı da (nihayete ilettik). lîerbirine âlemlerin üstünde yüksek meziyetler verdik (En'am: 8G)
Yunus da hiç şüphesiz gönderilen peygamberlerdendi. (Sâffât:139)
Hazreti Yunus (A.S.) gün ışıyana kadar Hazreti Alin b (C.C.). a şükranlarını sundu. O'nu ululadı.
Ve gün ışır ısımaz, Hazreti Allah (C.C.) m lâyık gördüğü vazifesini yapmak için yola çıktı.

Pek güçlü buluyordu kendisini.
Çünkü artık doğrudan doğruya Hazreti Allah (C.C.) dan emir alacak ve O'nun yardımına mazhar olacaktı vazifesinde.
Demek dün öğleden sonra gördüğü rüya sahihti.
Amcası peygamber Hazreti Elyesa' onu Cebrail (A.S.) in gelişine hazırlamıştı.
Hattâ, yine amcası bir yıl önce Ninova'ya bu mak satla göndermişti. Şüphesiz o da Vahy almıştı.
Yol boyunca ilerlerken Hazreti Yunus (A.S.) konuştu: «Ama niçin bir yıl bekletildim Ninova'da?.» dedi.
Bundaki hikmeti araştırdı. Bulmakta gecikmedi.
Hazreti Allah (C.C), Ninova'ya peygamber yapacağı kimsenin orasmı tanımasını, yabancılığım gidermesini buyurmuştu. Başka türlüsü olamazdı.
Ayrıca Hazreti Yunus (A.S.), halktan orada bir peygamber olduğunu, lâkin halkın baskısıyla, yine bir yıl önce artık görünmez bir yere gittiğini yahut öldüğünü mezarının bile gösterildiğini hatırladı.
Demek o peygamberin görevini devam ettirecekti.
Hazreti Yunus (A.S.) acaba Ninova halkına nasıl, no türlü emir yasaklar ilân edecekti?.
Hazreti Allah (C.C.) bunları bildirecek miydi, yoksa Tevrat esas mı olacaktı?.
Her ne kadar İsrail ve Yahuda devletinin sapıkları Tevrat'ı arzularına göre, yer yer değiştirmişler. Hz. Davud'un evini kapatarak asıl Tevrat sahifelerini, Zebur'u, orada bırakmışlardı ama, Hazreti Yunus (A.S.) o kitapları nazil oldukları safiyetle ezberden büiyor, emir ile yasaklan tam uyguluyordu. O günkü yolculuğu oöyle geçti.
ikinci gün Hazreti Cebrail (A.S.) gelerek bu şüphesini de giderdi.

Hazreti Yunus (A.S.), Ninovalılara Tevrat ve Zebur ıi- Hinci etmelerini bildirecekti.
Hazreti Yunus (A.S.) hep düşündü yolculuğunda yine Nrreden ve nasıl başlamalıydı halkı Allah'ın birliğine ılııvclc?. Ninova çevresinden mi, yoksa içinden mi?.
EDn kısa yol içinden başlamak, hattâ hükümdar Sar-ılnıiıpaJ'ı imana davet etmekti.
(), daveti kabul ederse halk elbette itaat ederdi.
Hu kadar cesur karar ve ilhamlarla doluyordu Haz-ı.ıı Yunus (A.S.) ve Allanma sık sık yalvarıyordu:
♦Bana bahşettiğin en şerefli vazifede muvaffak olmak için, yardımlarmı esirgeme ey sevgili Allahımî.» di-nrdu.
— «ö —

**(V)** PENÇEDEN DÖKÜLENLER

Hazreti Yunus (A.S.) Ninova'ya dönüş yolculuğunda artık insanlarla daha çok ilgilenmeye başladığmuı fail M| vardı.

Sanki her rastladıkları yahut uzaktan gördüğü köy lerde yaşayanlar en yakınlarıydılar. Hepsine engin bir sevgi duyuyordu. Neler çektiklerini bildiğinden, onlardM çok acı çekiyordu.

Gözlerinin önüne amcası Elyesa' (S.A.) ı getirdi.

Onun peygamberliği esnasında, onbeş yıl kadar fedl iliğini yapmıştı. Hazreti Elyesa' (A.S.) in başarı uğrumla nelere katlandığını çok iyi biliyordu.

Çok kere uyarmaya, uyandırmaya, çalıştığı halk onu taşlar, kovalarken, Hazreti Yunus (A.S.) dayanamaz, saldıranların üzerine yürümek isterdi. Fakat onu Hazrfltl Elyesa' (A.S.) durdurur, yumuşak bir sesle «Dokunma b#« nim sevdiklerime!» derdi. «Suç onlarda değil.»

O zamanlar Hazreti Yunus (A.S.) böyle bir **cevap** karşısında şaşırırdı. Şimdi ise amcasına hak veriyordu Aynı insanlar kendisinin de sevgilisi olmuşlardı. Kimli T den, neler çektiklerini biliyor, kurtulmaları uğruna savım vermeye, hattâ bu savaşta canından olmaya hazırlauı yordu.

Daha Ninova'ya. varmasına en azından üç günü vardı.
Orada nasıl barınacaktı?.
Elbette yerine saraya çömlekçi yaptığı Mednan'a e-ttıatıet ettiği evine yerleşecekti. Fakat Mednan evi, arzu-tııma uyup kiralamışsa ne olacaktı. Bunun üzerinde pek ılınıiadı.
Entarisinin altındaki kemerine bağladığı kesesinde «ıjM-yce parası vardı. Elbette o para kendisini ortada bırakmazdı.
Hazreti Yunus (A.S.) bir dere boyundan gidiyordu urlık. Dere tertemizdi.
Hattâ içindeki irili ufaklı balıklar görülüyordu.
Dayanamayıp mola verdi.
Su içti, yıkandı, abdest aldı... ibadetini yaptı.
Sonra çıkınını açıp sofrasını kurdu.
Hem ağır ağır, zeytin, hurma, ekmekten ibaret olan yemeğini yiyor, hem balıklan seyrediyordu.
Bundan engin bir haz duymaktaydı.
Hattâ nihayet duygularım dile getirdi:
«Şu irili ufaklı balıkların böylesine hür, neşeli, bir hayat sürmelerindeki hikmet nedir?. Elbette yaşadıkları »ertemiz deredir. Bizi gökyüzü nasıl kaplamış, havayla «Inldurmuşsa, onları da altlarında kirden arınmış toprakla tıuj, üstte de pâk bir su örtmüş. Lâkin insanların havasıy-lıı toprağı o kadar pislenmiş ki, kokusunda yaşanması bir ■tiraptır. İnsanları bu ıztıraptan kurtarmanın çaresi, havalarını, topraklarını, kirletenleri ne yapıp yapıp temizlemektir.» Bu temizlik nasıl ve ne ile olacaktı?
Elbette sapıklıktan kurtulmakla kazanılırdı bu zafer.
En çok kimler ve niçin kirletiyorlardı ?
Kimler insanları böyle bir hayatı yaşamaya mahkûm ekliyorlardı?. Kazançları neydi?.
Hazreti Yunus (A.S.) bunu bulmaya çalışırken, dere-

nin kendisinden elli adun kadar aşağı kısmında, kayalar arasından yaşlı bir adam çıktı.
O da, Hazreti Yunus (A.S.) in yaptığı gibi, su içti, yıkandı ve sonra ağını suya atıp beklemeye başladı.
Hazreti Yunus (A.S.) bir hoş oldu. Nerdeyse: «Yap ma!.» diye bağıracaktı.
Lâkin Hazreti Allah (C,C.) in ne yaratmışsa, insan emrine verdiğini hatırladı. înaan ancak bunlarla ihtiyaçlarını giderecek ve hayatını sürdürerek kulluğunu yapma fırsatını bulacaktı.
Adam ağma balıkların takılmasını beklerken, onlarla dertleşti sanki. İlhamları çok ilgi çekiciydi.
Şöyle diyordu:
*Niçin kaçışıyorsunuz yinef.*
*Ben kaç yıldır*
*Sizlerle dostum.*
*Bilirsiniz ağıma takılanlarınızdan*
*Yeterini ahrım.*
*Artanım yine dereye veririm.*
*Belki sizler de bana soracaksınız Buralara niçin kaçtın, Tek basına yasamandaki Sebep ne diyet.*
*Anlatırsam sanırım • Hak vereceksiniz bana.*
*Ben ne arskmdan, kaplandan, .*
*Yahut kurttan kaçtım.*
*Yüdtğvn, bir türlü basa çıkamadığım*
*En büyük canavar* ***oldu.*** v
*Kimdir o .*
*insandtr dersem şaşırmayın.*

*Siz görmediniz ama,*
*Ben ormanlarda sik sik rastladım.*
*Et yiyen ağaçlar vardır.*
Bunlar, *yanlarından geçen*
*Her türlü hayvanı, insanı bile,*
*Yapraklarını açarak tutarlar,*
*Sonra kapanırlar.*
*Bağırmalar, çıtırdûar duyulur Bir zaman için için. Sonra yapraklar tekrar açHır, Dışarıya kanlı kemikler Dökülür yavaş yavaş. Et yiyen ağacın suçu yok, Bu türlü beslenme kuvvetiyle Yaratılmıştır çünkü.*
Adam, sustu.
Ağına balık takılmış olacaktı, çekti yavaş yavaş.
Ağ kıyıya toplanınca, adam aceleyle iki balık ayırdı, dtftorlerini de hemen kurtarıp tekrar dereye bıraktı.
Çevresinden dal kırıntıları toplaması ve onlan çakımı k taşıyla tutuşturması çabuk oldu.
Bir alev sütunu yükselmiş, peşinden dumanlar sarmış-lı havasını. Adam, ateşten bir az uzaklaştı ve korlaşması-ıı ı İH-kledi. Bu arada yine ilhamına devam etti:
*Sizlere en büyük canavarın İnsan olduğunu söylemiştim. Öyledir şüphesiz. Kaçıp burada yaşamamın da Başlıca sebebi budur.*
*Büir misiniz o canavarm, O gözlerim kan üe*
***—- ov —-***

*İhtiras bürümüş insanın En büyük hastalığının Kendi kendisini yemek, Devamlı surette insanlığı Kemirmek olduğunu?.*
O, *doymak bilmeyen İhtiras işkembesine kul olmuştur. Milletler değil, pençeler halinde Bekleşir durur yeryüzünde. Başkalarına saldırır her fırsatta. Açılan pençesinden kaçamay anlar için Kurtuluş yoktur artık.*
*Bu pençelerden de zaman zaman Kanlı kemikler dökülür. Lâkin yerleri çabuk doldurulur. Benim en çok hayret ettiğim Pençeye düşenlerin Pek çok oldukları halde, Onunla başa çıkamamalandır.*
Adam, bir ara Hazreti Yunus (A.S.) ı gördü ve dc^ hal yanma çağırdı:
«Ey yolcu, gel!. Birlikte yemek yiyelim.» " Hazreti Yunus (A.S.), daveti hemen kabul etti. HenUü kurduğu sofrasını topladı ve adamın yanma gitti.
Tanıştılar: «Ben Yunus'um.»
«Ben de Şimşet'im. Buyur otur. İyi ki iki balık ayırmışım.»
'Şimşet, korlaşan ateşe, şiş biçiminde iki dala geçirdiği balıklan bıraktı.. Pişmelerini bekledi.
Hazreti Yunus (A.S.) da sofrasını tekrar açtı.
Şimşet ilgilendi ve öğrenmek istedi:

**«■P**

«Kimsin, nereden *gelip* nereye gidiyorsun?.»
. A shm israillidir. Ninova'da yaşıyordum. Tekrar
ıııııılrkctime dönmek istedim ama, yolda bazı haberler a-
llıcıı vaz geçtim.»
«Olur böyle şeyler.»
«Seni sormaya lüzum görmeyeceğim. İlhamlarım din-|ı itim ..
«Yetmez ki.»
«O halde konuşuruz... Dertleşiriz.»
ı rcibette.»
I '.alıklar pişmişti, yemeye başladılar.
Bu arada Şimşet ufka yakm yükselen bir tepeyi göster-
şu mor tepeyi görüyor musun ey Yunus?.» dedi. «îş-!• ben o tepe gerisindeki bir köyde çocukluğumu ve genç-ı T m ı izin bir kısmım geçirdim.»
«Sonra?.»
♦ Orada annem, babam, kardeşlerim, amca ve teyze-i'imı vardı. Çocukluğum ne tatlı geçmişti!. Teyzemin kı-«İVIH her gün bir tarafa giderdik keçi otlatarak. Bataklıklardan saz toplar öttürürdük. Ansızm kurbağalar sıç-| lyinca, korkar sinerdik. Bizi en çok yoran keçilerin inalıydı. Nihayet acıkırdık. O zaman annemin pişirdiği çor-ItniD kokusu, bize kadar gelirdi. Derhal köye koşardık. löylo bitirdik çocukluğumuzu. Teyzemin kızma bir hal ol-
ıı artık. Sık sık parmağım arı soktuğunu bahane eder vi' /,<-lırini almam için emdirirdi.»
Şimşet, o günleri yaşar, görür gibi, mor tepeye baktı
.....mü keserek.
Bu hali uzun sürmedi. Tekrar devam etti :
«Büyümüştüm artık.» dedi. «Babamla amcalarımın
1.1. v içi ve dışındaki işlerine yardım ediyordum. Bir taraf -
hm da teyzemin kızıyla nişanlanmıştık. Artık sonbaharda,
\m(: bozumundan sonra evlenecektik. Sık sık Ninova'ya

gidiyordum. Yine böyle bir yolculuğun dönüşünde, ifltp şu mor tepeyi aşar aşmaz gördüğüm manzarayla nerdey*) aklımı kaçıracaktım. Köy yanmıştı. Tek kuru bir canlının sesi işitilmiyordu. Henüz sönmemiş yerlerden dumanlar tütüyordu zaman zaman. Koşarak indim. Ne evimizin yıkıntıları arasında, ne diğerlerinde bir insana rastladım. Yaşlılar öldürülmüş, gençler, çocuklar alınıp götürülmUf tü. Neden ve kimler tarafından yapılmıştı bu? Haydutlar cesaret edemezlerdi Başşehir Ninova'nın yakınlarında böyle şey yapmaya. Bir kaya parçasına oturup doyasıya ağladım. Kime kimi şikâyet edecektim? O sırada bir inilti duydum. Koştum. Teyzemdi bu inleyen. Yarı çıplak sazlar arasında yatıyordu. Baldırına, koyun sürülerine vurulan damgalar gibi, kölelik damgası ateşten demirle vurulmuştu. Sırtında- bir ok vardı henüz çıkarılmayan. Bana olan lan can çekişe çekişe anlattı. Meğer köye asillerden biri suç işlediği için gelip saklanmış. Saklayan da teyzemmiş Orada olduğu öğrenilince, Hükümdarın emriyle köy bu hale getirilip cezaya çarptırılmış. Kızını sordum. Onu da güzelliğini görerek saray için ayırdıklarının arasına katmışlar. Teyzem benden onu kurtarmamı, buraya getirip evlenmemizi, tekrar köyü çoluk çocuğumuzla şenlendirmemizi vasiyet etti. Ben nasıl saraya girer onu kaçırabilirdim? Teyzem, gelen asil kaçağm entarisi ile kemerinin bir sandık içinde ceviz ağacının oyuğunda gömülü olduğunu söyledi.»
Hazreti Yunus (A.S;) meraklanmıştı, dayanamayıp sordu :
«Niçin o vasiyeti yerine getirmedin ey Şimşet?> «Çalıştım. Sonu çok hazin oldu. Bunları da özetleyeyim sana ey Yunus: Teyzemin dediği ceviz ağacı oyuğunda, o elbiseyi buldum. Ninova'ya gittim. Pek akıllı ve sabırlı davrandım. Kendimi zengin bir asü diye tanıtacak

i' I <;areye baş vurdum. Geceleri Dicle kıyısındaki oyuklarla yatıyor, kılçık sıyırarak karın doyuruyordum ama, KliiKİüzleri sözde mallarım varmış gibi kervanları, gemili-n uçurtuyordum. Lokantalara, diğer dükkanlara girip yıkıyor, hiçbir şey beğenmiyordum. Akşam olunca, sözde un hoştum ve gençlere katılarak, güzel kadınların pencereleri önünde naaralar atıyordum. Sonra asillerin mahal-lnlrrından geçiyor, orada oturuyor süsü veriyordum. Falını sonunda Dicle kıyısındaki oyuğuma dönüyordum. Bu lıılıuı epeyce sürdü. Artık halktan hürmet görüyordum. *Mt* tfün iki subay yolumu çevirdiler ve sarayda bu gece •glcnce olduğunu, hükümdarın bütün asilleri çağırdığını İn lı I irdiler ve bana davetiye yerine geçen özel bir boncuk Verdiler. Pek sevinmiştim. Hemen koşup Dicle'de elbisemi yıkadım, kurutup giydim, süslendim, akşam geçer geç-ıiuz, saraya gittim ve içeriye alındım. Beş salon tıklım (ıklım misafirlerle doluydu. Eğlence hemen başladı, kısa «umanda da tam bir sefahat hayatı halini aldı. Ben hep kadınlara bakıyordum. Teyzemin kızmı, yani nişanlımı iniyordum. Onu çok geç buldum. O kadar değişmişti ki tanımak zordu. Pek neşeli ve sarhoştu da. Ona bin bir tereddütten sonra sokuldum beni tanıyıp tanımadığım lordum. Reddetti. Hattâ admı söyleyince onu da kabul-lınıiıedi. Kısacası saray hayatı, köydeki en yakınlarım unutturmuş, sisler arkasına götürmüştü. Anladım ki köyünü hatırlamak artık ona utanç veriyordu. Derhal ayrıldım akıbetiyle başbaşa bırakıp. Dünyam yıkılmıştı. Ni-nova'dan çıktım, ilk işim köye uğramak oldu. Artık orada yıkmtüar da kalmamıştı. Yağmurlar, seller, rüzgârlar ve benzerleri, her şeyi temizlemişlerdi. Yerlerden otlar, ağaçlar, çiçekler fışkırmıştı. Vaktiyle orda bir köy olduğuna kimse inanamazdı. îki ay kadar gezindim durdum. Vaşamak için oradan kopmam .gerektiğini anladım.»

Şimşet susup gerideki kayalıkları gösterdi :
«İşte şu kayalar arasında dolaşırken, bir oyuğa rastladım, merak edip girdim, o günden beri evim orası oldu. Fakat şu da bir gerçektir ki, yerin yedi kat dibine insem, .daha da yaşlansam, hatıralarımdan çözülmem imkânsızdır.»
«Kaç yaşındasın şimdi ey Şimşet?»
«Ortalama bir hesapla yetmiş.. Ve ben sana elli yıl önceki maceramı anlattım.»
Hazreti Yunus (A.S.) üzülmüştü.
Yemekleri çoktan bittiğinden, sofra bezini topladı, artan hurma, ekmek ve zeytinleri ayırıp torbasına doldurdu. Birlikte derede temizlendiler.
Hazreti Yunus (A.S.) güneşe baktı, ikindi geçmişti.
«Ben artık yoluma devam edeyim.» dedi.
Şimşet razı olmadı:
«Bu saatten sonra yola çıkılır mı? En hayırlısı sabahtır.» Doğruydu bu.
Şimşet : «Haydi gidelim de seni evimde ağırlayayım.» arzusunda bulundu. Öyle yapıp birlikte yürüdüler.
**
*
Çok gitmediler kayalar arasında.
Bir yerde Şimşet kayalara sırtını verdi ve sordu :
«Ey Yunus, evimin kapısı pek yakuumızdadır. Acaba bulabilecek misin ?»
Hazreti Yunus (A.S.) aradıysa da bir giriş yerine rastlamadı.
Şimşet kucaklanacak büyüklükte bir kayayı çekti ve gösterdi :
«İşte buradan gireceğiz.»
«Sürünerek öyle mi?»
«İlk üç beş adım öyle ama, sonrasını görünce şaşıracaksın. »

«Olabilir.»
Şimşet, sırt verdiği kayaya asılıp oturdu.
Bir teklif daha yaptı:
«Gün batana kadar burada kalsak ne dersin?»
Hazreti Yunus (S.A.) da öyle bir ilhamdaydı.
Asılıp gıktı kayaya ve oturdu 'Şimşet'in yanına.
Şimşet hâlâ hislerinden kurtulamamıştı : «Görüyor-*un ya ey Yunus, o pençeler neler yapıyorlar!.»- dedi. «Yemekten önceki ilhamlarımda doymaz işkembeye benzettiğim ihtiraslara kul olan işte o pençelerdir. Her topluluk obur bir işkembedir. Beden onun zalim hükümdarlarıdır. Bileğe kadar uzanır. Pençelerdeki parmaklar, asıl zalim hükümdarlara hizmet edenler, kâhinler, askerler, hükümdara kapılmış idareciler, halkın sarayla ilişki kurmaya muvaffak olduğu açıkgözler, bir de asırlardan beri başına gelenlerden akıllanmayıp hâlâ -uyur gezer yaşayan bizzat halktır. Ben böyle isimler taktım pençedeki parmakla^ ra.» Hazreti Yunus (A.S.) ansızın peygamberliğini hatırladı.
Şimşet'ten işe başlamalı ve onu âhir ömründe hem yeryüzünde çektiği ıztıraptan, hem ahiretteki azaptan kurtarmalıydı. Söze tatlı tarafından girişti :
«Ey Şimşet!» dedi. «Teyzenin kızıyla evlenmen şart mıydı. Mademki o istemedi, teyzenin arzusunu hiç değil-«e başka birisiyle gerçekleştirebilirdin. Köyün yine şenlenirdi, elli yıl içinde.»
«Çok çalıştım, yapamadım ey Yunus.»
«Niçin?»
Şimşet: «Sanırım şu ilhamımda cevabını bulursun.* dedi. Ve ağır ağır söyledi :
*Derenin suyunu kesip Ba$Joa bir kanala çcınrdUcr.*

*Maksatları tarlalarını, Kuraklıktan kurtarıp Yeşü yeşil berekete boğmaktı.*
*Bunu yaptılar ama,*
*Kuruyan derede kalanlar*
*O kadar dereyle*
*Et tırnak olmuşlardı ki,*
*Bir türlü yeni gelen*
*Sel sularına alışamadılar.*
*Zamanla kimi sürüklendi.*
*Kimi tabandaki balçığa gömüldü.*
*Şimdi oraya gitsen*
*Ve araştırsan,*
*Tek bir hatıraya rastlayamazsın.*
Hazreti Yunus (A.S.) gülümsedi ve Şimşet'in omu-zunu okşadı.
«Sen benden üç kat yaştasın, o halde tecrüben de o kadar. Seni anladım. Teyze kızını unutamadın. En büyük sevgindir, aşkındır o.» dedi.. «Kopamıyor, çözülemiyor-sun.»
«Doğru.»
«Artık onu görmediğin halde bu aşkta devamdasın.»
«Elbette.»
«Ey Şimşet, asıl bir sevgili var ki, güzellerin güzelidir. Onu sevmek bahtiyarlığı aşkların en yücesidir. O'nn idrak eden, her türlü muhabbetlerden sıyrılır. Çünkü onlar, yanında denizde damla gibi kalırlar.»
«Neler söylüyorsun sen ey Yunus?»
«Gerçeği.»
«Göster bana O'nu. Teyzem kızından intikam alayım, aşkından kurtularak.»

. (Jorünmez O ey Şimşet.»
«<.'örünmez *mi,* o halde kalbimi, gönlümü nasıl vere-**l..l.ıım?»**
«Teyzen kızı da artık görünmüyor.»
«Eskiden bildiğim için hayalleyebüiyorum.»
«Aynı şeyi yap!. Çevrene bak! Güzel olmayan ne var. KM küçüğünden en büyüğüne kadar, O en güzel, onlarda tecelli ediyor..»
«Garip bir teklif.»
«Ey Şimşet, aklın, zekân, kalbin, idrakin, hayalin var. Vrryüzünü kaplayan ne varsa onları severek O'na ulaşabilirsin, öyle bir aşk deryasma düşersin ki, artık hiçbir madde güzelliği seni ilgilendirmez.»
«Adı nedir Onun?»
«Allah (C.C.).»
Şimşet birdenbire değişti ve .kayadan atlayıp, Hazre-11 Yunus (A.S.) m bacaklarını tuttu.
Gözlerini aradı ve konuştu :
«Sen üçüncüsün ey Yunus.»
«Kimlerin ?»
«O dediğin Allah'a beni. çağıranların.» . «öyle mi?»
«Evet. Birincisi gençliğimde köyümüze gelmişti.»
«Ne yaptınız?»
«Kovaladık.»
«Sonra?.»
«Geçen yıl ikincisiyle yine derede karşılaştım. Saatlerce konuştu. Ben onu sırf bir insanla konuşma hasretimi dindirmek için dinledim. Dost ayrıldık. Hattâ tekrar geleceğini vaad etmişti.»
Hazreti Yunus (A.S.), halkın bahsettikleri ve geçen yıldan beri görünmeyen peygamberin bu olduğunu anladı, için için ruhuna dua okuyup gönderdi.

Şimşet devam etti :
«Üçüncüsü de sensin ey Yunus!.»
«Açıklamam hakkında fikrin nedir?»
«Seni pek sevdim ey oğul. incitmek istemem. Kapat bu mevzuu. Beni öyle şeyler ilgilendirmiyor. Tek taraflı aşkımı son nefesime kadar sürdürmek istiyorum.»
«Sana Allahımdan göğsünü açmalarını buyurmasını dilerim.»
Şimşet güldü. «Peki peki.» dedi. «Haydi in de içeriyi[1] girelim artık.»
Hazreti Yunus (A.S.) önce onu kazanamadığı için sıkıldı ama, küçükken dinlediği bir söz aklma geldi ve avundu :
*Eğritmiş bir fidam Kolaylıkla söker, Dik bir halde Başka yere dikebilirsin.*
*Asırlık ağaç öyle midir?. Değil sen, binlerce insan, Onu koparamazlar toprağından. Kökleri çok uzaklara yürümüştür.*
*Onu ancak balta yerinden eder.*
*Veya çukur kazıp*
*Almak lâzımdır.*
*öyle yapınca da*
*Yeni yerine alışmaz, kurur.*
*Fırtınalara, sellere dikkat et. Alıp götürdükleri Küçük şeylerdir. Kayaları yerlerinden Oynatmaları imkân dışıdır.*

*O halde arzuna uygun*
*Kazanç istiyorsan.*
*Her şeyin küçüğünden basla.*
*Onlara fikirlerini*
*Boş haldelerJcen doldur.*
Hazreti Yunus (A.S.), bu sözleri hafızasından çıkarıp için için tekrarlayınca, rahatlaması kısa sürdü. Demek imana davet görevine büyüklerden- başlama-mıılıydı. Artık Hükümdar Sardanapal'ı unutmalıydı.
Bu da uygun gelmedi ona.
Amcası peygamber Hazreti Elyesa' (A.S.) ı hatırladı. O, büyük küçük demez, herkesi Allah'a çağırırdı ısrarla. Elbette bunda bir hikmet vardı ve kendisine vahy edilecekti.
Hazreti Yunus (A.S.) dalgın dalgın, düşünürken Şim-(t«t onu bacaklarından çekti ve indirdi.
Birlikte kapı yerine kullanılan oyuğun başına geldiler.
*** ****
Şimşet, kayayı çevirdi ve Hazreti Yunus (A.S.) a : ♦ <ür.> diyerek yol verdi.
Hazreti Yunus yere yatıp kendini içeriye doğru çekti.
Hakikaten bir kaç adımlık sürünmesinden sonra yolu uyağa kalkacak kadar büyümüştü.
O sırada Şimşet de kayayı tekrar yerine koymuş, yanma gelmişti.
Zifiri bir karanlık içindeydiler. Şimset sordu :
«Hiçbir şey görmüyorsun değil mi ey Yunus?»
«Bir adım önümü bile.»
«Yıllar geçince gözler alışıyor. Ben rahatça görüyorum. Lâkin senin için ışık yakayım.»
«Işık mı?»
«Evet. Bu mağarada zift akıntısı var. Kumla karıştı-ı iyonun. Ağır ağır yanıyor.»

«Görmüştüm.»
«Ey Yunus, dünya malına itibar etsem, bunu şehre götürüp satar hazineler sahibi olurdum. Fakat gözümde hiçbir şey yok.»
«Bana bu derece güvenip sır vermen niçindir?. Ya ben bunu haber verirsem?.»
«Yapamazsın. Sen Allahına, ben teyzem kızına aşıkken ikimizden de korkulmaz.»
«Teyzen kızım da yaratan Allahtır.»
«Peki öyle olsun. Ben içimizdekilerden söz ediyorum.» , Şimşet, yine çakmak taşıyla el uzattığı bir yerden tabağa benzeyen kap aldı ve içindekini tutuşturdu.
«Artık rahatça yürüyebiliriz.» diyerek ilerledi.
Bazı yerleri döndüler, bazılarından çıktılar veya indiler. Yolculukları çok uzun sürdü.
En azından yarım saatlerini aldı.
Nihayet birkaç evi rahatça içine sığdıracak bir yere vardılar.
Şimşet orada derhal on kadar kutudaki zifti yaktı.
Mağara aydınlandı iyice.
Şimşet güldü: «işte benim de sarayım burasıdır.» dedi. «Fakat yaşamam için pençe ve o parmaklan kullanmıyorum. Her ihtiyacım mevcut.»
Birlikte gezdiler mağarayı.
Çatlaklardan hava girmekteydi.
Bir yerde su damlıyor ve birikiyordu.
Şimşet, bazı hayvanlar avlamış, tuzlayıp kurutmug-tu... Mısırdan yapılmış ekmeği bile vardı.
Deriyle kaplı yataklar, örtüler epeyceydi.
Nihayet Şimşet onu ziftin aktığı yere götürdü.
Akmtı, iki bilek kahnhğmdaydı ve bir kayadan çıkıyor, on adım kadar dışarda kaldıktan sonra, başka **bir** kayada kayboluyordu.

tfimşet, misafirine gezdirmedik yer bırakmadıktan »olıra, onu bir deri mindere oturttu ve sordu:
«Nasıl ey Yunus?.»
«Güzel.»
«Hem de çok güzel. Hele o kirli dünyanın pis insanin mdan kurtulmak, hepsinden güzel.»
Hazreti Yunus (A.S.) ona çok şeyler söylemek istiyordu ama, bir fayda sağlamayacağını bilerek susmayı ter-| ılı etti. Pek âlâ en azından şu cevabı verebilirdi:
«Ey Şimşet, haklısın ama, niçin yaratıldığını unutu-fOraun. Allah bizi kendisine kulluk için yarattı. Bir imtihanla yeryüzüne gönderdi. Nöbeti biten geri dönecek. E-Jcr öyle bir emri olmasaydı, yarattığı bizleri huzurunda bulundurur, ibadeti orada yaptırırdı. Senin bu halin ikincilime benziyor. İnsanların toplu yaşaması şarttır. En büyük kulluktur. Toplu yaşarken de Allahın emir ve yasaklanın tatbik baş görevimizdir. Kısacası topluca yaşayacağız, çoğalacağız, rızkımızı arayacağız iyi yollardan ve ibadet edeceğiz... Sapıtmayacağız. Kimbilir o zaman yeryüzü nasıl şenlenirdi!.»
Hazneti Zülkifl (A.S.) bunlara kendisim kaptırmışken, SJlmşet'in yeni bir ilhamım işitti:
*Yeryüzünün Tek Kusurlu, evinde Sevilen bir dostu Ağırlamak ne güzeldir!. Hele aynı hayal âleminde. Aynt derdi paylaşmak!.*
*Gönülde, göğüste*
*Ne bulunursa bulunsun*
*Fark etmez.*
*Sevilen, kalbe doldurulan*
*Ortak sevgili değil ki.*
*""*— 111 —

*Sıkıntı, kıskançlık.*
*öyle bir halde başlar.*
*Yumruklar sıkılır.*
*Kan bile akar.*
*O halde ey arkadaşım, oğlum.*
*Birbirimizi, sevdiklerimize*
*Âşık olmaya zorlamayahm.*
Hazreti Yunus (A.S.), bu ilhamın bazı yerlerinden hoşnut, kaldı, bazı yerlerinden yine incindi. Lâkin üstünde durmadı.
İşte İsrailoğuları da öyle değil miydiler?.
Hazreti Allah *(C.C.)* ı yalnız kendi Allahları biliyorlar, başka kimsenin olsun istemiyorlardı. Bu uğurda değiştirmedikleri emir ve yasak yoktu... Nihayet ektikleri zehir ağacmm meyvasım devşirmişler, tam bir sapık olmuşlardı. Şimşet, ilhamından sonra sordu:
«Ey Yunus, ne dersin?. Acaba burasını benden evvel "bulup içinde yaşayan oldu mu?.»
«Kesin bir şey söyleyemem. Bazı kalıntılar gerekir.»
«Ne gibi kalıntılar?.»
«En çok dayanan kemiklerle saçlardır.»
Şimşet: «Kemik yok.» dedi.
Fakat derhal ayağa kalkıp mağaranın bir duvarına gitti. Oradan deriye sarılmış bir şey getirdi. Onu Hazreti Yunus (A.S.) m eline verdi. «Aç!.» dedi. «Ben ışık getireyim.»
Hazreti Yunus (A.S.), deri keseyi açtı ve gelen ışığın altında inceledi. Şimşet sordu:
»Nedir bunlar?.»
«Saç...»
«Evet saç, yahut kıl. Ama kimin?. Bir insanın mı, yoksa bir başka canlının mı?.»

*Uh/.n-ii Yunus* (Aj3.) onları daha dikkatle inceledi.
K/d'ı lıükmünü verdi: In'.an saçı bunlar.»
*t* Emin misin?.»
«İleni de küçük bir çocuk saçıdırlar.»
«Ben de çocuk saçı gördüm ama, bunlar yumuşak ve ııı'c, ipek gibi.»
'Tamam, doğru konuştun. Bir çocuğun ana.,rahminde
tıdığı saçlarıdır, doğunca üç beş ayken o saçlar dökü-[üj
«O halde burada bir kadın çocuk doğurdu, öyle mi?.»
Hazreti Yunus (A.S.) kısa cevap verdi:
«Başka bir açıklama şekli bulamıyorum.»
Hazreti Yunus (A.S.) bu cevabı verdi ama, birdenbire Itygılı hal aldı ve o bir tutam saçı koklayıp Öptü... öptü.
Daha da üeriye gitti, gözlerinden yaşlar boşandı.'
Şimşet şaşırmış, öylece kalmışıı.
Toparlanarak nihayet sordu:
«Sana ne oluyor ey Yunus?. Böylesine içleneceğini ı>ıi .i'vdim göstermezdim onları.»
«Hayır hayır, çok iyi ettin. Bu saçlar onun saçlarıdır.».
«Kimin?.»
«Peygamber Hazreti ibrahim'in.»
«Öyle bir isim söylerdi... Ninova'daki putları kirini'.: güya.»
«Güya değil. Gerçek ey Şimşet.»
«Kırmış ama, görüyorsun ki daha çokları doldurmuş Ninova'yı.»
«O ayrı mesele.»
«Sen ibrahim'in burada doğduğunu mu anlatmak istiyorsun?;»'
«Sana onun hikâyesini söyleyeyim. Binlerce sene önce, Ninova'da Nemrutlar sülalesinden hükümdarlar vardı.

Bunlardan birisi gördüğü rüya üzerine korktu,.jQünku kfı hinler doğacak bir oğlanın onu öldürüp tahta geçeceğini söylediler.»
«Pençenin başparmağıdır onlar.»
«Hükümdar da her doğan oğlanın yaşatılmamasuu ii-tedi. ibrahim'in annesi de hamileydi. Doğuracağı zaman şehir dışına kaçtı. Bir derede, belki oturduğumuz derede, İbrahim'i doğurdu. O esnada bir ceylân gördü, delikten giren. O delik sürüdüğümüz deliktir. Peşinden gitti ve buraya geldi. İbrahim'i bıraktı. Oğlunun öldürülmesinden, burada kalması daha iyiydi. Ceylân sütüyle beslendi İbrahim. Arada annesi de geliyordu. Hazreti İbrahim, tam on sene burada kaldı. Işık yüzü görmedi. Sonra çıktı ve gerçekten Nemrut sülâlesinin hükümdarına yapacağım yaptı.» Şimşet bir hoş olmuştu. Dayanamadı. Rica etti:
«İbrahim'in hikâyesini özetlemekle yetindin ey Yunus. Bu gece bana onun bütün bayat hikâyesini başından sonuna kadar anlat. Bu saçlara bakarken .hayatını daima - yaşayayım. Çok sevinçliyim ey Yunus, bana devamlı bir arkadaş armağan ettin.» öyle yaptılar.
O gece geç saatlere kadar Hazreti Yunus (A.S.), Hazreti İbrahim (A.S.) m hayatım anlattı Şimşet'e. Böylece az uyudular.
Mağaranın çatlaklarından ışıklar sızmaya başlayınca Hazreti Yunus (A.S.) gitmek için izin istedi. Şimşet bir türlü Hazreti Yunus (A.S.) ı bırakmak istemiyordu. Hiç değilse birkaç gün daha kalmasını rica ediyordu. Hazreti Yunus (A.S.) mecburdu gitmeye.
"Sebep- soran Şimşet'e peygamberlik görevini hatırlattı. Şimşet büsbütün üzüldü.
«Vaz geç bundan!» dedi. «Ninova'daki o her parmağından kanlar akan pençe, seni de diğerleri gibi hırpalayacaklar.»

ıı.ı/.ıcti Yunus (A.S.) kabul etmedi ama ilk fırsatta «i uğrayacağına söz verdi.
lylece Şimşet'i razı edebildi. Nuuset onu, yola kadar çıkardı. Sarıldılar. Hasreti Yunus (A.S.) ilk dönemeçde kayboluncaya I M Simset ona asasını salladu Hasreti Yunus (A.S.), yalnız başına kaldıktan sonra n bire akıl etti.
Nıciıı Hazreti ibrahim (A.S.J m o bir tutam saçını ila bırakmıştı?. İnsanlık için büyük bir hatıraydı o. I"akat bir az daha düşününce, saçın kendi yanında bu-liMiuiHKindan, Şimşet'in mağarasında kalması daha emin-Nasıl olsa Hazreti Yunus (A.S.) orasını biliyordu. Hazreti Allah (C.C.) uygun bulur, kısmet ederse, va'-rlinee uğrayıp alabilirdi. 'iVruenni etti Hazreti Yunus (A.S.): «Sevgili Allahım!.» dedi.
«Hz. Davud'un Evi'ni açtır. | < i» ıı Peygamberin, atam Hz. İbrahim'in o bir tutamı Eve ıı.'iyun.»
Gerçekleşecek miydi bu arzu?. Kimbüir!.

## (VI;) VAZİFE BAŞINDA

Hazreti Yunus (A.S.), Ninova şehrine sabah girmeyi tasarladığından, son gecesini surlar dışında geçirmişti.

Surlardaki nöbetçi subayının çaldığı gonk üzerine köprüler su hendekleri üzerine inip kapılar açılınca, o da halkın arasına karıştı.

Daha girer girmez karşılaştığı bir subaydan saygı gördü.

Subay onu tanımış ve kenara çekilip selâma durmuştu. Sebebini de açıklamıştı.

«Ben, veba hastalığım haber vererek -ölümden kurtardığınız taburun subaylanndanım ey Yunus. Yaptığın iyilik Asur ordusunun her tarafına yayıldı. Hükümdar bile hoşnut kaldı. Sana, gitme izni vermesinde hikmet bulunduğunu düşündü.»

Hazreti Yunus (A.S.) bu ilk haberden memnun kaldı.

Çünkü artık vazife başındaydı ve kendisine minnet duygusu besleyenlerin çokluğu dolayısıyla zorluk çekmeyecekti. Böyle sandı o. Hâlâ ilk verdiği karardaydı.

Yorgunluğunu giderip, hazırlıklarım yaptıktan sonra Sardanapal'dan başlayacaktı vazifesine.

Belki başkaları Asur hükümdarının isminden bile tir tir titriyorlardı işitince ama, Hazreti Yunus (A.S.) onu herhangibir insandan ayırt etmiyordu.

Onu evine götürecek ana caddeye çıktığı zaman, ikinci bir hadise ile karşılaştı.

ı mi' kcncîiüim..tanıyan devriyelerden birisi arabasını • ı. ıhıl durdurdu, inip selâm verdi ve arabaya davet etti.
Hasreti Yunus (A.S.) bunu kıramadı.
Belki de tek sebep, epeyce uzakta olan evine bir an ..... ulaşıp hasretini gidermek ve durumu anlamaktı.
Yol çeyrek saat sürmedi.
Hasreti Yunus (A.S.) devriyeye teşekkür edip araba-
mdi.
< »ncc dükkânın penceresinden içeriye baktı... Pek ki-verilmiş hali yoktu. Sonra bahçe kapısmdan girdi, n. bahçede, ne de evde yabancılık göze çarpıyordu.
I ► -inek Mednan henüz kiracı bulamamıştı.
Esasen buradan aynlalı ne olmuştu?.
Nihayet iki hafta.
Jlazreti Yunus (A.S.) eve girdi, soyunup yıkandı. Elli im li'rini değiştirdi. Her zaman yaptığı gibi bahçedeki a-
ıltma Dicle'ye karşı oturdu.
Çok geçmeden komşusu Mednan'ın tezgâhında çalış-' ir m ı farketti tablanın çıkardığı seslerden.
Mednan, o her zaman neşeli görünen, sanatkâr, durgundu. Sebebini de anlatmada oyalanmadı.
Dilinden dökülenlerini Hz. Yunus (A.S.) işitiyordu:
*Acaba kavuştu mu sılasına?.*
*Yoksa henüz erken mi**
*Yolunun uzunluğunu bilmiyorum ki.*
*Dosttan ayrılmak,*
*Onun hayatı için endişelenmek*
*Zehirden acı geldi bana.*
*Bir türlü evine, bahçesine, Bakmaya gücüm yetmiyor. Onları kimseye veremiyorum.*

Ha2reti Yunus (AS.) onun daha fazla- üzülmesini[1] razı olmadı, bağırdı yüksekçe:
«Ey Mednan!..»
Mednan çalıştığı çamur tablasından başını kaldırdı ve baktı, şaşırmış olacaktı ki gözlerini çamurlu ellerinin tersiyle uğuşturup tekrar tekrar baktı.
Yanılmadığını anlayınca, sevinç çığlıkları atarak, koa-tu, Hazreti Yunus (A.S.) a sarıldı.
Hem iç geçiriyor, hem soruyordu: - «Döndün demek. Niçin?. Yoksa yolculuk mu seni yıldırdı ?. Çünkü kervanın uğradığı veba salgınını işittik. Bir tabur askeri de ölümden kurtarmışsın, veba bölgesinden geçirmeyerek. San nasılsın?. Bir şeyin yok ya?..»
Hazreti Yunus (A.S.) gülümseyerek cevap verdi:
«Yok. Haydi temizlen de öyle gel!.»
Mednan bunu çabucak yaptı, döndüğünde, Hazreti Yunus (A.S.) rn o kadar yamna sokulup oturdu ki, sanki ağız ağızaydı.
«Dönüşüne *pek sevindim ama, sılana kavuşamadığına da o kadar üzüldüm.» dedi çabucak.
Hazreti Yunus (A.S.) tatlı tatlı karşılık verdi:
«Aksine dönüşüme de sevin.»
«Niçin ama?.»
«Çünkü çok şerefli bir vazife aldım ve artık o vazifenin başındayım.»
«Çok şerefli bir vazife ha?. Hükümdarımız mı buyurdu, taburu kurtardığın için?. Ne mutlu sana!»
«Hayır Asur hükümdarından değil.»
«Ondan büyük kim vardır?.» ■
«Sardanapal yalnız Asurluların gelip geçecek bir hükümdarıdır. Ben yer ve gökyüzünde canlı cansız ne varsa hepsini yaratan, ebediyete kadar var olacak en büyükten bu şerefli vazifeyi aldım.»

• i l M; I m- şey anlamadım" ey Yunus!.» ■evcili Allahım verdi onu.»
McıİMiiıı, gözleri açıla açıla bir az geri çekildi.
() haliyle konuştu: .Mlalûan mı?.»
•Evet.» A *y* Yunus, geçen yıllarda birisi daha böyle konuşur-.ı„
ı d/.üldün mü?.»
«Çok çok üzüldüm... Sakın o veba haini sende, aklm-|| ı>ır değişiklik yapmasın?. Anlat bana, sıhhatinden söz » ı' Vakit geçirmeden hekimlere, kâhinlere koşalım... Derdine derman bulsunlar.»
Hazreti Yunus (A.S.) onu yatıştırmak istedi: «Sabırlı ||l dedi. «Eskisinden daha sıhhatliyim, ilerde uzun uzun konuştuğumuz zaman bana hak verirsin.»
«Geç kalmış olmaz mıyız?. Seni çıldırmış görürsem, ki udimi şu nehre atarım.»
Hazreti Yunus (A.S.) sustu bir az.
Mednan'ın yatışmasını bekledi. Nihayet sordu:
«Vazifene başladıktan sonra, hiç hükümdar tarafm-• İnn çağrıldın mı?.»
«Evet. Saraydaki eserlerin boyalarını, cilalarım, taze-lı dim.»
«Başka?.»
«İki de verdiği işi yaptım.»
«Beğendi mi?.»
«Beğendi. Ama artık görev senindir.»
«Benim var. Sen devam edeceksin.»
O esnada bir subay geldi ve Mednan'ı hükümdarın i'iicdiğini haber vererek aldı götürdü.
Hazreti Yunus (A.S.), Mednan'ın yürekten dostluğundun pek içlenmişti. Ne temiz yürekliydi öyle!.

"Esasen bütün halk öyle değil örîyditer yeryüzünde?.
Onların bu halterinden faydalanıyordu zalimler.
Meselâ şu Mednan'a doğuşundan beri Allah tanıtılsay-dı, şimdi höylesine telâşlanmazdı. İnsan, beyninin derinliklerine işleyenlerden pek çok zorluklarla kurtuluyordu... Yahut asla kurtulamıyordu.
Mednan ancak öğleye doğru dönüp geldi.
Anlattığına göre, Hükümdar onu kırılan kıymetli bir kaplan heykeli için çağırmıştı ve şimdiye kadar onu yapıştırmakla oyalanmıştı. Ancak, kınk yerin çatlağı ertesi günü belli olabüecekii. Kuruması gerekliydi bitiştirilen yerin. Ondan sonra cilâsı yapılacak, şekiller tamamlanacaktı.
Hazreti Yunus (A.S.) öğrenmek istedi:
«Hükümdara dönüşümü söyledin mi?..»
«Başyaver esasen duymuş... Hükümdarın huzurunda tekrarlayınca ben de tastik ettim.»
«Başka?.»
«O kadar.»
«Sebep sormadı mı?.»
«Sordu.»
«Ne dedin?.»
«Gerçeği.»
«Beki.»
*
Ertesi sabah, Hazreti Yunus (A.S.) hükümdara gitmek için hazırlandığı sırada, yine bir subay geldi ve Hasreti Yunus (A.S.) ı alıp götürdü.
Gidiş yolları saray değildi bu sefer.
Hazreti Yunus (A.S.J bunu hatırlatınca subay bilgi verdi:
«Hükümdar, Dua Tepesi'ndedir.»
Niçin oradaydı Sardanapal?.

Haı&reti Yuaus (A.S.) elbette sebebini bilemedi. *■■
Subay belki aklına takılanı çözerdi. Ona sordu:
«önemli bir şey var galiba.»
«Ben de öyle sanıyorum ey Yunus.»
«Neden?.»
«Çünkü kâhinlerle, yüdızcıları, büyücüleri, falcıları da g*#ırdı.»
Tepeye vardıkları zaman, gerçekten subayın dediği gibi, O kanlı pençelerin baş parmağı olan sapık yolun öncüleri oradaydılar.
Hükümdar Sardanapal, portatif tahtındaydı.
Diğerleri çevrelerim sarmışlardı.
Hazreti Yunus (A.S.) Hükümdara görünüp hürmetim yıipl ı. Sardanapal'ın yüzü pek asıktı.
Buna rağmen, Hazreti Yunus (A.S.) a uysal bir halde karşılık verdi. Hattâ beklemesi için işaret yaptı.
İkinci bir işareti üzerine Başyaver söz taşma çıktı... Konuştu:
«Buraya yeryüzünün en büyük hükümdarının emriyle toplandık. Huzurunda bulunmakla şeref duyduk. Hüküm-dnnmız bu gece çözemedikleri bir rüya görmüşler. Dağlar yüksekliğinde ateşler peydahlanmış, büyük bir halka (tlrmışlar ve Ninova'ya doğru gelerek surlan atlamışlar, (.«•liri yakıp kül etmişler.»
Başyaver sustu ve dinleyenlerin hepsini süzdükten mmra sordu:
«Anladınız mı?.» Cevap verdiler:
«Anladık.»
«O hâlde grup grup ayrılın ve kârilerle konuşacaksanız konuşun, nelere bakacaksanız bakın ve ne yapacaksanız yapm, bu rüyayı derhal çözün! Hepimizin bildiği gibi, hükümdarımız, gök tanrılarının yerdeki temsücisi yani yer lunnsıdır. O, dilerse gök tanrısıyla konuşur, rüyayı çözer.

Fakat hem mesleğinizde .ilerlemenizi istiyor; hem-sizi imtihan ediyor,». , ..•■""" Kahinler, sihirbazlar, yıldızcılar, büyücüler, falcıları üfürükçüler, grup grup ayrıldılar.
Aralarında şiddetli bir tartışma başladı.
Kimi gökleri araştırıyor, kimi yere şekiller çiziyor, kimi beline sardığı ipi çıkanp üzerine okuyordu.
Velhasıl meslekleri icabı hepsi telâş içindeydiler.
Hazreti Yunus (A.S.), nihayet Sardanapal tarafından çağrıldı.
Sardanapal'ın yüzü boyalı olduğu halde, gördüğü rüyanın dehşetinden olacak, buruşmuş, çökmüştü.
Gözlen bir garip korku içindeydiler.
O haliyle Hazreti Yunus (A.S.) a gururundan eser kalmayan bir sesle iltifat etti:
«Geldiğine sevindim ey Yunus!. Hele askerlerimi kurtarışım asla unutmayacağım. Seni buraya çağırışımın se-. bebi şudur: Gördüğüm rüyanın çözülecek şekline göre, en büyük puthanemize bir ilâh yapacaksın. Mednan da sana yardım ederse, çabuk bitirirsiniz.»
Sardanapal, Hazreti Yunus (A.S.j m cevabını beklemeden tahtı yanında duran adamlarından şarap istedi ve içti. Sonra şarkıcıların seslerini dinlemeyi arzu etti.
Hazreti Yunus (A.S.), bütün bunlardan Sardanapal'ın için için geçirmekte olduğu korkuyu azaltmak gayesinin bulunduğunu derhal anlamıştı.
Şarkıcılar da pek kurnazdılar.
Nabza göre şerbet vererek şu şarkıyı okudular:
*Siz ey ufuklardan ötedeküer, ""■ ördek dili büyüklüğündeki Ateşten ailâfüartnızla Kime karşı hazırlanıyorsunuz? Sizleri aldatan nedir?*

■ *Karıncayı fil iriliğinde gösteren Aynalar önünden çekilin. Birbirinize bakarak, Gücünüzün hiçliğinde Karar verip birleşin.*
*Eğer gecikirseniz, Ninova'nın bulutlar İriliği ve hızındaki Ateşten kanatlı orduları Silip süpürecektir hepinizi.*
Hükümdar Sardanapal, bu şarkıdan memnun olacaktı l [iç İçere tekrarlattı, o arada iki tas daha şarap içti.
Aıtık gülüyordu ve kendisinden emindi.
Ayaklarım açabildiği kadar açmış, uzatabildiği kadar UKiıtmıştı. O haliyle bağırdı:
.'Hâlâ basit bir rüyamı çözemediniz mi?.»
İlkönce davrananlar kâhinler oldular, koşuşup geldi-|tl Başkâhin söz taşma çıktı ve rüyayı açıkladı:
< Ey hükümdarım.» dedi. «Doğudan batıya, kuzeyden ı nıryo hükmettiğiniz yeryüzünün en büyük ülkesinde, yine i'i-ıı gizli fesat ve fitneler var. Göktanrılan rüyanızla bunu haber verdiler.» Hükümdar Sardanapal saaki kükredi:
«Ne yapmalıyım?.»
«Her zamanki yaptığınızı... Vüâyet halklarından ge-rrkon miktarda kurban ister. O zaman korkudan bu fesat ı ıtneler derhal yatışır.»
«Bana elebaşılar gerekli. Onları bilmeliyim.»
«Bu şart-değil.., insanlar nasıl olsa ölecek değiller "■i ıviinü gelince?.. Suçlu suçsuz ayırmak gerekli değil.»
«Anladım.»
Yıldıza bakanlar, falcılar da aynı şekilde konuştular. Il-uiffcn kurnazdılar, hep birbirlerini tutarlardı.

Sihirbazlarla büyücüler ise, vilâyetlerde kurban edl» lecek insanlar toplanırken, asıl suçluları söyleteceklerini, çeşitli sihir ve büyü ile bulacaklarını vaad ettiler.
Hazreti Yunus (A.S.) dayanamadı bu hilekârların, ya lancılann sözleri karşısında, koşa koşa taşa çıktı. Bağırdı:
«Benim de konuşacaklarım var ey Sardanapal.»
«Az önce haber verdiğim işle mi ilgili?.»
«Hayır. Rüyanla ilgili.»
«Demek çömlekçilikten başka sanatın da varmış ey Yunus.»
«Yoktu. Lâkin yeni görevlendirildiğim, böylelikle pek şereflendiğim bir işim oldu.»
«Nedir o?.»
«Ninova'yı uyuduğu ölü uykusundan uyandırmak.»
«Anlamadım.»
«Artık sapıklık yeter ey Sardanapal. Sen çevreni saran şu menfaat düşkünlerinin, muhteris insanların sözleri» " ne kanma. Hele az önce üç kere söylettiğin şarkıdan kuvvet alma. Evet, sen bana emrettin. Sana en büyük ilâh yapmamı istedin. Emrin başımın üstündedir. O tek îlâlı yani Allah (C.C.) daima vardı ve olacak. Biz gidiciyiz, 0 kalıcıdır. Sen ve sapıtanların hepsi, O'nu görmüyorsunuz, Görmeniz için gözlerinizi değil, göğüslerinizi açacağım Böylelikle hem rahatlayacaksınız, hem de ey Sardanapal bana verdiğin emir yerini bulacak.»
Hazreti Yunus (A.S.) bir an sustu.
Bundan faydalanan dinleyiciler homurdandılar.
Sardanapal, onlara durmaları için işaret etti. Her ne hikmetse pek soğukkanlıydı. Nerdeyse Hazreti Yunıı (A.S.) ı tastik edecekti. Hazreti Yunus (A.S..) devam etti:
«Ey Sardanapal.'. Rüyan ise açıktır. Hazreti Allah (C.C.) beni Ninova'ya peygamber yaptı. Elbette ük imana sokmaya çalışacağım sen olacaktm. Çünkü balık baştan

*Ut* ıh m I'.unun için de sabahleyin sarayına gelecektim. Fa-l»ıı ı rüyan bizi burada topiuca bir araya getirdi. Bu da Al-Inlıiıımı buyruğudur. Allahım, sana gösterdiği rüya ile ilk
mı, ikazını, yapıyor. (Peygamberinin tebliğ edecekle-Kfl< uymazsan ,bir ateş çemberi içine düşeceğini ve yanıp it ni olacağını) bildiriyor. Ne zaman mı?. Henüz bundan ha-*ni).* Sakın ola ki şu adamların sözlerine kanıp birçok günahsız insanın kanma girme. Yeni yeni düşmanlar ka-Una. Her canlıya ancak Allah hayat verir ve zamanında nlt> Hiçbir kul yapamaz bunu. Sadece Allanın izni varsa m an olur.»
Onu dinleyenler, Sardanapal hariç, yine homurdandı-iıı ı. bazıları ileriye yürüdüler. Hazreti Yunus (A.S.) ı linç Ştmeleri işten bile değildi.
Sardanapal ise, onlara yine durmalarını işaret eder-lu'ii, etrafı çın çın çınlatan bir kahkaha attı.
Çevredekiler, Sardanapal'm bu derece soğukkanlı dav-ıiıın.'jindan işin içinde bir şeyler bulunduğunu hesaplayanı k, yerlerine çekildiler.
Sardanapal yine Hazreti Yunus (A.S.) a sordu:
«Senin Allahın, peygamberliğini kimlere karşı bildir-
«Ninova şehri içi ile çevresine.»
«Demek bütün Asur Devleti'ne değil?.»
«Şimdilik öyle. îlerde belki seîâhiyetim genişletilir.»
«Aîlahınla konuşuyor, onu görebiliyor musun?.»
«O öyle bir büyüklüktedir ki, âlemler, yarattığı her
*yy,* yanında karınca kadar kalır. Hem en güzel isimler O'-
nutıdur. Göründüğü an, bakan dayanamaz.» «Korkudan mı?. Sevgiden mi?.» «Bize her şeyi veren Allah'tan korkulur mu?. Elbette
novgiden. Sevgiyi çok aşan aşktan. Konuşmak ise, bazı
IM-ygamberlere nasip olmuştur. Ben elçisi Hazreti Cebrail

(A.S.) aracılığıyla emirlerini alıyorum.»
«İlk emre ne zaman kavuştun?.»
«O köyde patlak veren ve kervanı da helak eyleyen veba salgınından sonra.»
Hükümdar Sardanapal, çevresindekilere döndü ve «İyice dinlediniz mi?.» diye sordu.
Cevap beklemeden kararını bildirdi:
«Yunus'a hiç kimse dokunmayacak. O, ne çare ki hastalıktan bir şeyler kapmış. Akılı zedelenmiş.»
Başkâhin itiraz etti:
«Daha geçen yıla kadar peygamberliklerini ilân eden, putlarımızı horlayan, niceleri geüp geçti. Bizi az mı uğraştırdılar?. Putların gazabını düşün ey Sardanapal.»
«Düşündüm. Ben ki göktanrılarımızla et tırnak gibi dost olan yer ilâhıyım, henüz onlardan Yunus için bir ilham almadım.»
«Demek bu adam, deli (hâşâ) de olsa, Ninova içinde ve çevresinde dilediği gibi putlarımızı hor'layacak?. Halkı sık sık rahatsız edecek, biz de buna seyirci kalacağız?..»
«Bundan ne çıkar?. Halk yeni bir eğlence şekliyle oyalanır.»
«Bize göre yanılıyorsun ey Sardanapal. Gördüğün rüya açıktır. Sinsi sinsi hazırlık yapan düşmanların var. Bu da tam sırasında içimizi karıştıracak, onlara hizmet edecek.»
«Hangi insan birkaç günde değişebilir?. O, düşmanlarım tarafında olsaydı, bir tabur askerimizi ölümden kurtarmazdı. Bana kesinlikle ilham edilen o dur ki, Yunua hastadır ...Bunu yapan da bizim ilâhlarımız putlardır.»
«Maksatları nedir?.»
«Öğrenmek istiyorlar, halkın içinde kaç kişi Yunus'un Allanma yaklaşacak?.»
«Mademki hastadır, iyileştirelim.»

ı M olur. Artık toplantımız son bulsun. Yine hatırh-ıım, ılı ı .sebepten Yunus'a dokunulmayacak. Birincisi yıtptığı yardımdan, ikincisi, hastalığından. Halka da . nlıİKin, Yunus'a asla sataşmasınlar.» ınlnnapal, Hazreti Yunus (A.S.) a döndü ve.emretti: « Yunus, serbestsin. İster Ninova içinde, ister çevresi Itflylcrinde, dilediğin gibi kime rastlarsan Allahına çağır, ı dıı haftada bir kere gelip kaç kişinin Allahına inanıl hildirecekin.» I'.unu yapamam, öldürürsün onları.» I Mdürmeyeceğim, çünkü isim istemiyorum, adet isliyorum.»
.Hu olur ey Sardanapal. Fakat her hafta buluştuğumu da, ben de sana Hak yolunu devamlı surette gösterece-ptnı
«Peki, peki.»
Hükümdar Sardanapal, başyaverine, çevresindeki a-dıınılarm tabir ettiklerine göre, bütün vüâyetlere haberci-III yollanıp, putların kan istediklerini ve derhal bol bol m m kanı dökülmesini emretti.
Hazreti Yunus (A.S.) pek üzülmüştü. I /ikin elinde yapacak hiçbir şey yoktu.
*
**
A radan tam yirmi bir yıl geçti.
Hazreti Yunus (A.S.) Hicretten önce 1263 (M.Ö. 641) yılında peygamberlikle şereflendiğine ve şimdi de Hicretten önce 1242 (M.Ö. 620) yılı yaşandığına göre, yanı dıı dübeşini sürüyordu.
Bu yirmibir yıl içinde Hazreti Yunus (A.S.) vazife bnıjında kaldı.
Sardanapal'm isteğine uyan kâhinler ve benzerleri, ninı iyileştirmek için çeşitli çarelere baş vurdular. Hiç birisi kâr etmedi şüphesiz.

Çünkü hasta olan Hazreti Yunus (A.S.) değil, kendileriydiler.
Hazreti Yunus (A.S.), Sardanapal'ın onu serbest bıraktığı günden itibaren, büyük bir hevesle işine sarılmıştı.
Gece gündüz demiyor, Nüıova meydanlarını, pazarlarım, evlerini, dolaşıyor, halka anlatıyor, anlatıyordu.
Gelip giden kervanların yollarını kesiyor yine konuşuyordu.
Halk onu dinliyorlar ve emir aldıkları için gülüşüyor, sırtını okşuyorlardı.
Sardanapal ise her haf *la,* savaşlarda bulunmadığı müddetçe, onu çağırtıyor ve soruyordu:
«Allahını tanıyanlar kaç kişiye yükseldiler ey Yıı nus?.» Hazreti Yunus (A.S.) gerçeği saklamıyordu:
«Henüz hiç kimse yok.»
«Sana böyle olacağını söylemiştim.»
Hazreti Yunus (A.S.), bu cevap alış verişinden sonra, uzun uzun Sardanapal'a Allahının emir ve yasaklarını anlatıyor, onu imana çağırıyordu.
Sardanapal yine reddediyor ve şöyle diyordu:
«Hele halkımdan birkaç kişi bul da. Onlar bile sana inanmazken ben nasıl inanırım?.»
Evet, böyle geçmişti yirmibir yılı dolduran peygamberliği. Zaman zaman endişeye düşüyordu.
Böyle anlarında Cebrail (A.S.) geliyor, yılmaması: emrediyordu. Yunus (A.S.) sormadan edemiyordu:
«Vazife başında olduğum yarı ömür sayılacak yıllar dan beri tek bir insanı kazanamadım.»
«Doğrudur.» cevabını alıyordu.
«Sevgili Allah'ım benden hoşnut mudur hâlâ?.»
«Evet y Hazreti Yunus (A.S.) şaşınyordu o zaman.
Ancak belki bir vahy veya ilhamla olacak, bir sebe buldu Hazreti Allah (C.C.) m kendisinden razı olmasına

\<)\ ı-ı, <.na hiç kimse inanmamıştı ama, Allanın ismi ce-ı ı>n tepeden tırnağa sapık şehirde gece gündüz- ba-inıc.ıuı dile getiriyordu. Bu pek büyük bir imkândı. Hazreti Yunus (A.S.) böylece tesellisini ■ bulduktan ıra, «İnhu güçlü oldu ve çalıştı durdu.. Zili n an zaman, şehir dışına çıkıyor, yine Ninova sayılı çevrede de uğraşıyordu. Sonuç aynıydı.» < )na kapı komşusu, şimdi hükümdarın çömlekçibaşılı-yupıuı Mednan bile iman etmemişti. I'.una rağmen dosttular. Birbirlerini seviyorlardı. Mednan Sardanapal'ın fikrindeydi... Hazreti Yunus ) r.ı o veba hastalığıyla beyninin, kafasmm içinin ze-[ilendiği, düşüncesini taşıyordu.

Sık sık salık verilen ilâçları getiriyor, bunları kullanmanı için Hazreti Yunus (A.S.) a âdeta ağlareasına yalva-ıı yurdu.

Hazreti Yunus (A.S.) bunları Mednan'ın kalbini incit-ıiuılcn reddediyordu.

Bir gün de Mednan, daha gün ışımasıyla beraber, ı 'ıclr'ye karşı olan ağacm altmda oturan Hazreti Yunus l A S.) a uğardı yine .

Elinde tuttuğu çanağı uzatıp rica etti: «Ey Yunus, *ye* şunu.» «Nedir?.»

«Gece, Asya'nın çok uzaklarından bir kervan geldi. 'Sana ilâç salık verdiğim bir arkadaşım, altı ay sonra dönebildi. Bu ilâç hafta geçmez çevresine gözlerini kapatanların, aklını karıştıranların dertlerine derman olurmuş.»

«O halde, keşke bir kervan dolusu getirtseydin. Asıl kür olanlar, aklı karışanlar, benden gayrdandır.* Mednan elbette üzülmüştü ama, yılmadır «Bunu saklayacağım.» Ödedi. «İstediğinde vereceğim.» Mednan .sözlerini ^bitirip uzaklaşırken, belliydi avunmak için olacak, ilhandandı:

*Derenin tabanını görüyorum, Kumdan bir halı sanki. Ama, bir türlü anlayamadım, Nasıl oldu d-a o kumlardan iki avuç kadarı birleşiverdiler? Kaskatı taş oldular ?.*
*Yular geçiyor,*
*Onu kemirmeye çalışan su,*
*En küçük parçasını lioparamadı.*
*Çevresindeki kumlar da- âciz,*
*örtemediler üzerini.*
*Uğraşmalarına rağmen.*
*Taş yükselip duruyor.*
*Onun aslına dönmesi,*
*Un ufak olup kumlaşması gereklidir.*
*Çare nedir buna?.*
*Kim ve nasıl*
*Kumları birbirine kenetleyen*
*Ve taşı yapan*
*Kuvveti eritebilecek?.*
Mednan, içindekileri döktükten sonra, ansızın durdu
Yüzü parladı ve kısa bir tereddüt geçirdi.
Geri dönüp Hazreti Yunus (A.S.) in karsısında *ym* çömeldi ve sordu:
«■Ey Yunus, bu kadar yıldır hiç puthanelere uğradın mı? Kâhinler, yıldızcılarla, büyücülerle görüştün mü?.:*
«Hayır.»
«Bunu yapmalıydın ey Yunus.»
«Neden ama?.»
«Bana, faydaları dokunacak gibi geliyor.»
Hazreti Yunus (A.S.) cevap vermedi.
Mednan ayağa kalktı: «Bunu yap.» diyerek gitti. . Hazreti Yunus (A.S.) ansızın toparlandı. __ 130 —

ıı ıın-ydmılarındaki putların en irisinüvjı en ufa-ıı lu»pni altında halka cesaretle hitap etmişti, ı »mi puthanelere uğramamış, halkı sapıklığa gö-> n 111 bir uykuda tutan asıl elebaşılarla konuşma-n dıı, hem putlarının yanında çağırmalıydı Alimi kalktı ve ana caddeye çıktı. buttan kokar sözüne uyup Sardanapal'ı, o kanlı ilimi, hep çağırmıştı ama, sonuç alamamıştı, ıiin parmakları olanları koparabilse, elbette ne
um tutan bilek ile kol, hattâ beden yaşardı. Pen-,inıl. imi ün ömürlerini geçiren koca esir bir insanlık, ı ı im <;ıkar, kurtulurlardı.
bir ümitle ilerledi Hazreti Yunus (A.S.).
*** ****
ı ıı Yunus (A.S.), ilk uğradığı puthane yakının-■"M ıı m lıalkla dolu olduğunu gördü. ıı. nıı ıı hemen hepsi dertlerine deva bulmak için gel-. 11 buraya.
Ilrii ve üfürükçülerin çevresinde toplananlar, an-■.' miniiyorlardı ve çare istiyorlardı. *ı* 'ıii ıı da «Peki peki!» diyerek, bazan bir servet karşı-*vv* üfürükle sözde çareyi veriyorlardı, ilanda dert yanıyorlardı: Verdiğin büyü tutmadı.» diyorlardı.
Irnbazların cevabı hazırdı: (Muhakkak yanlış yaptın, yahut dilediğin iş pek dürt I İğin parayla görülemez.» ı ıı yaptım.» [11] İnilde sebep ikincisidir.» l<- ndıımlar, keselerini tekrar boşaltıyorlardı büyü-(IIıüne ve istiyorlardı: ı tıiyiin tutsun, o zaman daha da getiririm.» »IGIbctte getireceksin... Yoksa büyü bozulur.» —- 131 —

Hazreti Yunus (A.S.) dayanamadı biriken halka di nüp uyardı:
«Şimdiye kadar bunların yaptıklanndan hiç fayda gürdünüz mü? Hepsi sahtekârdır. Kolay yoldan para kazanıyorlar. Size yıllardan beri hep söylüyorum ve söyleyeoo» ğim, Allah (CC.) ancak ona inanan kullarına şefkat ulaşmasını emreder.»
Hazreti Yunus (A.S.), büyücülere de sordu:
«Ne doymak bilmez bir hırs içindeymişiniz meğ< Yeter artık. Eğer yaptıklarınızda fayda olsa önce ken nize dokunurdu. Baksanıza kiminiz kör, kiminiz uyuz, miniz topalsınız.» Büyücüler ve halk birdenbire parladıl
Nerdeyse Hazreti Yunus (A.S.) ı paralayacaklardı.
Devriye gezen askerler önlediler şöyle diyerek:
«Biliyorsunuz, Hükümdarımız Sardanapal'm kesin « ri var. Bu zararsız insana dokunmak yasak.»
Hazreti Yunus (A.S.), ancak bu ikazla kurtuldu.
O gün akşama kadar, girip çıkmadığı puthane, kon madiği kâhin, yıldızcı, sihirbaz ve onlarla konuşan h kalmadı.
Hattâ putların karşısına geçip o aciz halleriyle, halk görsün, ibret alsın diye, alay etti.
Fakat yine elleri boş döndü.
Üzgündü şüphesiz Hazreti Yunus (A.S.).
Hele yarın tekrar Sardanapal'm çağırtacağını haini» yınca, üzüntüsü arttı. Ne konuşacaktı onunla?. >
Yirmibir yıldır süren aynı konuşmayı:
«Allahını tanıyanlar kaç kişiye yükseldiler ey Yıı nus?»
«Henüz hiç kimse yok.»
«Sana böyle olacağını söylemiştim.»
Evet, bunları konuşacaklardı.
Bir peygamber için acıydı bu.
Hazreti Yunus (A.S.) bunları düşüne düşüne gidor

kailin <ılmuş, ortalık kararmıştı.
ılgındı hâlâ. ıı kınlın «esi duyarak durdu.
karanlıkta, bahçesinin kerpiç duvarına sırt ve-dllı, kendi kendine, bir başka konuşuyordu. Illlpdl
II.ızreti Yunus (A.S.):
*I kıtta doğduğum gün,*
*Beni kör bir kuyuya attılar,*
*llu.ş}calarınt da.*
*Hiçin yaptılar bunu?.*
*Kuyudan su değil,*
*Haşka şey istiyorlar bizden.*
*Toprağı eşeliyoruz durmadan,*
*Tırnaklarımız kırıldı.*
*Han oturdu hepsine.*
*I Akın yukarda bekleşenlerin*
*Umurunda değil.*
*'Anman zaman rnerdiverüeriyle İniyorlar yanımıza. Tırprakian çıkardıklarımızı Yukarıya taşıyorlar.*
*Karşılığında aldığımız hırtımıza vurulan kamçıların Bıraktıkları yaralardır.*
*Nasıl kurtulacağız f.*
*Putlar çektiMerimizi görmüyorlar mı?*
*1 Meşeler bir ip uzatırlardı.*
*Çıloardik bu kör kuyudan.*
*Fakat hani?.*
*Nrrdeyse ömrüm tükenecek,*
*%u etrafıma yığüan kemiklere karışacağım.*

Hazreti Yutıus (A.S.) kadının sızlanışı bittiği hulılo orada durdu bir zaman daha.
Nerden nereye?. Aklına amcası Peygamber HazrtÜ Elyesa" (A.S.) in bir açıklaması gelmişti.
Sanki şimdi yine Hazreti Yunus (A.S.) a sesleniyol du:
«Ey Yunus, kadmlar zayıf yaratılmışlardır ama, b* dencedir bu. Onlar daha çabuk Allahlarma, varlığına, in»« nu-lar.»
Neden böyle yaratılmışlardı kadınlar?. Sebep a<;ılılı
Annelikle şerefleniyorlardı daima ve anneler evlât I«■ rma ilk hayat yolunun selâmette olanını gösteriyorlardı,
Hazreti Yunus (A.S.), karar verdi.
Kadınla konuşacak, onu kazanacaktı.. Pek ümitliydi
Artık yarm Sardanapal'm karşısına çıkınca, sualini «Hiç» değil «Bir» cevabını verebilirdi.
Fakat ne hikmettir anlaşılmaz, daha Hazreti Yunun (A.S.) ilk adımım atmadan, bahçenm içinden bir crkoll peydah oldu ve kadının üzerine yürüdü. Bağırdı:
«Hâlâ aynı feryatlar mı?.»
Kadın cesaretle cevap verdi:
«Evet, daima devam edeceğim.»
«Beni kepaze bir hale koydun.. Yakmda canimin <>v namaları her an mümkündür.»
«Onu da çabuklaştıracağım. Sabahleyin meydanl.mı gidip bu sözlerimin daha beterlerini haykıracağım.»
Adanı birden kadının üstüne yürüdü ve: «Öyle ml1 diyerek boğazına sarıldı... Sıktı sıktı.
Kalktığı zaman söylendi:
«Artık dilediğin gibi Dicle denizin dibindeki balıklın İn konuşabilirsin.» Dediğini de yaptı.
Kadını sırtlayıp karanlık içinde nehre doğru uzaklaşıp gitti.

## (vn>

SON FDtSAT

Hazreti Yunus (A.S.) kadının boğularak, öldürülmesi ■ i m. yeniden bir ümidinin daha kırıldığına hayıflana ıll.-ıuu evine gitti. Hep ertesi şahabı düşünüyordu. Gamla doluydu.

Sabahleyin yine Sardanapal'ın arabası gelecek ve ınıya götürecekti... Ve Sardanapal'ın alaylı sözleriy-filaşacaktı. tI gece göz kırpmadı. Sevgili Allahma dua etti, yalvarıp vakardı.

Gün ışırken birdenbire Hazreti Cebrail (A.S.) ı karlı buldu.

Cebrail (A.S.), Hazreti Allah'ın şu emrini getirmişti:

Ey Yunus!. Ninova halkını azab ile korkut!. Onlar

İlli günde imana gelmezlerse, azabım şiddetli olacaktır..v

I [azreti Yunus (A.S.) in eline bir imkân vermişti Haz-ı.ıı Ulah (C.C.J. Bundan elbette faydalanacaktı. Ve bu

*m* Ninova halkı için son fırsattı.

Hiç bir peygamber, kavminin azaba sokulmasını is-

zdi. Hazreti Yunus (A.S.) da şüphesiz öyleydi.

Arlık Allahın gazabını bildirince, sapıklıktan dönerli! 11 lirine kendisini iyice kaptırmıştı.

I fykusuz olduğu halde, dirilmişti.

■* _ 135 __

O haliyle saraydan arabanın gelmesini bekledi ve gelince hemen binip gitti.
Sardanapal, her haftaki gibi, yüzü alaylı bir gülümsemeyle onu beklemekteydi. Hazreti Yunus (A.S.) Sarda-napal'ın bu isi bir çeşit eğlence haline getirdiğini ve zevk aldığını büiyordu. îlk konuşan yine hükümdar oldu:
«Ey Yunus, Allah'ını tanıyanlar kaç kişiye yükseldiler?.»
«Henüz hiç kimse yok.»
«Ben hesap ettim, tam yirmiüç yıldır sürdürdün vazifeni. .'. Ve gördün ki Ninova halkı dağından bir zerre bile koparamadm. Artık vaz geç bu işten. Sen ileri, üstün bir sanatkârsın, ona dön.»
«Hayır devam edeceğim.»
«Yazıkî. Artık kesinlikle anladım ki, sen gerçekten o veba afetinden bir şeyler kapmışsın, aklına zarar gelmiş.*x*
«Yanılıyorsun ey Sardanapal.»
«Ben yanılmam.»
«Bu gece sabaha karşı Allahım bana bir emrini tebliğ ettirdi.»
«Kiminle?..»
«Cebrail (A.S.) ile.»
«Nedir o?..»
«Eğer kırk güne kadar imana gelmezseniz, Allahım Ninova üzerine gazabım yağdıracak.»
«Nasıl bir gazab?..»
«Onu ancak kendisi buyurur. Gökyüzünde ve yeryüzünde orduları bitip tükenmek bilmezler.»
Sardanapal, yine aldırış etmedi.
Hattâ Hazreti Yunus (A.S.) ı tehdit etti:
«Tam kırk günü bekleyeceğim.. Kırkıncı günün acımasında Allahın gazabı gelmezse, artık basma gelecekleri sen düşün. Çünkü artık sabrım tükendi.» .

«Buna razıyım ey Sardanapal!.. Ancak seni ikâz edi-...ı um. Allahımın verdiği son fırsattır bu.»
«Haydi git.»
Hazreti Yunus (A.S.), Allahın son emrini bütün Ni-halkına ve surlardan dışta yaşayanlara teker teker luyurmak mecburiyetindeydi. Gecesini gündüzüne kattı.
Her gün bir semte uğruyor ilâhi gazabı haber veri-ılıı. ″
dinleyenlerin de sabrı tükenmiş olacaktı ki, artık onu İteliyor ve kovalıyorlardı.
Surlar dışma da çıktı Hazreti Yunus (A.S.), aym so-
. karşılaştı. Halbuki günler hızla ilerlemekteydiler.
0<; IKÎŞ gün kalmıştı, Allahm gazabma çarpılmalarına.
I [azreti Yunus (A.S.), hiç değilse iman edecekleri şe-lılı .lığına uzaklaştırmayı vazife bilerek, akşamları sabaha
u . (.azabı tebliğ etmediği bir yer düşünerek, bulursa
ı r.Tm oraya koşuyordu. Böylece son gün gelip çattı.
l irmek ertesi sabah gün ışırken ilâhî gazaba uğraya-
ı Nmova.
«) gece, her zaman yaptığı gibi, uyumadı yine Hazreti um (A.S.).
I'ıhçedeki ağaç altma oturdu, ay ışığmda yıkanan
■ v<- bakarak bir zaman ağladı.
(imınetinin helak olacağım bilen hangi peygamber
.ııjı dökmezdi!..
Halbuki yakın iskelelerden kalkan küçüklü büyüklü
ıl«*rden gece ilerledikçe şarkılar yükseliyordu.
Hazreti Yunus (A.S.) ister istemez bunları işitmek
udu kalıyordu.Hele sefahat âlemine çıkmış kayıklar!.
Denebilirdi ki, Hazreti Yunus (A.S.) hariç, eğlenme-»ktu ve devam edecekti sabaha kadar.
urada Mednan geldi Hazreti Yunus (A.S.) mya-"i urdu.

«Pek mahzunsun ey Yunus!..» dedi.
«Biliyorsun.» karşılığını aldı.
«Neyi biliyorum?.»
«Hazreti Allah'ın verdiği son fırsat bu sabaha kar bitiyor. Hiç değilse sen inan da şehri terk et!. Bak isin lelerden gemiler kalkmada. Birisiyle uzaklaş ve canU kurtar.» Mednan da güldü. Sordu:
«Demek kırk gün geçti ha?..»
«Evet.»
«Haber verdiğin gazab gerçekleşmezse ne olacak?.
«Buna imkân var mı?.»
«Ben hükümdarın verdiği bir işi bitirmek zorun yım.»
«Ne zaman verdi?.»
«Bugün.»
«Demek saraya çağırüdın?..»
«Evet.»
«Sardanapal da gazabı unutmuş mu?..»
«Öyle olacak ki, gelecek misafirleri için hazırhkl dır... Bir de...»
«Evet.»
«Sanırım Medya ile Babil'de bazı ayaklanmalar muş. Hükümdar bunları bile önemsemedi. Deli midir ey Yunus şu Medyeliler ile Babil ileri gelenleri?. Eskid de baş kaldırmış, cezalarını çekmişlerdi. Bir türlü usl mak bilmedi]>*:r.»*
Mednan bu konuyla ilgili bir ilhamda da bulundu:
*Yazık o kimseye ki,* Sc7fci *cm kere tırmanmaya çalıştığı Fakat her seferinde düştüğü Kayalara tırmanmakta inat eder.*
*Yaralarının gittikçe arttığından,*

*Gücünü kaybedişinden*
*Haberli değil mi yoksa?.*
*Veya her düşüşü kamçı midir onaf.*
*Merak ediyorum,*
*Kayaya 'çıksa ne olacak,*
*Oradan göreceği nedir f.*
*Belki ufku biraz daha genişleyecektir.*
*Değer mi bu kadar emek?.*
*Hiç değilse aklını kullansın.*
*Kayayı dolansın.*
*Belki arkasında çıkacağı bir yer vardır.*
Mednan, bunları söyledikten sonra: «Bana izin.» üeüı. Çekilip Hükümdar için ne yapacağımı düşüneyim.>
*** ****
Hazreti Yunus (A.S.J Mednan gittikten sonra, hep ,Kİa kaldı.
Allah'ın gazabı Ninova üzerine yağacaktı artık de-ni'k. Bu nasıl bir gazab olacaktı?.
Bilmiyordu, vahy de almamıştı.
Öğrendiğine göre, Hazreti Allah (C.C.) m sapıklar 11,111 tatbik ettiği çeşitli buyruklar vardı. Nicf gelip geçmiş peygamberler zamanında görülmüşlerdi.
Hazreti Yunus (A.S.) sabır ve üzüntüden kurtulma I Rresini Allanma ibadette buldu yine.
Gün ışıyana kadar başmı secdeden kaldırmadı.
Son doğrulusunda, sabahın başladığım görünce ansızın fenalaştı.
îşte kırk gün dolmuştu, fakat Allanın buyurduğu ga-lAp neredeydi?.
Az sonra uyanacak halk, ta Hükümdara kadar, omın-lıı alay edeceklerdi.

Yoksa bildirilen gazap şeytan işi miydi?. Olamazdı.
Hazreti Yunus (A.S.), Ninova halkına gücenikti.
Bir gam kuyusuydu sanki.
Birdenbire, üzüntüsünün tesiri, yükü, altında daha fazla düşünemedi ve yerinden fırladı. En yakın iskeleye koştu. Niyeti Ninova'dan ayrılmaktı. Bir gemi araştırdı.
Buldu iyice dolmuş olan gemiyi ve bindi.
Mahzene inip uzandı... Uykusu ağır bastı.
O balık sahibini de (hatırla). Hani o, (kavmine) öfkelenmiş olarak gitmişti..
(Enbiyâ': 87)
*(Buradaki —Balık Sahibi— tabiri-, Hazreti Yunusu üerde balık yutacağı için buyrulmuştur.)*
Hani O dolu bir gemiye kaçmışta.
(Sâffât: 140)
(Habibim) sen şimdilik Kabbinin hükmüne (intizaren) sabret. O balık sahibi gibi olma. Hatırla ki o, gamla dolu olarak (Rabbir!?) dua etmişti. (Kalem: 48)
Gemi iskeleden ayrılmıştı o esnada ve Dicle ortasına gelmişti. Lâkin ansızın durdu.
Bu hal bilhassa hızla akan bir suda mümkün değildi.
O zamanlar büyük nehirlere, hattâ Nil'in kollarına bile (deniz) denirdi.
Elbette gemidekiler, kaptanlarına kadar cümlesi sapıktılar.
Buna rağmen, geminin yürümediğini gören kaptan, elbette Hazreti Allah (C.C.) m verdiği emirle olacak, ilân etti:
«Gemi durdu. İçimizde bir suçlu var. Ya çıkıp söylesin, yahut kur'a çekeceğim.*

I İn; kimse suçu üzerlerine almadılar.
0 kirada mahzende bulunan Hazreti Yunus (A.S.) MinifjLı ve aklım basma toplamıştı.
«Kyvah ne yaptım ben?.. Suçluyum.» dedi. «Çünkü i'[1]'.[1]'" peygamber vahy almadıkça memur edildiği yeri iıi, cınıemiştir ve edemez. Ben niçin bunu yaptım?.. Kırk
«l<> I muştu ama, belki Hazreti Allah (C.C.) bilinmez im hık metle en son imtihan için birkaç saat geciktirmişti ı • il) ordularım... Yahut henüz uzaktaydılar.»
() .sırada yanına biri geldi ve haber verdi:
«Sen niçin buradasın?...»
«Yukarısı pek dolu.»
«Ama gemi yürümüyor, denizin ortasında kaldı.»
«Neden?..»
«Kaptan bir suçlu var kanaatinde, suçlu çıkmazsa, kur'a çekecek ve kime çıkarsa onü denize atacak.»
Hazreti Yunus (A.S.J anlayacağım anlamıştı.
1 Krhal güverteye koştu.
*(Burada çeşitli rivayetleri gözden geçirmekte fayda* ***im dır:***
*t — Hazreti Yunus'un Hz. Elyesa'ın oğlu olmadığını, Amittay'ın evlâdı olduğunu değişen Tevrat yazarak annesi Metta oğlu deyişini nakz eder. Ayrıca olayın Akdeniz'de cereyan ettiğini söyler. Geminin kalkmama isi Yafa kıyılarında, olmuştur. Ctemi üe Tarşiş'e (Tarsus'a) doğru gidip o bölgedeki bir yere saklanacaktı Hazreti Yunus. Çünkü Yafa taraflarında bulunan (Ninive) halfa onu yalanlamışlar ve kızdırmışlardı. Halbuki oralarda öyle bir şehir yoktur.*
*t — Bazılarına göre de Dicle taraflarında Mustul'da (Mustak) olan bir köyde doğmuştur ki adı (Ninive) dir. Amittay bu köye sürgün gelmiştir.*

*3 — Hattâ Hazreti Elyesa' ile Amittay't karıştırıp aynı kimse olduğundu birleşenler çıkmıştır.*
*Jf — Fakat çoğunluk babasının Elyesa', annesinin Metta olduğu gerççğindedirler ve Samirriyc'dı doğarak, Asur başşehri Ninova'ya gitmiş, l>ir yıl sonra peygamberlikle şereflenmiştir.*
*5 — Hazreti Yunus (A.S.) m peygamber olmadan*
*önce, Ninova'yı terkettiğini söylerler. Böylecı Peygamberlerin emir almadan vazife bölgelerini bırakmamaları gerektiği mecburiyetinin devamını sağlarlar. Halbuki aşağılara konacak Kur'-an âyetlerinde görüleceği veçhile peygamberken Ninova'dan ayrıldığı bir gerçektir.*
*6 — Her peygamber bilmeyerek, kul gibi hata işh -*
*mistir. Örnekleri vardır. Hazreti Yunus (A.S.)d'i kırk günlük gazab mühletini bile halkın dinlememesinden ziyadesiyle gamla dolmuştu. Gazabın biraz gecikmesi, günlerdir uykusuzluk hali, sapıkların ilerde kendileriyle alay edeceklerini düşünmesi bir an olsun onu yanıltmıştı. Nitekim, mahzende kısa bir uyku- hali ona doğruyu düşünme fırsatını vermiş ve nadim, olmuştu.*
*7 — Yine bazıları Hazreti Yunus (A.S.) in Akdeniz*
*sahillerinden kalkan gemiye bindiğini iddia ederler. Güya, Ninova halkı imana gelmeyince, Hazreti Yunus (A.S.) tekrar Filistin'e dönmüş, orasını da sapık görünce sahilde bir gemiye binmiş.. İlerde takip edileceği veçhile, gemiden denize atılınca, Onu yutan Yunus balığı, tekrar kendisini Ninova sahillerine götürüp bırakmıştır. Hele bu tamamen yanlıştır. Her şey (Deniz) tabiriy-den çıkmıştır. Büyük nehirlere de deniz dendiği unutulmuştur. Nitekim Hazreti Allah (C.C) ki-*

*talanda Hızır kısasını açıklarken NÜ kollarına dahi deniz tabirini kullandırmıştır. İkinci muhal hn hal de şudur. O tarihte Süveyş kanalı açıl-tn<tmıştı. Hazreti Yunus (A.S.) ı yutan balık Akdeniz'i doğudan batıya geçecek, Cebelüttank Ikığazı'ndan çıkacak, Afrikayı dolaşıp tekrar Umman Denizi'ne, Basra Körfezi'ne girecek ve Dicle Nehri'ne gelip, Ninova'ya yanaşacaktır. Bu >ı ular isteyen bir seyahattir.) - Diğer çatışan rivayetlere yeri geldikçe temas edeceğiz.)*

*** ****

ı lıı/.rcti Yunus (A.S.) güverteye koşup, kaptanın ya-ıuıtı > irdiği zaman haber verdi: «O suçlu benim...»

Kaptan, buna rağmen kur'a çekti. Kur'a da Hazreti

ı'a çıktı. Hazreti Yunus (A.S.) ı yakalayıp havaya kaldırdı-

Hazreti Yunus (A.S.) denize düşmeden önce gördü-

\- korkunçtu.

I'.ııtıdan, ufukları son hızla kaplayarak süj.siyah, ge-ı lı aranlık, bir gazabın yaklaşmakta olduğuydu o. I >emek Allah'm haber verdiği gazab gecikmemiş, baş-ı yerden şimdi helak edeceği şehre ulaşmıştı.

Hazreti Yunus (A.S.) tekbir getirdi.

ı viniyordu, tebliğ ettiklerinin gerçekleşmeleri dola-

ilde halkın korkularından Dua Tepesi'ne koştukları-ıı cörmesi sevincini büsbütün artırdı.

Tek üzüntüsü, hata yapması, Allah'ına karşı isteme-,<<< *u* .suç işlemesiydi.

Nihayet onu Dicle sularına, denize attılar.

Hazreti Yunus (A.S.) in batmasıyla tekrar gorilinin | bir oldu. Onu bir balık ağzma almıştı.
Gemidekiler haykırdılar:
«Yunus'u balık yakaladı.»
«Hani nerde?..»
«işte.»
«İşte.»
«Evet evet, hem de Yunus balığına benziyor.»
«O kadar büyük Yunus balığı olur mu?. YuniiH lıulıl lan insanla dosturlar ayrıca, yemezler.»
«Başkası da değil. Bakın döne döne, dalıp çıl> uçarak, yüzüyor. İhtimal insanları pek sevdiğindin ..mı yutmayacak, kıyıya bırakacak!.»
Bu esnada batıdan gelen korkunç gazab Nin> sarmıştı. Göz gözü görmez olmuştu.
Artık Hazreti Yunus (A.S.) ile ilgilenen yoktu.
Buna rağmen, kaptana kızanlar vardı:
«Sen Yunus suçunu itiraf etmesine rağmen, bunufl isbatım yapmadm, kur'a çekmedin. Kur'ada ona çil ğı ne b-elliydi. Göklerin kararması, îlâhlanmızm kızdırılın işarettir.» Kaptan savundu kendisini:
«Siz dikkat etmediniz, kur'a çektim. Yine ona çıJctl |
Sordular:
«Peki bu Ninova'nm hali nedir?.»
«Bilmiyorum... Derhal uzaklaşalım.»
Birisi hatırlattı:
«Yunus, iman etmez, onun Allah'ım tanımazsak, ı:»> zaba uğrayacağımızı bildirmişti. Bu sabah kırk *gün* <»l du.»
Derken kur'a çekmiş (1er) di de matlup lardan olmuştu.
O, kınamış bir halde iken (kendi kuiulln)

kuuyorken) kendisini bir balık hemen yutmuştu. (Sâffât: 141 - 142) (Ilımlarına bu âyetlerdeki «Ağzına aldı.» cümlesinden \ ıiiıuMİı^ııı, götürüp sahile bıraktığını kabul ederler. \. idî bir balığm insan yutup barındırmayacağı fikrini i.-/mnmalarıdır. Halbuki aşağılarda kat'i olarak görüle-• ■Uıı ki, Hazreti Allah (C.C.) Kur'an'da yutulduğunu ve badiğin haramda pelte haline geldiğini açıklayacaktır. Bu t in İn düşünenler, bilmeyerek Hazreti Allah (C.C.) dilerse İninin değil bir balığa, bir fındığa bile emir vererek koyanım ve tekrar diri çıkartır.)
< îemidekiler, bunu hatırlayınca hemen kaptana koşnil
«Bizi tekrar kıyıya çıkar, Hazreti Yunus (A.S.) in A Mu lı'ma imanımızı haber vermek için, biz de Dua Tepe-«rııe gideceğiz.» Kaptan bunu yaptı.
Çünkü o da aynı ruh haleti içindeydi.
Nmova içi görülecek bir haldeydi.
:,'•< lirin üzerine çöken o gazab fırtınası, bütün karanlı-ıı ı, şehri sarsıyordu.
I lulka her ne hikmetse bir şey olmuyordu ama, mey-ılunlaki tapılan o iri putlar yıkılıyordu.
l'ııthanelerm damları uçuyor, her şey yerle bir oîu-
lıı
Nmova halkı, hemen hemen hepsi Dua Tepesiyle çev-Inl doldurmuşlardı.
Hükümdar Sardanapal, bütün yakınlarıyla söztaşının itlinde duruyordu. Yalvarmalar, nedamet, Hazreti Yunus (A.S.) in ha-vırdiği Hazreti Allah (C.C.) a iman sözleri saatleri
Nihayet Hazreti Allah (C.C.) şimdilik Ninova'mn üze-ı inil, n gazabını kaldırdı.

O gündüzü geoe yapan karanlık kasırga, ansız m da di. Herkes sevindi.
Yine tam o anda bir haberci geldi ve Sardaıui|>;ırı müjde verdi:
«Ninova'ya yaklaşan Babil ve Medya asileri, aıiHiım bozulup kaçmaya başladılar.»
«Nereden gördünüz?.»
«Surların üzerinden.»
«Nasıl olur da buralara kadar gelirler?..»
«Daha önce pek gizlenerek sokulmuşlar, yaklaşma birleşmişler.»
Sardanapal Hazreti Yunus (A.S.) m son sözleri)
hatırladı:
«Göklerde ve yerde Allatan orduları çoktur.» Doğruydu, işte Hazreti Allah (C.C.) o ordulard ikisini Ninova'ya yollamış, fakat halkın duasını kalO
ederek geri çekmişti.
(Azabımız gelip çattığı'zaman) iman <<lljı de imanı kendisine faide vermiş bir nımı leket (halkı) bulunsaydı ya! (Bu asla vaki olmamıştır). Ancak Yunus'un kavmi ı> tesnadır ki bunlar iman edince kendilerin den dünya hayatındaki rüsvaylık az&hılU uzaklaştırıp giderdik ve kendilerini dultl bir zamana kadar (yaşatıp) faldelendinlılı
(Yunun: 08)
Acaba neden çekmişti?..
Çünkü Azab henüz gerçekleşmeden imana gelmislifı di. Bütün tepedeküer bu kanaatteydiler. Daha önceleri hem kendilerinin, hem atalarının lal etmeyişi pişmanlığındaydılar.
Duyduklarına göre, bu şehre, Ninova'ya var oluşun

.ı \ ılıtmayacak derecede çok peygamberler gön-
IJuzrcti Allah (C.C.). Fakat horlanmalardı. Niha-
"iı (A.S.) gönderilmişti. Yüzbini aşkın nüfusu olan
._
**Onu** yüzbine **(Ninova halkına) Peygamber gönderdik. Hattâ arüyorlardı da. Mlıayet ona iman ettiler de kendilerini bir zamana kadar geçindirdik.**
**(Sâffât: 147 - 148)**
*****
Hükümdara Sardanapal, şehre döndüğü zaman, ıi > M)i manzaradan herkes gibi şaşkına döndü, ı ıı karınca yuvası bile yerinde duruyordu ama, ne
ı pullara, puthanelere olmuştu. İli' >,<•, sihirbazlarla, yaldızcıları, büyücüleri, kâhinle-. im dışına, oradan da Asur ötelerine kovmakla başla-İHIfnr hepsinin başlarım uçururdu ama, Hazreti Yu-ı in kan akıtmaması öğüdü aklına gelmişti. I lazreti Yunus (A.S.) neredeydi? Onu ıı meydana çıkması gerekliydi.
Iııkii kendisi başta olmak üzere, hiç kimse Allah'ın ' p# vaşaklarının neler olduğundan habersizdiler, laııapal, her tarafa adamlar saldı, luramadı Hazreti Yunus (A.S.) ı.
.nada gerçeği öğrendi. Gören şahitler kesin kolunu. Hazreti Yunus (A.S.) ı balık yutmuştu. ıpaçaktı Sardanapal şimdi? !' ılı> onu sıkıştırıp duruyordu. Nihayet emir verdi : dilik yalnız şehadetîe yetineceksiniz. Hazreti Al-ı Ikmeden emir ve yasaklarını öğrenmemiz için se-<",!rr.» Olacak mıydı bu? Elbette.

lardı :
*Yeni ve öz bereket*
*Tohumu göğsümüze*
*Nur nur ekildi.*
*Onun filizlenmesi gerekli.*
*Sunu ne ile,*
*Nasıl yapacağız f.*
*Tohuma su, yiyecek, ı§ık lâzım.*
*Göğüslerimize de*
*Allahın emirleri.*

Sahi, HazreLi Yunus (A.S.,) balık tarafından yutun duktan sonra nelerle karşılaşmıştı? Şunlar olmuştu kır Hazreti Yunus (A.S.) Yunus'un karnında balığa yem olmadı.
Çünkü Hazreti Allah (C.C.) a o haliyle yalvarma hatasını kabul etmiş, af edilmesini dilemişti.
Hazreti Allah da duasım kabul buyurmuş, balık bil kıyıya yanaşarak Hazreti Yunus (A.S.) ı kumlara bn mıştı günlerden sonra.
Eğer çok teşbih edenlerden olmasaydı, hm halde (insanların) tekrar dirilecekleri gt| ne kadar onun karnında kalıp gitmişti. I9 te biz onu, kendisi de hasta olarak, m ılı bir yere (çıkarıp) bıraktık.
(Sâffât: 143-1
Eğer Rabbinden ona bir nimet erişmiş ol*< masaydı 0, mutlaka çırılçıplak (çıkarıldı ğı) 0 yere kınanmış bir halde atılanı Mı
(Bunun ardından) Rabbi onu seçti d<> l dişini salihlerden yaptı. (Kalem: 4!)

O balık sahibini de (hatırla). Hani o, (kavmine) öfkelenmiş olarak gitmişti de bizim kendisini hiçbir zaman sıkıştırmayacağımızı sanmıştı. Derken o, karanlıklar isinde (kalıp): «Senden başka hiçbir tanrı yoktur. Seni tenzih ederim. Hakikat ben haksızlık edenlerden oldum.» diye (Allah'a) niyaz etmişti. Bunun üzerine de bât onu (n bu duasını) kabul ettik. Kendisini gamdan selâmete erdirdik. İşte biz iman edenleri böyle kurtarırız. (Enbiyâ: 87 - 88)

I İn/1 eti Yunus (A.S.) o tenha kumluğa bırakıldığı • ■tM, beden azalan tamamdı ama, Hazreti Allah (C.C.) uıı'mı'da da açıkladığı gibi, hastaydı. Sanki bedeni ı isti.

Alımdaki kum ateş, göklerdeki güneş ise ateşten be-

l'nlıat Hazreti Allah (C.C.) elbette onu affettiğine atacaktı. Hemen baş ucunda bir asma belirdi. ʳiidü çabucak ve gölgelik oldu. ı ı itama, kabak meyvesi verirdi.

Icce Hazreti Yunus (A.S.) in kısa zamanda alinin kum soğudu ve başına işleyen güneş tesirsiz kaldı. ■ aynı zamanda yabanî bir dağ keçisi geldi. Bacaklarını Hazreti Yunus (A.S.) in ağzı üzerinde Hazreti Yunus (A.S.) bol bol süt emdi, o gün aynı ı id'il kere Hazreti Yunus (A.S.) ı emzirdi.

lece Hazreti Yunus (A.S.), kuvvetini buldu. Takat henüz yerinden kımıldanamıyordü.

una doğru, pek yakınma sürüsüyle bir çoban gel-

di ve sürüsünü Dicle'den sularken, oturup önce kaval ç di, sonra ilhamlandı :
*Hep aynı, işteyim. Gün ışırken sürüleri alıp Kırların yolunu tutuyorum. Aksamla birlikte dönüyorum. Bıktım, değişiklik istiyorum. Doğdum doğalı şehir yüzü görmedim. Anlatanlara imreniyorum. Hayal ediyorum dinlediklerimi.*
*Bir sebep çıksa da Ben de gitsem bir şehre, Küçüklüğü, büyüklüğü farketmez. Fakat o talih nerde bende.*
Hazreti Yunus (A.S.) çobanın birdenbire sustuğunu far ketti ve o kendisine doğru geliyordu. Söyleniyordu da :
«Daha bu sabah yoktu şu asma kabağı. Nasü birdnO büyümüş ve gölgelik olmuş. Meyvalan bile var?»
Çoban, gelince, henüz Hazreti Yunus (A.S.) ı farkM meden, asmanın kökünü araştırdı. Hayreti büsbütün ali ü. Doğrulurken bunu dile getirdi:
«Kökü de yok. Olamaz bu, olamaz bu. Ben hayal gö« rüyorum.»
Üzerine sapı olmayan cinsten (gölgelik) bir ne-bal bitirdik. (Sâffât: ]4fl)
Çoban, neden sonra, asmanın gölgesi altında bir İl sanın varlığına gözü takıldı. Bu insan çırılçıplaktı. Sadece, asma yaprağıyla mahremiyeti örtülmüş i ti Hem de az önce kendi kendine düşen bir yaprakhı

inin, Hazreti Yunus (A.S.) in baş ucunda yere çö-«• her tarafını dikkatle inceledi. IVk cevap alacağını ümit etmediği halde, sordu : Kimsin sen? Bu hale nasıl düştün?» ınus Peygamberim ben.» demektir anlamadım?» Allılı tarafından insanlardan Ninova'da yaşayanları» çağırmaya memurdum.»
■lıım umursamadı, «Ne karışırsın böyle işlere?.» deseni ne hale koymuşlar?.» I*ı m böyle yapanlar insanlar değildir. Görev yerimi İİl bıraktığım için, Allahım ders verdi bana. Bir ba-•. m ı urdu. Niyazım üzerine buraya, selâmete çıkardı
Çoban çok saftı: I \ı ki çabuk aklın basma gelmiş, balığın karnında bir m kalsaymışsın, bedenin dağılacakmış.» ı >ı>ğru.»
ı Şu bir anda yok iken, köksüz asmayı sana gölgelik m ymo O Allah'ın mıdır?.»
'•t.»
ı lıtzreti Yunus (A.S.) çobandan çok şeyler öğrenmek
İn iima, az önceki ilhamıyla haber verdiği gibi, hiç
<ılcn ayrılmamıştı... Nereden bilip cevap verecekti.
Mnaelâ ne kadar kaldığını merak ediyordu balık kar-
Allah'ın gazabına uğrayan Ninova ne haldeydi aca-
I >aha bunlar gibi sorular, ı lulbuki çoban başka düşüncelerdeydi, mı dile getirdi : By Yunus, sen burada nasıl kalacaksın? Sırtlayıp otıirmek arzumdur. Lâkin bedenini tutar tutmaz ■ i)',mdan çekiniyorum.» Hasreti Yunus (A.S.) cevapladı:

«Bir dağ keçisi beni sütüyle besliyor.  Sen de aradi su verirsen, çok sürmez burada toparlanırım.»
«Fakat canavarlar dolaşır geceleri.»
«AHahım korur.»
«Hayır seni bırakamam. Sağlığına kavuşturup bir kadaş kazanmak istiyorum. Ağılda yalnız yaşamaktan kadar bıktım ki.»
«Yalnızsın ha?.»
«Yakınlarım çekip gittüer. Şu sürü sahiplidir. Sütle ni, yününü bazan koyunları alıp götürür adamları.»
«Neredeyim acaba?.»
«Bilmem ki.»
«Ninova adlı bir şehir duydun mu?.»
«Duydum.»
«Uzak mıdır?.»
«Ayak çabuk tutulursa yarım günlük yol olduğufl dinlemiştim.»
«Tepelerden görülmez mi ?.»
«Görülmez, dağ keser.»
Çoban bu cevaptan sonra, kararım bildirdi :
«Ey Yunus, karanlık bastırmadan ben sürüyü aflj kapatayım. Köpeklerim onları bekler. Döner gelirim, • ninle kalırım.»  Çoban dediğini yaptı ve gitti.
Döndüğü zaman yanında bir köpek de vardı.  • \
Hazreti Yunus (A.S.) m yanma oturdu.
Önce su isteyip istemediğini sordu.
Hazreti Yunus (A.S..), istedi. Çoban daha sonra anlattı :
«Sen bana Ninova adlı şehri sormuştun değil mil «Evet.»
«Ağıla vardığımda oradan iki yolcu geçiyordu. I durup sordum, epeyce bilgi verdüer.» «Anlat bana!»

• Nıımva hakikaten yarım günlük yolmuş.»
• <;<lirken uğramışlar mı?.»
«< »nidan yola çıkmışlar öğle vakti.»
• Nasıl olur?.»
«I lilmem öyle söylediler.»
• Hayır, Allahım o şehre gazabını emretmişti. îlk iz-
ı..... <le Dicle'ye atılırken görmüştüm. Ninova'da şimdi
■ MİİIi hiç kimse yoktur.»
• Hu dediğini anlattılar ey Yunus.» «Öyle mi?.»
• lOvet. Beş hafta kadar önce, bir sabah göklerini si-vnlı Imlutlar sarmaya başlamış. Onlar bunları daha ufuklu c[1] ""ünce koşuşup Dua Tepesi'ne çıkmışlar ve hemen putlardan kopup senin dediğin Allah'a iman etmişler. îş-|| o /.aman garip bir şey olmuş. O bulutlar kasırga hızıyla yine gelmişler şehre ama, ancak putlan ve puthaneleri ıl< v irmişler. Değil halka, bir böceğe bile zarar gelmemiş
İİli.»
Hazreti Yunus (A.S.) şaşırdı : «Demek öyle.» dedi.
Sonra yine sordu :
«Daha ne dediler?..»
♦Meğer Babil ve Medyen'den ayrı ayrı gizli askerler ■•İmiş, Surlar dışında birleşmişler. Şehri z&ptedecekler-miş kimsenin haberi yokken, onlar da meydana çıkmışlar Kimi öldürülmüş, kimi kaçmış, kimi esir alınmış.»
Hazreti Yunus (A.S.), büsbütün şaşırdı ve boş bulunup: «Nasıl olur?..» dedi.
Belki kendine göre haklıydı da.
Verilen fırsatı, son fırsatı kaçıran sapıkların, gazabın lıclirdiğini görünce, imana gelmeleri bir mâna ifade eder miydi?..
Hazreti Yunus (A.S.J bu türlü düşüncelerle nihayet uyudu.

**(vm)**

TEKRAR TUTUŞAN DALLAR

Hazreti Yunus (A.S.) uyandığı zaman, çobanın henüz uyuduğunu gördü. Birlikte getirdiği köpek ise az ilerde geziniyor, çevreyi kolluyordu.

Hazreti Yunus (A.S.) birdenbire güneş ışıklarının bedenini rahatsız ettiğini farketti.

Gölgeliğe baktı. Gölgeliği yapan asma kupkuruydu.

Yaprakları kopup gitmişlerdi. Nasıl olmuştu bu?..

Niçin bir anda yeşeren asma, yine bir anda ölmüştü?.

Hazreti Yunus (A.S.) ürperdi.

Yoksa yine bir hata mı işlemişti .

Karşılığında cezalanıyor muydu?..

Cevabım kısa zamanda öğrendi."

Çünkü Cebraü (A.S.) gelmiş ve şöyle demişti :

«Ey Yunus, niçin bir günde yaşayan ve solan asmaya üzüldün? Onu Allah 'imiz öyle buyurdu. Sen Ninova halkının bağışlanmasmdan tedirgin olmuştun. Buna karşılık asmaya akşamdan bir kurt sokturdu, o kurt ağacı sabaha kadar yedi bitirdi, bu hale getirdi.»

«Galiba suçluyum yine?.»

«Allah'ımız sana ders vermek istedi. Ey Yunus, Ninova halkı, evet, son fırsatın bitimine kadar direndiler.

> <;ok uzaklarda, ufukta siyah kıpırdanışlar görünee
11 I >ua Tepesi'ne koşuştular. Demek ki sana karşı gel-
i'lylr iKjraber, için için varlığını ilân ettiğin Allah'ımı-
nwıbmdan çekmiyorlardı. Gazab henüz belli olma-
l'.clki ufukta görülen o siyah kıpırdanmalar her za-
n m M iu ^ibi gelip geçici bulut olabilirlerdi. Allahınuz bu-
|Uıı İçin onları bağışladı. Ey Yunus, sen bir günlük ömrü
MU asma için üzülürsün de, Hazreti Allah İC.C.) yıl-IBİVH yaşamış, yüzbinlerin üzerinde kullannm canım al-
uirini vermek ister miydi? Onun af buyruğu deryalar-.1 m binlerce kat büyüklüktedir. Kullarmm en küçük uya-ııı«larıyla derhal onlara bunu sunar.»
«Anladım ey Cebrail., Beni bile ikinci affedişidir bu.»
«Af değil, uyandırmak.»
«Evet, acaba benden hâlâ razı mıdır?.»
«Razıdır ey Yunus!..»
«Vazifem bitti mi?.»
«Hayır, iyileşir iyilegmez Ninova'ya döneceksin. Halk AI İdil'imizin varlığına, birliğine, şehadet etti ama, emir vr yasaklardan tam haberli değiL Çünkü yirmibir yıldır ittiğin öğütleri can kulağıyla dinlememişlerdi.»
«:Anlıyorum. O halde lutf etsin, çabuk ayağa kalkayım Aksi halde Ninova'da birdenbire yükselen iman ağanımı yemyeşil dallan tekrar tutuşur.» O kadar.
Cebrail (A.S.) Hazreti Yunus (A.S.) m son sözlerini dinlemiş ve kaybolmuştu.
Yunus (A.S.), çobana başını çevirdi acı duymamaya '.nlı.şarak, çoban derin uykusundaydı daha. Seslendi ona :
«Artık kalk ey çoban!..» Çoban birden fırladı.
«Bir şey mi oldu ey Yunus?..» diye sordu.
«Hayır olmadı, fakat bak güneş yükseldi.»
«Doğru, hiç bu kadar derin uyumamıştım. O kadar da IfUzel rüyalar gördüm ki.»

«Adın nedir?.»
«Adımı ben bile unuttum. Herkes (Karaçoban) diyor.. Yetmez mi?»
«Yeter.»
Karaçoban, ancak o zaman asmanın kuruduğunun farkına vardı. Telâşlandı :
«Ben onun kuruyacağını biliyordum.» dedi. «Kökü olmayan her şey kurumaya mahkumdur. Sen burada yapamazsın. Bir çare bulmalıyız.»
Karaçoban çok bekletmeden sevindi ve bulduğu çareyi anlattı : .
«Seni ağıla taşıyacağım.»
«imkânsız bu. Dokunduğun anda bedenim dağıln Baksana, nerdeyse deri diye bir şey kalmamış bende.»
« Olsun, benim kendime göre bilgilerim var. Seni kö pek bekler. Ben ağıla gidiyorum. Hem sürüyü otlamaya çıkarayım, hem düşündüklerimi hazırlayayım.»
«Peki Karaçoban dilediğini yap.'»
Karaçoban uzaklaşır uzaklaşmaz, sanki onun gitmo-sini bekliyormuş gibi dağ keçisi yine geldi ve Hazreti Yu nus (A.S.) a bol bol süt içirdi. Geldiği hızla da uzaklaştı.
Hazreti Yunus (A.S.), çıplaklığına rağmen, hentlı hava ve toprak kızışmadığından dayanabiliyordu.
Aklına Karaçoban'ın son sözleri takılmıştı.
Karaçoban köksüz olan ağaçların kurumaya mahkum olduklarını söylemişti.
Doğruydu bu. Hattâ insanlar için bile öyleydi.
Temelden alınmayan inanç da yok olurdu.
Acaba Ninova halkı, öyle mi yapacaklardı?
Zamanla eski sapıklıklarına mı döneceklerdi?.
Bunu önlemek için çok gayret etmeliydi Hazreti Vn nus (A.S.).
«Onlar peygambersiz yapamazlar.. Bir an önce •,

mı.» diyordu. «Ama bu ayağa kalkmama bağlıdır. Ni-ı m < l>r;ıil (A.S.) bana bir ümit bile vermedi?..»
Hir naat kadar hep bunları kurup durdu Hazreti Yu-
**hlln (AS,).**
Nihayet, önce sürü göründü., yakınlarda otlamaya ko-
N Arkalarından Karaçoban geldi.
Sırtında yeni kesilmiş, dört koyunun derisi vardı.. Bir
ıhla su yalağı.
lifte bunlarla seni incitmeden, derini örselemeden, ıtr.ıl'i r.citiineceğim.» diyerek işe koyuldu.
Önce Hazreti Yunus (A.S.) m tam yanına boyunca ||l ı ıkur kazdı, îçine su yalağını koydu. Sonra kestiği ko-\imi.inn postlarını içleri dışarıya gelecek şekilde yerleşin, ı,
MUMU bitirince, ellerine başka deriler doladı, eldiven fthl f tanlar da nemli ve tazeydiler. Kadifeden yumuşak-lllfti Yavaş yavaş Hazreti Yunus (A.S.) ı tekneye doğru daldıra indire yaklaştırıp yerleştirdi.Kalktığında bağırdı :
«Başardım., Hiçbir tarafını acıtmadım. Derin örse-lıııııcdi.» Çukurdan tekneyi çıkardı.
(hm sırtında taşıması zordu.
.Sürüyüp götürmesi ise, Hazreti Yunus (A.S.) ı çok I ılııtsız ederdi.
Bunları da düşünmüş olacaktı ki, teknenin baş ve geriline urganlar bağladı, öndeki urganı çağırdığı en iri kö-l"yın boynuna doladı.
Arka urganı da omuz altlarından geçirdi kendisinin.
Köpeğe: «Haydi Kurtoğlu.» dedi.
Köpek yürüdü ve su teknesi bir hamak gibi havaya lâikti. Ağır adımlarla ilerlemeye başladılar.
Köpek sanki kimi taşıdığını biliyor gibi, büyük bir hürmet hissi içindeydi.
O esnada Dicle kıyı sularında bir kaynaşma oldu.

Bir Yunus balığı yaklaşmıştı.
Belki bu balık Hazreti Yunus (A.S.) ı uzun zaman içinde taşıyan balıktı.
Şimdi Hazreti Allah (C.C.) in kendisine emanet ettiği peygamberi emin ellere bıraktığı için sevinçliydi ve onu uğurluyordu son defa.
Fakat onu ne Hazreti Yunus (A.S.), ne Karaçoban farkedebildiler. Karaçoban kendi âlemindeydi. Başarısının kıymetini ilhamıyla dile getirmişti :
*Varsın asma kurusun, Yaprağım, meyvasım döksün, Gölgelediği adamdan Sanki niçin kıskandı bu iyüiğif Ne kazandı?*
*Belki de aksine İyilik etti hastama. Bana onu emin bir yere Götürmek imkânını buldurdu. Sevincim sonsuzdur.*
Hazreti Yunus (A.S.), Karaçpban'ın ilhamı bitince, ona gerçeği anlattı. «Asma suçsuzdur.» dedi. «Suç benim. Ninova halkının gazaba uğramadığı haberini ahnca içlen-miştim. Hazreti Allah (C.C), asmayı bir kurt salarak öldürdü.. Üzüntümü haksız buldu. Ben bir günlük asma için üzülmüştüm. Halbuki Hazreti Allah C.C.) yüzbinleri aşkın, her yaşta olan Ninova halkmı helak etmede acele e-mir buyurmazdı. Onların kendisine bir adım yaklaştıklarım görünce, O da onlara bin adım yaklaştı.»
Kara çoban: «Anladım.» karşılığını verdi.
Ondan sonra artık konuşmadılar.
Karaçoban aynı titizlik ve dikkatle, Hazreti Yunua (A.S.) ı ağıla kadar götürdü.

Orada da yeni kesilen koyunların derilerinden bir bü-ylllı yatak vardı.
Karaçoban, saati alan gayretten ve çalınmadan sonra Hazreti Yunus (A.S.) ı o yatağa yatırabildi.
Sordu:
«Ey Yunus, incinen bir tarafın oldu mı[1]?.»
«Hayır.»
«Buna pek sevindim..»
«Seni bana sevgili Allah'ım yolladı.»
«Ben de öyle bir ilhamdayım.»
Karaçoban, duvar dibinde duran tulumlardan birisini nlılı cevabından sonra, gelip Hazreti Yunus (A.S.) m be-<l< ni üzerine bol bol döktü.
Hazreti Yunus (A.S.): «Bu tedbir ne içindir?.» diye ibranca beklediği cevabla karşılaştı:
«Yalnız ağzından süt içmekle iş bitmez, zayıflayan İtrin dışardan da sütle beslenmelidir.»
*** ****
Nitekim öyle oldu.
Hazreti Yunus (A.S.), Karaçpban'ın titiz bakımı sa-y<?Hinde, etlendi, derisi gerilmeye başladı.
Kalkıp dolaşabiliyordu ama, henüz elbise ve çarık gi-yocek halde değüdi.
Karaçoban, sürü bakıcılık görevini de ihmal etmiyor-Günde iki kere yayılmaya çıkarıyordu onları.
Hazreti Yunus (A.S.) pek yakınlarda dolandığını anlıyordu. Nihayet ihtar etti:
«Ey karaçoban, korkarım ki benim yüzümden sana **l\z gelecek. Sürünle daha fazla ilgüen. Sahibi gelince a-r.ıırl amasın, veya işinden olmayasın.»
Karaçoban gülerek cevap veriyordu:
«Ağılın çevresi ottan geçilmiyor ey Yunus. Sürü bu-{'.ıın bitirse, yarm tazeleri çıkıyor. Bunda senin büyük uğ-

run var. Allah'ın, sana hizmet edenleri sıkmıyor. İyice iyi leşince bana onu tanıt, emriyle hareket ederim.»
«Olur ey Karaçoban.»
Hazreti Yunus (A.S.) her yalnız kalınca, Hazreti Allah (C.C.) a dua ediyor, hatalarma karşılık, onu hazmet» meyen Yunus balığına yutturmakla yetindiği ve asma gölgesinde serinlettiği, Karaçoban gibi bir dost kazandırdığı için şükranlarını sunuyordu.
Zaman zaman da Yunus balığının kanundayken bafl-na gelenleri, tekrarlıyordu ilhamlarıyla Hazreti Allah'a.
Böylece bedeni kuvvet kazanırken, kalbi de dahi fazla Allah sevgisiyle doluyordu:
*Ey Allattım,*
*ölüler diyarının bağrından,*
*Sıkıntı içindeyken*
*Seni çağırdım.*
*Sen de sesimi işittin,*
*Suçuma yüz çevirmedin.*
*Beni enginlere. Denizlerin yüreğine atmıştın. Orada sesler sardı çevremi. O sesler dalgaların Üzerinden geçiyordu.*
*Pek gamlıydım.*
*Sevginden; şefaatinden*
*Kovuldum diye.*
*Buna rağmen varlığına sığındım,*
*Şüpheden uzak kaldım.*
*Sular zaman zaman Göğsüme doluyordu. Yosunlar başıma dolanıyorlardı.*

*Bazan denizdeki dağların*
*Diplerine indim.*
*Yeryüzü arkamdan ebediyyen sürgülendi.*
*Lâkin beni o çukurdan Sen çıkardın Allah'ım. Hayatımı bağışladın, ölümle karşı karşıya gelip*
*Kendimden geçtiğim Hallerde bile Dudaklarımda Sen vardın.*
*Yalancı putlara tapanlar, Bereketlerini inkâr ederler, Verdiğin nimetlerden olurlar. Ama ben onlardan değilim. Can verirken bile düşünmedim. Sevginde, kudretinde kaldım. Sana şükranım hudutsuzdur.*
Hazreti Yunus (A.S.), yine yalnızlık anlarında Nino-I ı yi düşünüyordu.
Ne zaman oraya gidecek, görevine başlayacaktı?.
Bu en büyük arzusuydu.
Yirmiiki yıl önce, Samiriyye'den, elbette, ilâhî bir ilgamla yola çıkmıştı. Nitekim Hazreti Allah (C.C.) Nino-v.ı'da senesi dolmadan peygamberlik görevini vermişti.
Ninova halkı, ona göre yaşadıkları hayatın kurbanı oluyorlardı az kalsın.
Kavuşmuş bulundukları son derece bolluk ve refah nnlan şımartmış, sapıklığın her türlüsüne esir etmişti. Nitekim yirmibir yılda tek birisi inanmamıştı kendisine.
**(Banları Hazreti Tunus'un Buhtunnasar tarafından Kudüs yıkıldığı zaman, götürülen esirler içinden bir baba**

ve anneden Babil'de doğduğunu ileri sürerler... Yahut Nl nova'da. Yurdunu Mezopotamya'da düşünürler. Tamamen hatalıdır. Çünkü Buhtuıuıasar zamanında artık Asur I>c\ leti yoktu ve Ninova yıkılmıştı zaptedilerek.. Sardanapnl öldürülmüştü. Ne olaylar, ne tarihler bu iddia ile bağdaş maktadır.)
Hazreti Yunus (A.S.), Karaçoban'm ağılında bir ay kaldı.
Tamamen iyileşerek Karaçoban'm verdiği elbiseyle Ql rıkları giydi. Yakm yerlerde yürüdü.
Fakat çabuk yoruluyordu.
En azından bir onbeş gün daha tedavisi gerekiyordu.
Bir gün Karaçoban sürüyü yajalmaya çıkarınca, km dişi de pek sevdiği arka tepedeki kayalar araşma çıktı.
Oradan Dicle Nehri görünüyordu.
Yunus balıkları geliyor, bata çıka uçuşup eğleniyor lardı. Hazreti Yunus (A.S.) ayrı bir Yunus balığı gördü.
O, eğlencelere katılmıyordu.
Sık sık Hazreti Yunus (A.S.) m bırakıldığı kumsal yere sokuluyor, çevreyi inceliyordu.
Son yaklaşmasında ağzını açtı ve bütün gücünü kul lanarak, dişleri arasından bir şey fırlattı kumsala.
İşi bitince arkadaşlarına yetişti ve artık gelmedi.
Hazreti Yunus (A.S.) hükmünü verdi:
«Bu, beni yutan balıktır. Kanımda kalan bir emaneti getirdi. Karaçoban gelince söyleyeyim onu alsın.»
Hazreti Yunus (A.S..), nerdeyse seslenecekti.
Buna fırsat kalmadı.
Çünkü pek yakınında gürültüler duymuştu.
En uygun yere gizlenip dinledi.
Duyduğu bağırtılar, Karaçoban ile başka bir adan) dan geliyordu. Karaçoban şöyle diyordu:
«Ağam, ben emanetine ihanet etmedim. Gözünle göl

uriin pek semizledi, zamansız kuzuladüar. Bıraktığın ii'lınıl.ıı bir ayda sütle dolarlarken, haftada doldular. Da-
i .stersin?.» A;.;ı söz dinlemiyordu: »Bana sakladığın adamdan haber ver.»
■ () bir garip hastaydı. Baktım, iyileşince gitti.»
En az on koyun kesmişsin ona. Yalaklar süt dolu.»
I >oğru.»
Sana çok para vermiş olacak.»
Meteliği yoktu.» ""
üyle olsa bunları yapar miydin?.»
• <), gelir gelmez, ağıl görülmemiş derecede bereketlenil Hiçbir şey ziyan etmiş değilsüı, aksine çok kazanılın
Ağa, hâlâ diretiyordu: «Onu sakladın.. Şu kayalar - ılır muhakkak. Arayacağım.» Ara ağam.'.»
\:;a, iki saate yakın kayalarda dolaştı, bakmadığı yer ı-ı.iıı.ı.ıı .. Allah'ın hikmetinden sual olunniaz, Hazreti N11»111M (A.S.) in gizlendiği yerden birkaç kere geçtiği halli; ilenmedi.
(,'alışması boşa çıkınca yine Karaçoban'm yakasına 11. Sordu:
Haradan geçenler oldu mu hiç?.» *Çok* günler önce iki yolcu uğradılar.»
■ Ne söylediler?.»
• Ninova'nm kurtulduğunu ve Yunus isminde bir pey-'"iv iman ettiklerini, onun Allah'ını tanıdıklarım.»
Başka?.» -Ihabil ile Medyen asilerinin gizlice Ninova surlarına ılıp baskın verecekken aynı gün yakalandıklarını.» ı Sonra?..» -O kadar.»

«Yunus dediğin o peygamberi bulmaları için hüküm darın halkı ayağa kaldırdığını, bulana elli Kese altın *vo<r* ceğini söylemediler mi?.»
«Hayır.»
«Beni iyi dinle ey Karaçoban, Yunus'u bir balık yutmuştu. Getirip buraya attı, hazmedemeyerek. Senin **iyüaft** tirdiğin adam odur. Bana yerini söyle!. En büyük putlnri yemin ediyorum, Sardanapal'ın vereceği armağanın yani senin olacak.»
«Bilsem niçin bu hazineyi reddedeyim?.»
«Ne zaman ayrıldı buradan?.»
«Sabahleyin.»
«Hangi tarafa gitti?.»
«Bu kayalara çıktığım gördüm. Olmadığına göre, *M* ha da uzaklaşmıştır.»
Ağa düşündü ve emrini verdi:
«Ben burada kalıyorum. Derhal köye git, çobanlanın dan birisini getir.» Karaçoban öyle yaptı. ikindide yeni bir çobanla dönüyordu.
Ağa, ona ağılı ve sürüyü bıraktı.
Karaçoban'a: «Haydi gidiyoruz.» dedi. «Yunus'u bir* likte arayacağız. Sen onu tanıyorsun.»
Karaçoban elinden bir şey gelmeyerek, ağanın **pefM** ne düştü ve yüksekteki kayalar arasında kayboldular.
Hazreti Yunus (A.S.) üzüldü.
îlk defa bir insan ona şehadet ediyordu, fakat o 1 san da işte alıp götürülmüştü. Bunda da elbet bir hikmfj bulunmalıydı.
Hazreti Yunus (A.S.), akşam bastırınca, **bulunduğa** yerden çıktı.
Henüz ne türlü hareket edeceği kararını vermemişti,
Ağa, ağılı başka bir çobana verdiğine ve **Karaçoban[1]!** da alıp gittiğine göre, artık yalnızdı ve başının çaı

jrdt, Karnı da acıkmıştı, Hazreti Yunus (A.S.) m ilerdeki tepede görülen ağaçlara kadar sabretti, ı ist onuna dayana dayana ağır ağır yürüdü. Tepeye varınca, tahmin ettiği gibi, ağaçlardan çöğu-"<>M dağ yemişleriyle dolu olduğunu gördü.
I ».ıİlan asasıyla sarstı ve düşenleri toplayıp yedi. < I anda nerden çıktığı ve Hazreti Yunus (A.S.) ı nasıl l.ıiiiini'.ıı anlaşılamayan dağ keçisi yine geldi.
Hazreti Yunus (A.S.) onu sevdi, okşadı. I >ağ keçisi, Hazreti Yunus (A.S.) oturunca ve ağzını 't111M.ı derhal bacaklarını gerdi, Hazreti Yunus (A.S.) ı iıli.
Hazreti Yunus (A.S.), dağ keçisinin her zaman yap-ıhi, çekilip gitmesini bekledi.
Keçi bu sefer ayrümadı Hazreti Yunus (A.S.) m yanı. •.
Hazreti Yunus (A.S.) sanki konuşmalarını anlayacak-IİİİM j-ılıi, ona yalvardı:
«Haydi git artık, bana çok iyilik yaptm. Hazreti Alin lı (<'.C.J huzurunda her zaman buna şahitlik edeceğim.» M(ll. Keçi aldırmadı. Hazreti Yunus (A.S.) sojrdu:
«Beni eşinden ve yavrularından çok mu sevdin?..»
Keçi bu cevabı Hazreti Yunus (A.S.) in dizlerini ya-ıııkla cevapladı.
Hazreti Yunus (A.S.J uı kalbi buna razı olmadı.
■Seni bekliyorlardır, dön!» ihtarında bulundu.
Keçi umursamadı yine.
Hazreti Yunus (A.S.) aklına gelerek, öğrenmek iste-
■ Yoksa yavrularını sütten mi kestin?. Eşin ayrıldı
Keçi başını kaldırdı, nemli gözlerle baktı Hazreti Yu
(A.S.) a, başka bir diyeceği vardı ama, çaresizdi.
Hazreti Yunus (A.S.) en acı ihtimali dile getirdi: |

. «Yavrularınla, eşin avcı tuzaklarına mı düştüler"
Dağ keçisi bu son sual karşısında, yine Hazret i Vıı nus (A.S.) m dizlerini yaladı, arada da başını salladı
Hazreti Yunus (A.S.) mahzunlaştı. «Allah'ım!..» **dedi** «R»nim için her çareyi halk ediyorsun. Gıdam ve yalm.lı ğım uğruna bana iyi bir dostla sütünden faydalanaca/JllB sanki çeşme ihsan buyurdun. Sana binlerce şükürler *a*\ sun. Ben onun eşinden ve yavrularından olmasını istemol dim. Dağ taş yiyeceklerle dolu, en büyük dost ise varsın, *Sen.»*
Hazreti Yunus (A.S.J sözünü bitirir bitirmez, yine bl hata yaptığını anlayarak secdeye kapandı. «Beni affet IJ Allah'ım.: diye niyaz etti. < Senin hikmetinden sual olun maz. Keçiyi bana vermende henüz bilemediğim bir sır \-:\\ dır. Esasen Sen bütün yarattıklarını biz nankör insıı ıltl için yaratmıştın. Günü gelince, diğerleri gibi, bu keçi. < | çocukları, öyle insanların uğrunda canlarından olacakla) di.» Artık hava iyice kararmıştı.
Ağaçlar arasından bir kaç yıldız bile görünüyordu.
Hazreti Yunus (A.S.), bu çevrede geceyi geçirm«J|]j mecburdu.
Kalktı, keçi de onu takip etti. Gezindi epeyce zaman
Nihayet dağ yoluna yakın küçük bir mağara buldu,
Kapısında yine bir ağaç vardı, üzerinde dağ yemişi™ dolu.
Önce mağaraya girdi, ollardan yaptığı süpürgeyle *m* ni temizledi. £>onnr yine yumuşaklarım seçip otların, hfftl kendisine, hem keçiye yatacak yer hazırladı.
Henüz uykusu yoktu.
Mnğaranm ağzındaki ağacın alımda oturdu... Keçi <t onun gibi yaptı.
Belki bir saat, belki iki saat geçti aradan, Hazreti Yunus (A.S.) orada devamlı surette Allah'ını teşbih ve

ı< n/.ıh ettiği için dolan zamanın farkmda değildi.
Bir ara ansızın dal hışırtıları duydu ve dikkat kesildi.
Nerdeyse mağaraya girip saklanacaktı.
Fakat ortalığı bir şarkı kaplayınca, «Bu benim Kara-çobanım.» diyerek dinlemeye koyuldu.
*Zatimin kamçısından çıkan sesler*
*Yılan ıslıklarından beterdir.*
*Bunu bilmeyen yok.*
*İndiği sırtlarda, yüzlerde,*
*Oluklar açar.*
*Nehir nehir kan boşandmr.*
*Kölelerin ahnyazısıdır bu.*
*Lâkin hırs sahiplerine Ne oluyor zaman zaman':. Onlar da yakalarını kaptırdıkları. Zincirlere vuruldukları ihtiraslarının pençesinde Kıvranır dururlar. Bas uçlarında patlayan Kamçıların emirlerine uyup Akla sığmayan maceralara Dolu dizgin koşar dururlar.*
*Sonları hep tökezleyip.*
*Yuvarlanıştır tırmandıkları*
*Yükseklerden.*
*Son nefeslerinde akılla*îiirfcr *ama,*
*Çare kalmaz, bulunmaz, yaşamalarına..*
*Nedamet favda etmez.*
Karaçoban artık pek yakınlardaydı. Hazreti Yunus *(A.S.},* ona seslendi: * Hey Karaçoban!.. >

Kâraçoban durdu, karanlıkta peşin geldiği istikameti bulmaya çalıştı. Hazreti Yunus (A.S.) bir daha seslendi' «Kâraçoban, hurdayım... Sesime gel.'» Kâraçoban öyle yaptı.
Beş dakika sonra Hazreti Yunus (A.S.) *m* önündeydi, Eğilip ellerine sarıldı öptü. Hazreti Yunus (A.S.,) izin verdi: «Otur oğlum!.»
Kâraçoban oturdu.
Hazreti Yunus (A.S.) dinlenmesini bekledikten sonr» sordu:
«Açsan işte keçi ve işte ağaçtaki yemişler... Sanırım henüz bir şey yemedin?..»
Kâraçoban: «Tokum.» karşılığını verdi.
«Ağadan kaçmışa benziyorsun.»
«Değil.»
Ne oldu ?. Yoksa.....»
«Hayır, ben elimi kana bulayamam ey peygamberim.»
«Anlat o halde!»
«Ağa beni buradan bir saat kadar ötelere götürdü. Ortalık karanlık ve her yanımız uçurumdu. Ona tehlikeyi anlattığım halde, dinlemedi. Sonunda beklediğim gibi, ayaf] boşluğa gitti ve uçuruma düştü. Ben de dönüp geldim. A* önce ilhamlandığım şarkıda bunlar vardı. Temeldiler. Hıra neler yaptırıyor insana!.»
«Öyledir ey oğlum,»
«iyi ki şarkı söylemişim... Yoksa ük saklandığın yere kadar.gidecektim ve bir daha seni bulamayacaktım.»
«Bir ilham beni uzaklaştığın yola sürükledi. KısmH olur dönersen, aynı yoldan geleceğini umdum.»
«Ve öyle oldu.»
«Evet.»
«Bu keçi nedir?.»

«Beni kumsaldan beri bırakmayan, emziren keçidir.» «Bundan sonra ne yapmamızı düşünüyorsun?..»
«Mağaranın *içini* gezersen, burada rahat edeceğimi ve bos on gün kalabileceğimi anlarsın.»
«Fakat yol üzeridir. Ben gerilerde başkalarını biliyorum.»
«Olur, sabaha bakarız.»
*** ****
Gece orada uyudular.
Sabahleyin ilk uyanan Karaçoban, oldu.
Çevreyi gezdi ve bildiği mağaralardan en emniyetlisini seçti, içini hazırladı.
Sonra gelip Hazreti Yunus (A.S.) ı buldu.
O da uyanmıştı, keçi de.
Hep birlikte mağara değiştirdiler.
BuldukJanyla kahvealtılanm ettikten sonra, Hazreti Vımus (A.S.) mağara ağzı yakınında seçtiği bir ağaç allına her zaman yaptığı gibi oturdu.
Dalgın bir hali vardı. Karaçoban ilgilendi:
«Niçin öylesin ey Peygamberim?.»
«Benim yolumda işinden oldun ey oğlum.»
«Senin yolun, *sevgili* Allah'ımızın yoludur. Uğrunda değil iş, değil mal mülk, can bile verilir.»
«Beni çok sevindirdin.»
Karaçoban, Hazreti Yunus (A.S.) m tekrar daldığım fark edince yine ügilendi:
«Bir düşündüğün daha var senin ey peygamberim.»
«Evet var.»
«Nedir?.»
«Sardanapal, biliyorsun, beni görüp haber verene bir lurane vaad etmiş.»
«Evet, ağam da bu uğurda canından oldu.»

" «Ey oğlum, o, hazine senin hakkındır... Almalı v< hat yaşamalısın. Ben henüz Ninova'ya kadar gidecek **gÜQ»** te değilim. On yahut onbeş gün geçmesi gerek. Fakat **kol*** kuyorum halktan. Halk daima olanları çabuk unutur. **Yil** rım gün ötemizdeki Ninova'da iman ağacı dallandı, İnlin yeşil yeşil yapraklandı. Onun tekrar sapıklık ateşiylr tU tuşmasmı ister misin? Kabul eder misin?.»
«Asla.»
«O halde benden önce oraya gitmelisin. **HükümdUl** çıkıp beni bulduğunu söylemelisin. Bu suretle halk iki hafta oyalanabilir. Nihayet ben tam kuvvetimi kazanır c.ılı rim.» Karaçoban başını önüne eğdi.
Hazreti Yunus (A.S.) buna bir mâna veremeyertfk sordu:
«Neden boynun büküldü ey oğlum?.. Beni merak ot« memelisin. ><
«O değil düşündüğüm.»
«Başkası mı var?.»
«Var elbette. Ben Allah yolundaki hizmetlerimdltl para kabul edemem. İşimden oldum bu doğru. Nihay* boğaz tokluğuna kölelikti o. Ağamın neler yaptığını gör« dün. Boğaz ise her yerde doyacak bir şeyler bulur.»
«Elbette.»
«Ben daha şerefli bir işteyim artık, eğer kabul ed*^ sen.»
«Nedir?. >
«Sana yiğit, fedai olmak.»
«.Sevmirim sadece. Fakat Hükümdardan vaad ettl|| hazineyi almalısın.»
«Bir işime yaramayacak ki.»
<Onu .yoksulların, muhtaçların yolunda harcanz>
«Böylesi olur ey Peygamberim.»
<-0 halde durma git! Akşama seni bekliyorum. Hu

Itn ndara daha tam iyileşmediğimi, çok geçmeden dönece-t'.i'iıi anlat!.»
«Peki.»
Karaçoban ayağa kalktı.
Tam gidecekti ki durup sordu:
«Ben Ninova gibi büyük şehirlere hiç girmedim. Ne ı m lü hareket edeceğim?.»
Hazreti Yunus (A.S.) ona uzun uzun anlattı Ninova'-yı ve yapacaklarını. O kadar ki Karaçoban artık, gözü kaim lı bulurdu Sardanapal'm sarayım.
Son olarak Hazreti Yunus (A.S.) hatırlattı:
«Hükümdarın huzuruna varana kadar asla, hattâ hür. Iıumdara bile, nerede olduğumu söyleme. Çok kimseler çı-ı ıı-, seni işkence ederler, ağzından lâf almak için.»
«Bunu düşünmüştüm.»
«Haydi öyleyse, yolun açık olsun.»
Karaçoban el öpüp ayrıldı... îki adım atmıştı ki, tek-ı.n döndü yine. Sordu:
«Hükümdar bana inanmazsa ne yapayım?.»
«Doğru, bunu düşünmemiştim.»
«Sen ilhamiamrsın *ey* peygamberim.»
«O halde şu dağ keçisini götür, o şahitlik yapar.»
«Yeterli görmezlerse?.»
Hazreti Yunus (A.S.) oturduğu yerden bir avuç top-üik aldı ve Karaçoban'ın dağarcığına, kokladıktan sonra, boşalttı. «Bu da eder.»
«Yine direnirse hükümdar?..»
Hazreti Yunus (A.S.) altında oturduğu ağaçtan bir dul koparttırdı, bir zaman üstüne basma sürdü..
«İşte üçün-i'ıı .şahidin.» sözleri ağzından çıktı.
Karaçoban bütün bunlara karşılık içini açığa vurdu:
«Kaygım bir türlü geçmedi ey peygamberim.»
«Anladım, sen benden Sardanapal'ın görüp tanıyaca-

ğı bir hatıra istiyorsun. Halbuki yok. Biliyorsun. Bal»! beni kumsala bıraktığı vakit çırılçıplaktım. Bedenimden gayrı her şey hazmedilmişti.»
Böyle konuştu ama birdenbire hatırladı ve anlattı
«Bugün beni yutan balık yine kumsala geldi ve bil şey atıp gitti. Sanırım o, Sardanapal'zn bana verdiği kol yedir.»
Karaçoban elinde tutuğu dal ile dağarcığını yere bl raktı. Haber verdi:
«Ben çok kısa bir yol biliyorum kumsala... Gidip don meni saat sürmez. îzin ver gideyim.»
Hazreti Yunus (A.S.) istenen izni verdi.
Karaçoban çabucak gözden kaybolmuştu ama, şarkı ı hâlâ işitiliyordu:
*Bu dağlarda neler gördüm ben!.. Çok şeylere de heveslendim. Bazan Dicle'de akan Gemilerde "bulunmayı aklcttim, İmrendim içindekilere.*
*Bazan, ağaçların en yükseğindeki Meyvaya kavuşmak uğruna Canımla oynadım. Hele kartalın gökten Yıldırım hızıyla avına inişi Beni hep heyecanlandırdı.*
*Şimdi ben de öyle bir kartalım, Kumsaldaki en kıymetli av'a Öyle bir hızla iniyorum ki, Göz açıp kapayana kadar Onu alıp tekrar yükseleceğim.*
Gerçekten Karaçoban, verdiği söz gibi, saat içinde

İönüp geldi, Elinde Hazreti Yunus (A.S.) m  bahsettiği gerdanlık vardı.
Hazreti Yunus (A.S.) memnun kaldı ve sordu: «Artık bütün süâhların tamamlandı değil mi ey oğlum?.»
«Evet.»
«O halde yolun açık olsun.»
*
** Karaçoban, pek hızlı yol almıştı.
Öğle olmadan Ninova'ya girmiş, sarayın kapısına ulaşmıştı.
Fakat orada derhal nöbetçiler tarafından durdurulmuştu.
Hele Hükümdar Sardanapal'ı görmek istediğini söy-Iryince, kahkahalar atılmış ve uzaklaştırılmıştı.
Karaçoban ne yapacağını bilmez bir haldeydi.
Az ötede ağaçlık bir meydan vardı... Oraya çekildi.
Kendisiyle birisi ilgilendi:
«Sende mi Hükümdarı görmeye geldin?.»
«Evet.»
«Ne için?.»
«Derdim var.»
«Zordur onu görmek.»
«Çaresi nedir?.»
«Hükümdar, sabahleyin Dicle'ye yüzmeye gitti... Ncrdeyse gelir, onu içeriye girmeden durdurabilirsen ne mutlu sana.»
Karaçoban pek sevindi: «Canım bahasına durduranım.» karşılığım verdi.
Konuştuğu adam, yaşlıydı, iç geçirdi ve öğüt verdi Bir ilhamla;
*Gençlik gemi azıya almış Atlardan daha hırçındır.*
"— 173 —

*Bir kere parlamaya görsün, Ne dağ tanır, ne derya. Hepsinde de yaptığının Korkunç karşılığını görür. O sanki bir hamurdur. Yoğrula yoğruJa kıvamını bulur. Veya bir deridir, Dövüldükçe tavlanır. Lâkin aklını başına*
*Toplayana kadar,*
*Saçları ağarır, beli bükülür.*
*Bana bıraksalar her yaşlıya Gençlerden bir asa yapar Ellerine verirdim. Birisinin dermanı, Diğerinin fermanı Olmazı olur yapardı.*
Adam ilhanımı bitirince gülerek: «î§te böyle.» dedi «Dikkat etmelisin.» Peşinden de yolu gösterdi; bağırdı:
«Geliyor?..»
Hakikaten hükümdar Sardanapal dört atlı, iki tekvr lekli arabasında ayakta bir heykel gibi duruyordu. Arabayı da kendisi kullanıyordu.
Karaçoban atik davrandı, hemen yolun ortasına çıkıp iki elini. açtı.
Sardanapal hem kızmış, hem daha fazlası şaşırmıştı,
Güçlükle arabasını durdurdu. Bağırdı:
«Sen kimsin?. Canım harcayacak derecede ne gibi bir derdin var?. Çiğnenmen an meselesiydi.»
Karaçoban özür diledi: «Ey Hükümdarım.» dedi. «Bana hem senin, hem benim için çok şerefli bir vazife veril-

ıh w çare ki BİJ kapıdan içeriye giremeyeceğimi öğren-
(IIIII. »
♦ Şerefli bir vazife ha?.»
«Evet, bunu sen de sabırsızlıkla beklemektesin.»
«Beni meraklandırdın, atla arabama.»
Karaçoban, yol kenarma bıraktığı keçiyi, dalı ve da-flurcığını aldı, arabaya binip oturdu.
Sardanapal saraydan içeriye girince meydanda bir im attı. O zamana kadar onunla gidenler de geldiler.
Sardanapal emir verdi:
«Havuz başında şu çobanı dinleyeceğim!»
Subaylardan üçü oraya koşup yer hazırladılar.
Sardanapal da geçen yirmiiki yıl içinde epeyce yasinin'iş, altmışına yaklaşmıştı.
Arabada çok heybetli duruyordu ama, yere inip. havuz başına giderken, ihtiyarlığını belli ediyordu:
Karaçoban, Sardanapal oturur oturmaz anlattı:
«Beni sana Hazreti Yunus gönderdi ey Hükümdarım.»
Sardanapal'ın gözleri açılabildiği kadar açıldılar ve dudaklarından şu cümle döküldü:
«Hangi Hazreti Yunus?.»
«Bu şehirde önce sana çömlekçibaşılık yapan, sonra \ ınnibir yıl peygamberliğini sürdüren, sizi Al! ıh'm gaza-Invl.-ı uyarmaya çalışan Peygamber Hazreti Yunus (A.S.).»
«Onu bir balığın yuttuğuna şahit olanlar pek çok.»
«Olabilir. Fakat balık Yunus peygamberi yemek için •■ui inadı, kurtarmak için yuttu. Nitekim, sonunda bir kumsala bıraktı.»
«Ben de şahitlere pek inanmamış onu aratmış, arma-, tunlar vaad etmiştim.»
«Armağanın senin olsun ey Sardanapal. Demek balık hikâyesine inanmadın?.»
«İnanmak isterdim oğlum.»

«Hani Allah yoluna girmiştiniz ?..'Demek Hazreti 'Yunus peygamberin şüphelendiği gibi, Ninova'da serpilen iman ağacının dalları kısa zamanda tekrar tutuşmak **üze»** re sapıklık ateşiyle.»
Sardanapal zorlukla: «Böyle şey yok.» dedi. «-Anın balık işi aklımı karıştırdı.»
«Eğer Allah'a bütün kalbinle, safiyetinle inansaydın, bunu kabul ederdin. Çünkü yerde ve gökte ne görüyorsan yaratan O, bir balığa da dilediğini yaptıracak güçtedir.»
«Evet, evet öyledir. Niçin Yunus gelmedi?.»
«Kumsala bırakılınca balık onu hazmetmemişti **ama,** pelte gibiydi. Allah beni onun sağlığı için memur etti. Ha» nüz tam iyileşemedi. İki hafta sonra gelecektir. Beni Jınn senin sevinmen, hem de halkın gazap olayını unutmamam için yolladı. Çünkü gelecek ve sizlere Allah'ın emir ve yasaklarını öğretecektir.»
«îyi düşünmüş.»
«O halde ben şerefli vazifemi yaptım ve dönüyorum »
Sardanapal'ın etrafındaki subaylardan en büyüğü **söa** istedi: «Bu çoban armağan için böyle konuşuyor olmasın?.» dedi. «Bizi Hazreti Yunus (A.S.) m yanına gol m sün.» Karaçoban sinirlendi:
«Armağan kabul etmeyeceğimi söylemiştim. Peygmn berimiz Yunus onun fakir ve yoksullara dağıtılması fjkrlfl de. Gelince öğrenirsiniz... Sizi yanına asla götüremem Bir pej'gamber halka hasta görünmemelidir. Eğer bu mı Hazreti Yunus dileseydi, sizden araba ister gelirdi.»
Sardanapal: «Doğru.» karşılığını verdi.
Başka bir subay konuştu:
«Şu adam bize bazı şahitler gösterse, iyice inanır, **çok** daha fazla sevinirdik.»
Karaçoban: «Şahidim var.» diyerek dağ keçisini *güt* terdi: «Bu keçi Hazreti Yunus (A.S.) ı emziren keçidir.»

Ve keçiye sordu:
«Öyle değil mi ey Allah'ımın şerefli kulu?.»
Keçi Sardanapal'm önüne gelip birkaç kere «Evet.»
mânasına gelecek şekilde başım salladı ve gözlerinden yaş-
Jar akıttı.
Karaçoban: «Başka şahitlerim de var.» diyerek Sar-■ lanapal'a ağaç dalıyda, dağarcığındaki toprağı uzattı. Bu lalların ağacı altında Hazreti Yunus'un yattığını ve topra-);a oturduğunu şöyıedi.
Koklamasını hatırlattı.
Sardanapal bunu yaptı ve fikrini söyledi: «Onlarda Yunus'un, kokusunu duydum.» Buna rağmen Sardanapal öğrenmek istedi: «Daha göstereceğin var mı?..»
Karaçoban sordu:
«Ona verdiğin madalyonu hatırlıyor musun?. Görsen tanır mısın?.»
«Elbeite.»
Karaçoban madalyonu da SardanapaPa uzattı ve hikâyesini izah etti. Böylece Sardanapal'm hiçbir şüphesi kalmamıştı. Karaçoban izin isteyerek ayrıHı.
Lâkin arkasından subayların şunları SardanapaPIa konuştuklarını işitti:
«Bu adam bir sihirbaz da olabilir. Peşine adam koyalım, Yunus'un yerini öğrenelim. Sihirbaz olmasa da basma [bir hal gelebilir.» Sardanapal bunu uygun buldu.
Karaçoban için için gülümsedi, söylendi:
«Arkama ordular salsanız beni bulamazsınız.»
Gerçekten de Karaçoban şehirden çıktıktan sonra, peşinden gelenleri yanıltacak şekilde, davrandı. Onlar bula rafa, Karaçoban kendi hedefine yöneldi.

Karaçoban, Hazreti Yunus (A.S.) *m* yasma gün baf madan önce ulaştı. Başından geçenleri anlattı. Hazreti Yunus (A.S.) ona hayır duada bulundu.
O gece Hazreti Yunus (A.S.), çok düşündü.
Elden geldiği kadar, çabuk kuvvetini bulmalı ve Nüıo-va'ya gitmeliydi. Aksi halde, Karaçoban'm da haber ver diği gibi, yeşeren ağaç tutuşacaktı. Ninova eski cehennem hayatına dönecekti.
Orada günler ilerledikçe, Hazreti Yunus (A.S.) umduğu şekilde sağlığına kavuştu.
Bir sabah Karaçoban'a beklediği müjdeyi verdi:
«Ey oğlum, Ninova'ya gidiyoruz.»
«Şimdi mi?..»
«Hayır, iki gün sonra.»
«Neden bu gecikme?..»
«Bir türlü gönlüm razı olmadı şu dişi keçiyi bırakmaya, esasen durmayacak arkamızdan.gelecektir.»
«Ne yapmamı istiyorsun?.»
«Ona bir eş bul ey oğlum.»
«O benim için kolaydır.»
«Lâkin dişisinden ayırma sakm. Bir yuva kurarken diğerini yıkmayalım.»
«Hiç kuşkulanma ey peygamberim, ben bu dağların adamıyım. Yalnız yaşayan keçilerle eşli olanları ayırabili rim.»
«Ben hatırlatayım da.»
Karaçoban, o gün akşama gerçekten bir erkek *d&ğ* keçisi bulup getirdi.
îki hayvan başbaşa kalınca çabuk anlaştılar.
Hazreti Yunus (A.S.), hareketini bir gün önceye aldı. Ertesi sabah hareket ederlerken bir arzusunu dabfc söyledi Karaçoban'a:

«Şu, ağacın çevresindeki fidanlarından bir tanesini |51t ey oğlum. Onu evimizin bahçesinde büyütmek arzumdur.» Bunu da yaptı Karaçoban.
Artık yoldaydılar. Lâkin ağır gidiyorlardı.
Ninova uzaktan görününce Karaçoban diledi:
«Ben önden gideyim ve hükümdara haber vereyim, halk seni şerefine uygun karşılasınlar.»
Hazreti Yunus (A.S.) bunu istemedi: «Olmaz.» dedi. . Hattâ burada akşamı bekleyelim, şehre son giren halka karışalım.»

***(X) Ali*AS AS*** **KÎMDİ?**

Hazreti Yunus (A.S.) bir aydan beri Ninova şehrinde sydi. Yine eski evine yerleşmişti.
Karaçoban ve keçiler de yazandaydılar.
Komşusu Mednan gelişine pek sevinmişti.
Ona vaktinde inanmadığı için daima mahcup **bir hali** vardı.
Hazreti Yunus (A.S.) şehre gelir gelmez ilkönce Hükümdar Sardanapal'a uğramış ve yardımı için kesin söz almıştı.
Halk Hazreti Yunus (A.S.) in çevresindeydiler daima.
Artık vaaz ettiği meydanlarda, pazaryerlerinde, eski-pi gibi davranmıyorlar, dikkatle onu dinliyorlardı.
Hazreti Yunus (A.S.), puthaneleri bir çeşit okula çevirmişti.
Oralarda, bilhassa gençlere Tevrat'ı ezberletiyordu.
Ninova, kısacası, tam olarak Allah'ın Tevratla emir buyurduğu emir ve yasaklan tatbik ediyorlardı.
Çiğneyen, yılan, yüksünen yoktu.

Hazreti Yunus (A.S.) a peygamberden yahut isminden çok halk sahibi mânasına gelen (Zennun) diyorlardı.
Hazreti Yunus (A.S.) bu lâkaptan memnundu.
Çünkü ilâhi gazab olayı her (Balık adam) deyişlerinde akıllarına gelir ve yeni nurlu yoldan sapma heveslileri çıkarsa derhal vaz geçerlerdi.
O günlerde Hazreti Yunus (A.S.) m komşu arkadaşı Mednan'a küçük kız kardeşi gelmişti annesiyle beraber.
Onlar da artık şehirde yerleşeceklerdi.
Anne kız tam bir sadakatle Hazreti Yunus (A.S.) a sokulmuşlardı. Onun bildirdiği Hazreti Allah'a ibadetten engin zevk alıyorlardı. Kulluklarım tam yürütüyorlardı.
Karaçoban, dağdan getirdiği fidanı bahçeye dikmişti.
Kurumaması, tutmama durumuna düşmemesi için elin den geleni yapıyordu.
Hazreti Yunus (A.S.), şehrin çeşitli yerlerinde geçen çok yorucu günlerinin gecesinde, her zamanki ağaç altında oturuyor ve Dicle'ye baka baka dinleniyor; yahut ibadet ediyordu.
Bu zamanlarda bazan ona bağlananlardan beş on kişi geliyor ve gecenin geç saatlerine kadar sohbetler uzuyordu. Bazan da yalnız Karaçoban'la kalıyordu Hazreti Yunus (A.S.). Bir akşam yine yalnızdı.
Az gerisinde Karaçoban, yere oturmuş, o da dünyasından kopmuş, Allah'ına yaklaşabildiği kadar yaklaşmıştı. Hazreti Yunus (A.S.) ondan pek hoşnuttu.
Emir yasaklan tam tatbik ettiği gibi, Tevrat'ı da yirmi gün içinde ezberlemişti.
Onlar bu durumdayken, Mednan'ın bahçesinden bir genç kız sesi yükseldi.
Hazreti Yunus (A.S.) ile Karaçoban gittikleri yerlerden dönüp geldiler ve onu dinlediler:

*üzülüyorum boşa harcadığım.*
*Sapıklık dolu günlerime.*
*Ne verdiler; ne kazandırdılar bana?*
*öylesine kirle sıvadılar ki*
*İçim bile batak oldu.*
*Duygum, vicdanım, idrakim koparıldı.*
*Konuşan, yürüyen, heykelden farksızdım.*
*Az değil, otuz yıl sürdü bu. Yine talihli sayılırım Benden yaşlıları ve önceküeri Düşünüp, göz önünde tutarak.*
*O kadar yılın lekesini, Birkaç günde döküp paklanmak Akla durgunluk veriyor. Şimdi tattığım saadetin. Tükenmemesi için Uyumak bile istemiyorum.*
Karaçoban boş bulunup konuştu:
«Bu Anha'dır.»
«Evet, Mednan'ın kız kardeşi.»
«Konuştum kendisiyle...»
«Ben ilgilenemedim.»
«Babası ¥afe« isminde bir Ibraniliymiş.»
«Ne diyorsun?. Demek Mednan soyumuzdan ha?. Hiç uçmadı.»
«Unutmuştur... Anha kocası ölünce dul kalmış.»
«Kader...»
Çoban cevap vermedi. Neden sonra öğrenmek istedi:
«Sen hiç evlendin mi ey peygamberim?.»
«Öylesine vazifeme sarıldım ki aklıma bile getirme-dim.»
«Ama şimdi rahatsın.»
«Evet.» .,

«Anha, mü'minlikte pek ileri, eline su dökemez kimse, y
«İlhamından anladım.»
«Ey Peygamberim, oldukça yaşlandın. Eğer Peygamberlere evlenmek yasak değilse onunla evlen. Hem mükafatlandır, hem son yıllarında rahata kavuş.»
«Peygamberler de kuldurlar. Yemek, içmek, evlenmek ihtiyaçları vardır.»
«Öyle olması gerekir.»
Bu konuşmadan ancak hafta geçmişti.
Hazreti Yunus (A.S.) karar verip Anha ile evlendi.
Karaçoban'ı da bir başkasıyla başgöz etti.
Şimdi onların da evleri şenlenmişti. Ve Hazreti Yunus (A.S.) daha rahat görevini yürütüyordu.
Kapattığı dükkânını açmış, yeteri kadar küçük ticaret işleriyle de uğraşıyordu. Bulunmadığı zamanlarda işleri ailesi ve Karaçoban'ın ailesi yürütüyorlardı.
Böyle bir yaşama içinde iki yıl tamamlandı.
Hicretten önce 1340 (M.ö. 618) yılına girildi.
Ve Hazreti Yunus (A.S.) m ilk evlâdı dünyaya geldi,
Kızdı bu. Adım (Rebeka) koydu.
Fakat farkediyordu Hazreti Yunus (A.S.). Ninova havasında bir değişme başlamıştı.
Sarayda, olsun, halkta olsun, ansızın iman gayretinde yorgunluk, bezginlik, ürkeklik, endişe gibi haller baş göstermişti.
Hazreti Yunus (A.S.) büsbütün bunu önlemeye çalıştıkça, aksi tesir yapıyordu.
Böylece aradan iki yıl daha geçti.
Hazreti Yunus (A.S.) m (Ahit ve Buzi) diye adlandır dığı oğulları doğdular.
Hicretten önce 1238 (M.Ö. 616) yılında-yani Ha/.rHı Yunus (A.S.) m Ninova'ya gelişinin üçüncü senesi dolmn-dan, şehirde sapıklığa hızlı bir dönüş başlamıştı yine.

Hazreti Yunus (A.S.) ne kadar uğraşsa önünü alamıyordu. Her akşam gamla yüklü dönüyordu evine. Bir sabah, saraydan araba gelerek onu aldı götürdü.
Hazreti Yunus (A.S.) Hükümdar Sardanapal'ın huzuruna çıkınca derhal yüzüne baktı. Sardanapal'ın yüzü asıktı... Kesin bir karar vermişe İH'nziyordu. Nitekim bunu açıkladı:
«Beni iyi dinle ey Yunus!» dedi. «Ben yalnız bu şehrin değil, bir ucu Fırat ötelerine, diğer ucu Iran ortalarına /Jayanan Asur Devleti'nin hükümdarıyım. Senin hiçbir ••jcyden haberin yok. Bu üç yıl içinde nelere *göğüs* gerdim biLsen!.. Fakat artık dayanamadım. Diğer vilâyetler halkı komşu ülkeler putlara taparlarken yalnız Ninova görün-.mez Allah'ına nasıl tapar?. Halk, komşu hükümdarlar öyle söylüyorlar. Elbette bunda sınır dışı ettiğim, kahinlerin ve benzerlerinin büyük paylan var. Baskı gittikçe artıyor. I tir çare bulmazsam tahtımdan olacağım. Asur Devleti jparçalanacak.» Hazreti Yunus (A.S.) onu ikâz etti:
«Allah'ın gazabım sen de çabuk unutmuşa benziyor-«un.»
«Diyorlar ki sözde ufukta birkaç kara bulut görünce hemen sana teslim olmuşuz. Sen güçlü bir Fİhirbazmışsın, balık yutma işini tertiplemişsin, bakanların gözlerini bü-vüleyerek.»
«Yani aldatıldığını mı ileri sürüyorsun?..»
«Cevap veremeyeceğim.»
«Dilediğini yap ey Sardanapal... Bana kalırsa artık I>ek. kocadın, fırsat elimdeyken ne kendin dön Allah'ımdan, Be halkı döndür. Ebedî mükafata nail ol!»
«Tahtımda son nefesime kadar oturmaya kararlıyım.»
«Allah'ım, *geçen* emrini bir müddet için geciktirmiş-ti Gazabının gelmesi an meselesidir.»
«Ben orta bir yol tutacağım.»

«Nedir?..»
«Genel af ilân edeceğim. Herkes dilediği gibi, istediğine tapsın.»
«Şehri yine kâhinler, sihirbazlar, büyücüler mi dolduracak ? PuthaneJerde, meydanlarda putlar mı yükselecek ?*
«Evet.»
«Çok yazık!.. Asıl aldanan kim biliyor musun?. Sensin yine. Ama aldatan ben değilim. O putbakıcılandır. Sanıyor musun ki, geldikleri zaman, sana eskisi **gibi sadık** olacaklar?. Asla!.. Sürüldüklerini unutmayacaklar ve düşmanlarınla seni yıkmak için işbirliği yapacaklar. Bu da bir çeşit, Allah'ın yerdeki ordularıyla sana göndereceği gazaptır. Sana direnmeni tavsiye ediyorum. Ninova'da bir ağaç hızla büyüdü, yeşerdi, bırak bu ağaç daha çok dalbu-dak salsın. Önce bütün Asur ülkelerini, sonra yeryüzün gölgesi altma alsın. Böyle bir karar verirsen, Hazreti *A* lah (C.C.J) sana daima yardımcı olur. Düşmanlarını k eder.» Sardanapal oralı olmadı:
«Artık çok geç.» karşılığını verdi. #
«Niçin?.»
«Emrim her tarafa ulaştı bile.»
«O halde Allah'ın gazabına ait emir de hazırdır.»
«Sana da bir ihtarım var. Bundan sonra daha dikkat li davran, hattâ Ninova'yı terk et!.»
«Ninova'yı asla terk edemem. Bir kere halka gücenip buna teşebbüs ettim, çektim çekeceğimi.»
«Sen bilirsin ey Yunus.»
Hazreti Yunus (A.S.) saraydan ayrıldığı zaman, hiçbir şey düşünemeyecek kadar perişandı.
Fakat evine doğru ilerledikçe kendisini toparladı.
îlk Ninova'ya gelişinde bir kişiyi dahi mümin edememişti. Şimdi ise halk tekrar sapıklığa dönse, yine **birkaç** bin peşinden yürüyecek iman sahibi kalırdı. .

Bu onun tesellisiydi. ;
Zamanla onlarla çalışarak, bu miktar artırılabilirdi.
Hükümdar Sardanapal'ın emri halka ulaşmış olacaktı ki, Hzreti Yunus bir meydandan geçerken, bağıranlar oldu :
«İşte bize eski zenginlik günlerimizi, kıtlığa çevirten adam geçiyor. Ama artık yine kazanacağız ve dilediğimiz gibi yaşayacağız.»
Onların bağırmalarının tek sebebi zekât alınmasjydı.
Zekâttan kurtuldukları için seviniyorlardı.
Başka bir yerde de ummadığı haberler duydu:
«Geçiyor Yunus denilen adam. O da asıl israil Devle-ti'nde doğmuştur. Samiriyye'lidir. Ve İsrail Devleti bize vergi vermemek kararı aldı.. Memurlarımız elleri boş döndüler.»
Hazreti Yunus (A.S.) ikinci kere gam deryasına düştü. Eve gitmekten vaz geçti.
Kervanların inip kalktığı meydana koştu.
Orada İsrail Devleti'nden henüz gelmiş birisini bularak kenara çekti ve konuştu:
«Bir haber duydum, doğru mudur?.»
«Nasıl haber?..»
«İsrail Devleti vergi memurlarını geri çevirmiş.»
«Doğru.»
«Neden yaptı bunu ?..»
«Sapıklığından... ölmek istiyor da ondan. Güya Asur-un içi karışıkmış, Mısır kendisine yardım için söz vermiş. Bu gibi şeylere kapıldı.»
«Başka?.»
«Hazreti Zülkifl (A.S.), durumu kavradı ve bütün mü' minleri gizlice Yahuda Devleti'ne çekti.»
«Bu iyi... Kendisi?..»
«Peygamberlik bölgesini bırakmadı.»

Hazreti Yunus (A.S.) in başka öğreneceği kalmamıştı. Ayrıldı yolcudan, evine gitti.
Karaçoban bahçedeydi... Hem ağaçları suluyor, hem de şarkı söylüyordu. Bir hoş, her tarafa çekilen bir şarkıydı bu:
*Kanallar ülkesinde yaşıyorum sözde.*
*Yine suyu kendim taşıyorum.*
*Böyle, olduktan sonra,*
*Dicle ile Fırat denizlerine*
*Ne lüzum var?*
*Kurusunlar ve bereket kalksın*
*Bu topraklardan.*
*Yahut başka ülkelere aksınlar. Onlar gibi nimetlerden Faydalanacaklara koşsunlar. Nankör, her zaman nankördür. Onun yola gelmesini beklemek, Geceyi gündüze gebermekten Çok daha zordur.*
Hazreti Yunus (A.S.), Karaçoban'a sokuldu, omuzuna şefkatle elini koyarak sordu:
«İlhamını dinledim oğlum. Bu kadar feryat iki kova su taşıdığın için olamaz... Sebep nedir?.»
Karaçoban itiraf etti:
< İçimde garip bir sıkmtı.var... Şu Ninova, hattâ Asur halkını, birdenbire sapık görmeye başladım.»
Hazreti Yunus (A.S.), onu yanma oturttu. «Haklısın.» diye başlaj'arak, olanları ve olacakları anlattı.
Karaçoban umursamadı:
<tyi oldu bu ey peygamberim.» karşılığını verdi. «Devamlı şüphe içindeydim. Şimdi kim sapık, kim mü'min bel-

li olacak. Biz de ona göre tedbirimizi alacağız. Arkamızda Allah'ın orduları var oldukça kazanacağız. Yahut sapıklar diretirlerse, helak olacaklardır.»
«Bundan hiç şüphen olmasın ey oğlum.»
*** ****
Aradan ancak bir ay geçti.
Bu bir ay içinde Ninova'nın yüzü tamamen değişti.
Eskisinden beter oldu.
Dönen madrabazlar, put dikmedik yer bırakmadılar.
Halkı daha hırsla yolmaya, keselerini doldurmaya baş ladılar.
Sardanapal, bunları yapmakla gerçekten, Asur içinde huzuru sağlamışa benziyordu.
Bunu bir zaferle de kuvvetlendirirse, artık sırtı yere gelmezdi. Hiç kimse tahtına, devletine, göz dikemezdi.
Nitekim derhal Fırat'a yalan ordularına emir verdi İsrail Devleti'ne taarruz için.
Giden başkumandan oralara yerleştirecek birçok kabileler de almıştı. Üç ay yetti bu orduya.
Hicretin öncesinde 1238 (M.ö. 616) yılında, îsraü Devleti yakılıp yıkıldı. Binlerce insan öldürüldü, bir o kadarı oraya yerleşen kabilelere köle verildi. Gençleri de zincire vurulup Ninova'ya yollandı.
Hükümdar Sardanapal, pek memnundu.
Esirlerden beğendiklerini kendisine alakoydu, bazılarını dağıttı, geriye kalanlarım da Horasan'a kadar yolladı. Sardanapal in Hazreti Yunus (A.S.) a karşı garip bir hissi vardı. İhtimal, kin veya öçtü bu.
İsrail zaferinden sonra Hazreti Yunus (A.S.) ı yine sarayına çağırttı. Hemen sordu huzuruna girer girmez:
«Ey Yunus, gördün mü putların yardımını?. Aldanan kim anladın mı?.»

«Aldanan kim olacak, sensin.» '
Sardanapal aldırmadı ve hatırlattı:
«Yine İsrar ediyorum, sen hâlâ o veba hastalığının izlerini taşımaktasın... Yahut dedikleri gibi kuvvetli bir sihirbazsın.»
«Hiç biri değil. Bir kulum ancak. Bütün kuvvetimi Allah'ımdan almaktayım.»
«Sen Samiriyye'lisin değil mi?..»
«Evet.»
«İşte senin yurdunu kendime kattım da Allah'ın, sesini bile çıkaramadı.»
«Ey Sardanapal!. Yeryüzü Allah'ındır. Dilediğinden alır, diğerine verir toprakları. Baza milletleri helak eder, bazılarını da diriltir, israil Devleti halkı seninkiler gibi sa-pıtmışlardı. O yüzden helak oldular, dağıldılar.»
Sardanapal bir haber verdi:
«Daha Yahuda Devleti var. Onu da ele geçireceğim.»
«Asla bunu yapma!.»
«Niçin?..»
«İsrail Devleti'ndeki mü'minler oraya gittüer. Yahu-da'da esasen mümin pek çoktur. İsrail Devleti'nin sonucundan ibret alarak, sapıklar da esM dinlerine dönerler. O zaman, Allah'ın orduları derhal yardımlarına koşar. Seninkiler yenilir. Belki de bu yenilme devletinin yıkılmasına sebep olur.»
Sardanapal kızmadı bu sözlere. Cevap verdi:
«Göreceğiz.»
«Evet, göreceğiz.»
Hazreti Yunus (A.S.) huzurdan çıktı.
Dış kapıda onu fedaisi Karaçoban beklemekteydi. Hazreti Hunus (A.S.) m teessürden sırılsıklam kesilmiş hali gözlerinden kaçmadı. Sebep de sormadı.

Biliyor ve anlıyordu Hazreti Yunus (A.S.) in neden çağrıldığını.
Buna rağmen Hazreti Yunus (A.S.) özetledi konuştuk larım:
«Sardanapal, sapıklığa tam dönüşünü açıkladı, tsrail Devleti'nin yıkışından pek gururlu. İnsanların dinine karışmayacağım üân ettiği halde benim konuşmalarımı yasakladı. Hattâ canım için, Ninova'yı bırakmamı söyledi.»
«Bunlar beliren ihtimallerdi ey Peygamberim. Ne yapmak fikrindesin ?.»
«Ona şehri bırakmayacağımı söyledim.»
«Mecbursun.»
«Vahy gelene kadar öyle.»
«Allah'ın birliğine çağırış ne olacak?.»
«Görevimi yapmak için yaşamam gerekli... Gizli çalışacağız. Allaha şükürler olsun ki bizden çok kullar var.»
Karaçoban rahatladı. Hattâ bir fikir de yürüttü:
«ihtimal öyle gizli çağırıya koşacak insanlar, diğerlerinden daha kararlı olurlar... Kopmazlar.»
Bunu bir atasözüyle kuvvetlendirdi:
*Kuyular niçin açılır* Derinlerde su neden aranır? Halbuki yeryüzünde Dere, ırmak pek boldur.*
*Bu zahmete katlananlar Bal tatlılığında sulardan İçmek isteyenlerdir. Yeryüzündeki akarsuktra Her an çok şeyler karışır, Onları içilemez hale getirir.*
*Alttakiler ise,*
*Kirlerinden temizlene temizlene,*

*Bir pcicğc ru.~vJ.iir[1] er â&m'la.$?,mlu.*
*Toprak derinliklerinde*
*Artık kirlenmelerine imkân kalmaz.*
Hazreti Yunus (A.S.) düşündüğünü yaptı.
Gizli çalıştı. Aldığı sonuçtan pek memnundu.
Asur hükümdarı Sardanapal ise, başka isler peşindeydi. Son zaferinden faydalanmış, iç ve dışta çalışan düşmanlarım ağır ağır ortadan kaldırmıştı.
Bu iş tam dört yıl sürmüştü.
Görünüşte artık Asur Devleti bir yumruk gibi birlikti. Sardanapal, ihtirasının dikmenlerindeydi.
Yeryüzünde en büyük olarak bir kendisi, bir de Mısır vardı.
Karar verdi, Mısır'ı zaptedecekti. Böyle bir fırsat artık ele geçmezdi Ordularım hazırladı, valilere emir verdi.
Zaptedeceği yeni topraklara yerleştireceği kabileleri harekete geçirdi.
Ve Hicretten önce 1234 (M.Ö. 612) de bu milyona yaklaşan insan kalabalığı doğudan batıya doğru bir felâket halinde aktı. Yolu üzerinde ne varsa silip süpürüyordu.
Sardanapal, bu arada Yahuda Devieti'ni de yok etmek kararındaydı. Ancak İsrail Devleti'nin derhal kolaylıkla yenilişini göz önünde bulundurmuş, az kuvvet ayırmıştı. Bunlara Lifer adında bir kumandan seçmişti.
Lif er, Yahuda'yı ele geçirdikten sonra, güneye yönelecek ve Mısır'a akan Asur ordularıyla birleşecekti.
Olmadı bu. Lifer, Yahuda topraklarına girmesiyle birlikte, insanların kurdukları en büyük ordulardan daha güçlü bir kasırgayla karşüaştı, kaçmaz zorunda kaldı.
Nil önlerinde bulunan Sardanapal, olaya pek kızdı.
Bu sefer daha büyük bir ordu gönderdi Yahuda Dev-leti'ne. Bu orduya Sanharip kumanda ediyordu.

Sftıihavip KÜUUS önlerine geldi ama, bir kızım kahrâ-manhğıyla öldürüldü. Veba hastalığı da patlak verip ordusunu kırıp geçirdi.
Bu peşpeşe gelen felâketler, ayrıca Sardanapal'm Nü önlerinde çakılıp kalması, yine Asur içini karıştırdı.
Sardanapal hemen Ninova'ya döndü.
Korktuğu basma gelmişti.
'Şimdiki Iran topraklarında bulunan Medyeiiler üe, Babilîler (Geldaniler-Kaldeliler) uyuşup iki cihetten Nino-va üzerine yürüdüler. Onlara bu sefer, hemen hemen bütün Asur vilâyet kumandanları katılmışlardı.
Hele on sene kadar önce sürgüne yolladığı, sonra genel afla dönen kâhinler!. Artık açıktan açığa Sardanapal'a cephe almışlardı.
Sardanapal, onlara Dua Tepesi'ne gitmeyi ve yalvarmayı emrettiği zaman, hep birden aynı cevabı verdiler:
«ilâhlarımız buna razı değiller.»
Sardanapal, artık tahtının değil canının derdine düşmüştü.
Dört yıldır hiç çağırmadığı Hazreti Yunus (A.S.) m yardımını düşündü.
Onu günlerce arattığı halde bulduramıyordu.
Gerçekten içinde bulunan mü'minlerin katk dilmemele-ri için. onları dışarıya kaçırtıyordu.
Surların kapılarını tutan asker ve subaylar içindeki imanlılardan faydalanıyordu.
Nereye gidiyordu müminler?.
Her taraf sapık devletlerle çevriliydi.
Şimdilik dağlara sığmıyorlardı.
Ninova basma geleceklerle ne olacaksa olacak, sonra günlük hayatına dönecekti elbette. Müminler o zaman geri geleceklerdi.
Hazreti Yunus (A.S.), hiçbir mümini bırakmamıştı şehirde.

-—Komşusu Mednan ve «fendi ailesiyle çocukları dahi gitmişlerdi.
Hazreti Yunus (A.S.) dan ayrı bir kişi vardı, o da fedaisi Karaçoban'dı. Her türlü ısrara rağmen, ayrılmamıştı.
Bu işler tamamlandığından az bir zaman sonra, Med-yeliler ile Babilîler Ninova surlarına gelip dayandılar.
Her türlü silâhlarıyla surları sarsıyorlardı.
Sardanapal nihayet Hazreti Yunus (A.S.) ı buldu-rabildi. Can korkusu insanı böylesine alçaltmazdı.
Nerdeyse Hazreti Yunus (A.S.) m eteğini öpecek gibi eğilerek yalvardı:
«Ey Yunus!. Alah'ına söyle, ben büyük bir suç işledim. Artık tekrarlamam. Beni şu azgmlardan kurtarsm.»
Hazreti Yunus (A.S.) hatırlattı:
«Allah'ın gazabını sana bildirmiştim. Hele Yahuda Devleti'nin mümin olduğunu, onu zaptedemeyeceğini haber vermiştim. Kim haklı çıktı, yahut kim aldandı. Elbette sen. Müminlerin arkasında daima Allah'ın orduları vardır.»
«Zaman kaybedecek durumda değiliz ey Yunus.»
«Büiyorum. Ben senden ziyade, Ninova'da uyandırmaya memur edildiğim insanlara acıyorum.»
«O halde Dua Tepesine gidelim ey Yunus.»
«Gidelim.»
Bir saat sonra tepedeydiler.
Hazreti Yunus (A.S.,) gerçekten Ninova'nm kurtuluşu için dua etti. Fakat müminlerin kurtulduğunu, bu sapıkların ise ikinci münafıklıkları dolayısıyla affa haklan kalmadığım, belki içlerinden zorla bu yola sürüklenenlerin kurtulabileceklerini düşündü.
Hazreti Yunus (A.S.) bunu açıklaj'acaktı ki, bir subay gelip heyecanla haber verdi :
«Düşman ordulan her koldan şehir içine girdiler.»

«Nasıl olur?.»
«Kapılan kahinler açtırmış.»
Sardanapal, Hazreti Yunus (A.S.) ı orada bıraktı ve sarayına koştu. Hesabına göre oradaki gizli yerlerde kalacaktı sözde.
Hazreti Yunus (A.S.) ile fedaisi Karaçoban da evlerine döndüler. Evin iç avlusunda bir kuyu vardı.
Önceden düşündükleri ve hazırlığım yaptıkları gibi, kuyuya sarktılar. Kuyunun dıvarlarmdaki oyuktan gizlenecekleri yere geçtiler.
Orada günlerce yetecek yiyecekleri vardı.
*
**
Tam bir ay kaldılar orada Hazreti Yunus (A.S.) ile fedaisi Karaçoban.
Son günlerde Karaçoban kuyudan çıkıp bilgi topluyor ve dönüyordu.
«Evimiz yıkılmamış, şehire yeni aileler getirtilip yerleştirilmiş. Sokaklar ve meydanlar hâlâ öldürülenlerin (ki yüzbinin üzerindeydiler) kanlarıyla kirli..»
Hazreti Yunus (A.S.) soruyordu:
«Sardanapal ne oldu?.»
«Onu da bulmuşlar, Dua Tepesi'ne götürüp işkencelerle öldürmüşler.»
Karaçoban dün gece dönüşünde yeni bir haber getirdi. Şuydu bu haber:
«Ey Peygamberim, Medyelilerle, Babilîler Asur Devletini bölüşmüşler. Doğuyu (Şimdiki İran topraklanm) Medyeliler almış, batıyı da Babilîler. İki ayrı devlet kurulmuş. Şehrimiz Babilîlerde kalmış.»
Karaçoban teklif etti: - «Ey Peygamberim, ortaklık düzeldi... Hiç kimse kimseye bir şey sormuyor ve şüphelenmiyor. Buradaki insan-

Oardan sana şehadet edenler dışard.a selâmetteler, sapırlarsa öldüler. Artık şehirde kalmanın sebebi ortadan kalktı. Biz de uzaklaşalım.»
Hazreti Yunus (A.S.) kabul etmedi:
«Hicret için emir almadım.»
Birkaç gün sonra yeni bilgiler edindi Hazreti Yunus.
Bunlara göre, Babil Devleti'nin hükümdarı genel af ilân etmiş, dağlara sığınanların yahut gizlenenlerin dönmelerini istemişti İyi bir haberdi bu.
Hazreti Yunus (A.S.) ile Karaçoban artık duramazlardı kuyuda. Çıkıp evlerine yerleştiler.
Her ikisi de ailelerinin dönmesini bekliyorlardı.
Çok müminler geldikleri halde, onlannkiler görün-mediler.
Kime sorsalar: «Bilmiyoruz, görmüyoruz.» karşılığını aldılar. Böylece aradan on yıl daha geçti.
Hazreti Yunus (A.S.) aynı gizlilikle görevine devam ediyordu.
Sene Hicretten önce 1222 (M.Ö. 600) yakmlarındaydı
Buna göre Hazreti Yunus (A.S.). yetmiş beş yaşındaydı artık ve kırk seneyi aşkın bir zamandır peygamberlik görevini yapıyordu.
Bu on sene içinde Yunus (A.S.), ailesiyle çocuklarının döneceklerini hep ümit etti durdu.
Fakat nihayet ona çocuklarının elbiselerinden parçalar getiren bir mümin olajı anlattı.
Yalnız kendi aile efradı değil, Karaçoban ile Mednan' ınkiler, dağlarda saklandıkları yerde bulunup katledilmişlerdi.
Hazreti Allah (C.C.) niçin böyle bir cezayı yahut akıbeti emretmişti onlara?.. Bilemedi.
Belki de rahat bir halde görevine devam içindi bu.
Karaçoban o gece, Dicle'ye karşı oturdukları ağaç

altında, ki bu ağaç gelirken dağdan getirip diktikleri fidandı, Hazreti Yunus (A.S.) ı teselli etmek için olacak, ilhamlandı içli içli:
*Yaran kanıyor ılık ılık..*
*Çektiğim acıdan Raykırmamak için,*
*Dişlerimi sıkıyorum,*
*Nerdeyse kırılacaklar dayanamayarak.* -
*Sen de öylesin biliyorum.*
*Yaraların daha çok*
*Ve daha derin.*
*Hangi kuvvet seni iyileştirecek?*
*Zaman en büyük melhemdir. İlâçların tek tesirlisidir. Ono sığınalım birlikte, Iztırabımız gittikçe azalır.*
Hazreti Yunus (A.S.), ilham bitince konuştu:
«Ey oğlum, sadık arkadaşım Karaçoban. Geçmişten bana iki hatıra kaldı. Birisi sensm, diğeri de gölgesinde oturduğumuz ağaç. Getirdiğimiz dağ keçileri, hattâ yav-' rulan öldüler. Hepimiz gelip geçiciyiz. İlhamırda çok şeyler var. Zamana sığmıyorsun. Bence zamana değil, zamanı yaratan Hazreti Allah (C.C.) a sığın. Çünkü emirler, fermanlar O'nundur.» Karaçoban başını salladı:
«Haklısın ey peygamberim.» karşılığını verdi. «Henüz olgunlaşmadım demek.»
Onlar böyle konuşurlarken, bir mümin geldi yanla rina, oturdu. Pek üzüntülüydü. Gecikmeden anlattı:
«Yahuda Delveti'nden gelenlerden öğrendim. Yahu-da'lılar, on sene önceki zaferlerinden pek şımarmışlar. Yine sapıklığa dönmüşler. Hattâ onlara başlarına gelecekleri bildiren, mersiyeler okuyan, Yermiye (A.S.) ı hap-

setmişler. Eş'iya'yı da şehit eylemişler. ( Bazılanna göre Yernıiya ile Eş'iya peygamber kabul edilir. Doğrusunu ancak AHahü Teâlâ bilir.)
«Hazreti Zülkifl (A.S.) ne yapıyor?.»
«Davud'un evine kapanmış, çocuklara Tevrat'ı ezberletiyor.»
«Başka?..»
«Yahuda Kiralı Babilîlere vergi vermekten vaz geçmiş.»
«Yine Mısır'a güvenmiş olacak.» Gelen mümin gitti.
Aradan geçen birkaç gün içinde gelen haberlerin doğruluğu anlaşıldı.
O zamanlar Babilîler tahtında Buhtunnasar vardı.
Çok öfkelenmişti Yahuda'lılarm baş kaldırmalarına.
Esasen, Asur saldırısında o da bir kumandan olarak, savaşa katılmış ve Sanharip öldürülünce, veba ile ordu perişan olunca, canını güç kurtarıp dönmüştü.
Her zaman bunun intikamını almayı isterdi.
İşte önüne fırsat .çıkmıştı.
Derhal ordusunu hazırlattı, peşme de Yahuda Devletine yerleştireceği halkı kattı. Pek büyük bir orduydu bu.
Hareket edene kadar Hicretten önce 1221 (M.ö. 599) yılı girmişti.
Hazreti Yunus (A.S.) in üzerine bir durgunluk çökmüştü. Karaçoban arada soruyordu:
«Yahuda'yı Allah'ın orduları yine korurlar ey Peygamberim.» Hazreti Yunus (A.S.) ses çıkarmıyordu.
Bir seferinde Karaçoban içlendi:
«Hep 'susuyorsun ey Peygamberim.»
«Yahuda'lılar sapıttılar, dönmezlerse, Allah'ın orduları asla yardıma gitmezler.»
«Ninovalılar ilk siyah bulutları görünce imana gelmişlerdi.»

«İşte ben de bunu beklemekteyim. Belki Hazreti Allah (C.C.) o zaman, burada yaptığı gibi, gazabını gecik-tirir.»
«Direnirlerse?..»
«Ninovalılardan beter olurlar.»
«Bir vahy yok mu ey peygamberim?..»
«Yok... Ben öleceklere yahut dağılacaklara, esir edileceklere yanmıyorum Davud'un evi yıkılırsa, Tevrat sa-hifeleri parçalanıp kaybolursa, zamanla insanlar ne ile amel edeceklerdir?..»
«Zülkifl (A.S.) bunu düşünmüş olacak, çocuklara Tevrat'ı ezberletiyor.»
«Bunu ben de yapıyorum.» Aradan ancak üç ay geçmişti. Bir gün habercilerin şehirde bağrışmalarını işittiler: '
«Yeryüzünde artık Yahuda Devleti diye bir şey kalmadı. Hükümdarımız Buhtunnasar, onu yerle bir etti, Davud'un evi yıkıldı. Tapmageldikleri Tevrat sahifeleri yere geçti. Yahuda topraklarına halkımız yerleştirildi, onlara diledikleri kadar köle verildi Ölümden arta kalanlar getiriliyorlar... Onlar çalışacak, biz rahat edeceğiz. Ninova valisinin emri var. Derhal Dua Tepesi'ne geleceksiniz kurbanlarınızla ve putlarımıza şükran borcunuzu ödeyeceksiniz. Hükümdarımız Buhtunnasar dönene kadar gece gündüz şenlikler sürecek.»
Ha?reti Yunus (A.S.) gözyaşlarını tutamadı o haliyle konuştu: ' ''
«İşte biz İsrailoğulları böyleyiz. Yakub'dan beri, dünya hayatı uğruna peygamberlerimize çok ettik. Esasen yaptıklarımızdan dolayı Allah'ın lanetine uğramıştık. Onu kendimize ayırmış, diğer insanları Allah kulu saymamıştık. Peşinden biz de Allah'ı bıraktık. Bundan sonra İsrailoğulları'nın toparlanıp bir devlet kurmaları mümkün değildir. Onlar, İbranîler soyundan gelenler, şurada

.■putları, tek başına cesaretle kıran Hasreti İbrahim (A.S.) m soyundandılar. Atalarına bile ihanet ettiler.» Hazreti Yunus (A.S.), o haliyle Tevrattan okudu:

*Allahım, duamı işit. Feryadım Sana ulaşsın. Sıkıntılı günümde Rahmetini benden gizleme. Çünkü günlerim Duman gibi tükeniyorlar. Kemiklerim ateş aldılar, yanıyorlar. Yüreğim sanki bir ottur, Sararıp kurudu. Artık ekmeğimi bile Yemek aklıma gelmiyor. Feryadınım sesinden Etim kemiklerime yapıştı. Çölün saka kuşuna benziyorum, Viranelerin baykuşu oldum. Uykuyu unuttum. Dam saçaklarındaki Serçeden güçsüzüm.*

Hazreti Yunus (A.S.), okumasını bitirince, doğrulup konuştu:

«Fakat...» dedi. «Hazreti Allah yine insanlara her yerde peygamber göndermeye devam edecektir. Belki adlarını işitecek, belki işitmeyeceksin. Ama son bir peygamber zuhur edecektir nihayet. Bunu velilerden Eş'iya. (İsrailoğulları tahrif ettikleri Tevrat'ta bu zatı peygamber olarak gösterirler.) (Ahmed) adıyla bildiren bir kişi olacaktır. Başkaları da bildireceklerdir. İşte o son peygamber, yeryüzündeki bütün insanlara ve ayrıca cinlere Allah'ın (C.C.) son kitabını tebliğ edecektir. O rahmet müjdecisi ve azab habercisi olacaktır.»

Yine günler ve aylar ilerlediler.
Nihayet habercilerin sözleri gerçekleştiler.
Babil Devleti'ne Yahuda'dan yüzbinleri aşkın esirler getirildi, her tarafa dağıtıldı. Buhtunnasar ve asiller, onlu i dan bilhassa çocukları aldılar.
Hazreti Yunus (A.S.) şunları da öğrendi:
Yahuda Devleti'nde yaşayanların bir çoğu Hicaz'a, Mısır'a kaçmışlardı. Gemilerle Akdeniz'e açılıp diğer Akdeniz kıyılarına gidenler vardı.
Hazreti Yunus (A.S.) için için diledi:
«Anlaşıldı artık, İsrailoğuîlan, hemen hemen yeryü-/1 m ün her tarafına dağıldılar. Allah'ım, onların oradaki İnsanları kendilerine benzetmelerine, ifsatlarına fırsat vrıme.»
Hazreti Yunus (A.S.) m duası.kabul edilecek miydi?
Bunu ancak zaman gösterecekti.
Bütün bu olaylara rağmen, Hazreti Yunus (A.S.) |iryı;amberlik vazifesini asla bırakmadı...
Epeyce mümin daha kazandırdı Ninova'ya.
T5u çalışmaları dokuz yıl sürdü.
*
**
Hicretten önce 1212 (M.Ö. 590) yılının baharına çıkılırken, seksenbeş yaşmdayken ansızın hastalandı Hazreti '«unu, (A.S.). Hastalığı geçeceğine arttı.
Onu, fedaisi Karaçoban kucaklıyor, bahçedeki ağaç itil mu götürüp oturtuyordu Dicle'ye karşı.
Bir akşam üstü Hazreti Yunus (A.S.) açıkladı:
«Hen artık sabaha yokum ey oğlum.»
Karaçoban ağladı hıçkıra hıçkıra. Arada: «Hayır ha-vıı " diyordu. Hazreti Yunus (A.S.) onu teselli etti.
Nihayet Karaçoban kadere rıza gösterdi.
Fakat artık Ninova'da kalamayacağını bildirdi.. Dağ-|ftH dönecekti. O zaman. Hazreti Yunus (A.S.) diledi: